Poštnina plačana v gotovini Leto LV. V Ljubljani, v nedeljo, dne 20. novembra 1927 Št. 264. Posamezna številka 3 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1 50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo ~ Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 ~ Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Angleži bodo volili.

Običajno beremo o angleškem volivcu sodbo, da je v svoji visoki politični vzgoji in izobrazbi (Prav ali neprav, Anglija je moja domovina!) toliko previden in elastičen, da daje vlado tistemu, ki pride tako rekoč ad hoc, za dane naloge v poštev. Če je n. pr. aktualna zunanja politika, naj vlada o zunanji politiki izkušeni imperijalistični konservativec. Če gre za sklepanje trgovskih pogodb, naj jih sklepa v gospodarstvu okretni liberalec; če pa za delavsko socialno politična vprašanja, naj bo premier in minister labourpartist Mac Donaldovega kova. Taka je bila tudi praksa.

Zadnji dogodki v Londonu v parlamentu in občni zbori obeh glavnih strank konservativcev in delavcev namigujejo, da bo legislaturna doba parlamenta skrčena in da bo v deželi prav kmalu završala volivna borba. Kakšna politična orijentacija stoji torej Angležu pred očmi?

Baldwinovo konservativno vlado so spremljali brez dvoma zgodovinski dogodki. Štrajk angleških rudarjev se ne da primerjati z nobenim mezdnim gibanjem v zgodovini. Državna konferenca matere domovine z britskimi dominijoni, kolonijami in drugimi državopravnimi tvorbami angleškega imperija so eden največjih dogodkov angleške zgodovine. Že lord Grey je l. 1914. sprožil vprašanje formalne uravnave teh edinic, a je mislil, da je etična vez sama na sebi tako visoka, da sploh ni treba formalne rešitve in da bodo dominijoni Anglijo v eventualni vojni brezpogojno podpirali. Tradicija, čustva, to naj bi bilo glavno. Sedanja konservativna vlada pa je bila drugega mnenja in je stvar rešila tudi formalno, a dalekosežno! »Dominijoni so avtonomna, skupna bitja, enakopravna, v nobenem oziru drug drugemu podrejena, združena v svestobi do krone in skupnosti,« se bere v tej veliki konstitucijonalni listini. Torej država v državi! Pa če bi si sedaj po tej ureditvi kot Grey l. 1914. Baldwin l. 1927. zastavil vprašanje: Če pride do vojne med Anglijo in Unijo, na kateri strani bo stala Kanada?, bi bil praktični odgovor najbrže: Na ameriški!

Tretji veliki dogodek lahko označimo kot strankarsko razčiščevanje v notranjosti. Razpad liberalne stranke, borba med Asquithom in Lloyd Georgem, narastek delavskih glasov in težka bitka za načelo: Ali se bo obdržal dvostrankarski sistem in izginejo liberalci, ali pa bo angleška politika šla vsled več strank po kontinentalnem zgledu na pota kompromisov in pogajanj?

Četrto bi združili v zunanjepolitični predal s krilaticami: Rusija, Kitajska, Ženeva, razorožitvena konferenca, Francija in Unija. Z Rusijo so konservativci radikalno pretrgali diplomatske odnošaje in izgnali sovjetsko komisijo iz Londona. Na Kitajskem je Chamberlain izpodrinil Čičerina, a dežele ni pomiril, še manj pa zatrl osvoboditveno gibanje nacionalistov-domačinov. V Ženevi je poskušal nadaljevati staro politiko blokov, ne da bi mogel vsled francoskega odpora izkazati kak diplomatski uspeh velikega formata. A o ženevski pomorski razorožitveni konferenci se more govoriti kot o polomu.

Pred temi dejstvi stoji torej britski volivec. Šlager ima v roki brez dvoma Mac Donald. Če bi veljala i v Angliji splošna in enaka volivna pravica, bi bila Labour-Party, ki ima itak največ glasov, že danes vladna stranka z največ mandati. Delavci imajo dobro orožje. Štrajk se je sicer ponesrečil, konservativci so delavce z zakoni naravnost trdo prijeli, a vprašanje je le odprto! Na državnopravni ureditvi imperija najbrže ne bo hrane za agitatorična gesla. Dalo bi se sporazumeti tudi glede Kitajske. Tarča je Rusija, je razorožitev, je oboroževanje, je razsodišče, je vprašanje varnosti države in njenih mej in je razmerje med Anglijo in Združenimi državami. Tu pa gredo pota narazen; tu je začel Mac Donald že z obstrukcijo v parlamentu. tu ima zagovornike i med konservativci, da imenujemo le oba fenomena lorda Cecila in Balfourja in okrog te točke se bo sukal volivni boj.

Arbitraža, varnost, razorožitev, prenehanje tekmovanja z Ameriko, kruh delavcem in mir v državi! tako je pregnantno začrtal svoj program. Kdo bo šel zanj v boj?

Nedvomno zgodovinsko razpotje. Kakor so pokazale razne občinske volitve v Angliji in Nemčiji, gre razvoj na levo, za mir! Če pa pomislimo, da pomeni Anglija vsled svojih svez ob Sredozemskem morju ravno za našo državo silen moment, potem je povsem razumljivo, da gledamo tudi mi na bližnje angleške volitve nestrpno in z največjim zanimanjem.

V Albaniji veje nov veter.

Protiitalijanske demonstracije. — Rekonstrukcija kabineta. — Dva ministra odstopila. Stalov, italijanofob finančni minister.

v **Berlin,** 19. novembra. (Izv.) »Vossische Zeitung« poroča iz Skadra: Sklep francosko-jugoslovanske prijateljske pogodbe je v Skadru povzročil velike demonstracije. Fašistične slavnosti v Tirani, Draču in Skadru niso potekle brez incidentov. **V Skadru so albanski študenti demonstrirali proti italijanski nacionalni zastavi, ki je bila izobešena na poslopju albanske narodne banke, ter so jo skušali strgati.** Po posredovanju italijanskega konzula so bili študentje aretirani in nagnani v svoje šole. Pokrajine severne Albanije, ki so prijazne Jugoslaviji, se po tej pogodbi nadejajo izpremembe albanske politike. Že sedaj zahtevajo utesnitev italijanskega vpliva in izključitev Credito Italiano v albanski narodni banki. Dalje zahtevajo odpoklic italijanskih častnikov iz Albanije in izpraznitev otoka Sazena. Med tem se je tudi že preosnoval albanski kabinet. Finančni minister Ali Zoto, minister za javna dela Musa Juka in pravosodni minister Poga so morali odstopiti. Finančni minister je postal Starova, ki je znan kot eden najhujših nasprotnikov italofilske finančne politike. S to preosnovo kabineta ni bil zadovoljen italijanski poslanik Šola, vendar Ahmed beg Zogu ni mogel najti druge rešitve krize. Imenovanje Starova napravlja vtis, da si albanska vlada po sklepu francosko-jugoslovanske pogodbe utira novo pot, posebno ker je Starova že začel ostro kampanjo proti narodni banki. Radi te kampanje je prišlo že do ostre interpelacije v narodni skupščini.

———

Boljševiki hvalijo francosko pogodbo

v **Moskva,** 19. novembra. (Izv.) »Pravda« piše o francosko-jugoslovanski prijateljski pogodbi, da ima pogodba izredno velik mednarodni pomen: 1. Francija s tem prvič odločno nastopa proti fašistični diplomaciji, ki jo protežira Anglija. 2. Francija s tem daje vedeti Angliji, da se hoče dosedanjemu delovanju Anglije na Balkanu upirati in ji odrekati dosedanjo hegemonijo v evropskih zadevah. 3. Jugoslavija je zopet vzpostavila svoj izgubljeni prestiž na Balkanu ter se lahko z odkrito podporo Francije ustavlja italijanski ofenzivi na Balkanu. 4. Francosko-jugoslovanski pakt je fašistični Italiji zadal resen udarec.

Italijani pa divjajo naprej.

v **Rim,** 19. novembra. (Izv.) »Popolo d'Italia« piše danes o vplivu francosko-jugoslovanske pogodbe na Balkan, na Adriji in v Sredozemskem morju. List piše o napadalnih žrljah velesrbske vojaške sekte in pravi, da Jugoslavija danes morda še ni popolnoma pripravljena za napadalno vojno, da pa po zanesljivih znakih pripravlja vojno. Namesto Rusije je sedaj stopila Francija, da kot zadnji člen verige pobija fašizem. Najprej so poslali v boj proti fašizmu italijansko demokracijo s socialisti in komunisti. Potem so organizirali onstran meje groteskne rdeče legije. Končno so se zatekli k atentatom na duceja. Kot zadnje sredstvo oborožujejo sedaj Jugoslavijo proti Italiji (?). To je politika obkroževanja proti mladi Italiji. List pravi, da milijoni čakajo na povelje duceja, in sklepa, da izhaja iz izjav Brianda, da je pakt naperjen tudi proti Nemčiji.

v **Rim,** 19. novembra. (Izv.) Manifestacije proti Jugoslaviji se nadaljujejo. V Foggii je neki univerzitetni profesor na mestnem trgu pojasnjeval vzroke jugoslovanske sovražnosti proti Italiji. Študenti so poslali Mussoliniju brzojavko, da ogorčeni vsled jugoslovanskih provokacij pričakujejo povelj svojega duceja za boljšo usodo domovine. Tudi v Tarentu je bilo protestno zborovanje, na katerem so nosili v črno zavito dalmatinsko zastavo.

ž **Trst,** 19. novembra. (Izv.) Zvečer so zborovali fašistični študenti na trgu zedinjenja, odkoder so šli pred hišo fašija, kjer je govoril najprej tajnik študentovskega fašija, nato pa prefekt inžener Cobol, ki je poudarjal, da je Italija za vsak trenutek disciplinirano pripravljena. Fašisti bodo povelju duceja sledili slepo, če bo šlo za to, da sledi Italija bodoči usodi in hoče doseči višje cilje. Nato se je zbrala velika povorka demonstrantov, katere se je udeležilo 2000 oseb. Šli so pred gledališče Rosetti, v katerem so morali predstovo prekiniti, godba pa je morala igrati kraljevi marš in fašistično himno. Na odru so razvili dalmatinsko zastavo s žalnim trakom. Demonstracije pred francoskim konzulatom so bile pravočasno preprečene, pred jugoslovanski konzulat pa demonstranti niso šli, ker je bilo predaleč in je deževalo.

KONCEM MESECA SE POGODBA REGISTRIRA.

v **Ženeva,** 19. nov. (Izv.) Kakor se doznava v tajništvu Društva narodov, se bo francosko-jugoslovanska prijateljska pogodba koncem tekočega meseca predložila v registracijo in objavo. Smatra se, da bo prinesel pogodbo s seboj Paul Boncour, ki bo koncem novembra šel v Ženevo na zasedanje razorožitvene konference. Obenem jo bo bržkone predložil tudi zastopnik Jugoslavije. Neposredno po registriranju se bo pogodba objavila.

Veličasten shod našega delavstva v Mariboru.

Maribor, 19. novembra.

Danes popoldne so došli v Maribor zastopniki našega delavstva v Delavski zbornici in stopili v stik s tukajšnjo Jugoslovansko strokovno zvezo. Imeli so skupno sejo. Zvečer pa je bil velik shod v dvorani Zadružne gospodarske banke. Shoda se je udeležilo izredno veliko število našega delavstva, tako da je bila dvorana popolnoma zasedena. Predsedoval je tov. Aljančič, ki je dal besedo Terseglavu, ki je razvil program krščanskega socializma. Njegova izvajanja so delavci sprejeli z velikim navdušenjem. Nato je Stabej v obsežnem govoru s številkami in detalji pokazal delo delegacije SLS v občinskem svetu za delavstvo in splošno za socialno skrbstvo. Dalje je navdušeno pozdravljen govoril narodni poslanec Žebot o nalogah države za socialno skrbstvo. Za njim je v temperamentnem govoru navduševal navzoče tov. Žužek, naj stopijo v strokovne organizacije in naj predvsem podpirajo naš tisk. Shod je potekel v najlepšem redu in velika množica je pokazala, da mariborski delavci razumejo svojo veliko nalogo.

Skoro enako močen je bil shod socialistov v dvorani preko ulice, kjer pa ni bilo pravega navdušenja.

KANDIDATSKE LISTE ZA OBČINSKE VOLITVE V MARIBORU.

Vloženih je dosedaj 7 kandidatskih list tekom današnjega dne:

1. SLS, nosilec dr. Leskovar.
2. Radikali, nosilec Janko Tavčar.
3. Demokrati, nosilec dr. Kač.
4. Republikanska delavska lista, nosilec obl. poslanec Čanžek.
5. Narodnosocialna lista, nosilec Tumpej.
6. Nemška gospodarska lista, nosilec dr. Mühleisen.
7. Socialistična lista, nosilec urednik Eržen.

Vložena bo najbrž samo še ena lista, t. j. obrtna, pri kateri pa se še ni moglo urediti vse potrebno glede kandidatur, ker nimajo še dovolj podpisov. Več list pa ne bo vloženih.

VLADA PREPOVEDUJE ZBIRANJE PO ULICAH.

v **Bukarešt,** 19. novembra. (Izv.) Jutri bo imel klub narodne kmetske stranke zaupno konferenco vseh poslancev in delegatov. Vlada je ukrenila obsežne mere, da prepreči zbiranje po ulicah. Bivši državni tajnik Manoilescu se iz Bukarešta preseli na svoje posestvo na deželi.

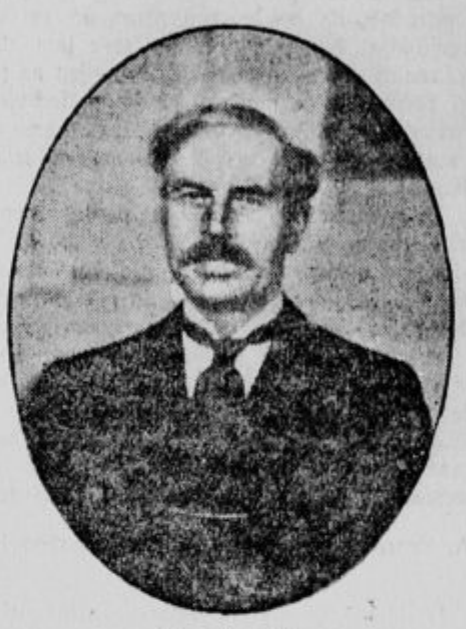

Mac Donald.

NUNCIJ PACELLI POSTANE KARDINAL.

v **Berlin,** 19 novembra. (Izv.) Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Rima, se bo menda razen že imenovanih štirih kardinalov določil še en nadaljnji kardinal. Papež si je pridržal njegovo imenovanje. To bo menda berlinski nuncij Pacelli, ki ima prej urediti konkordat s Prusijo.

ACTION FRANCAISE PROKLETA?

v **Pariz,** 19. nov. (Izv.) Boj med papeško kurijo in Action Française je, kakor se zdi, stopil v novo fazo. Nadškof v Bordeauxu kardinal Andrieux je razposlal duhovnikom svoje dieceze pisma, po katerem v bodoče ne smejo nobenega člana Action Français več pripustiti k spovedi in obhajilu, kar odgovarja skoro velikemu cerkvenemu prekletstvu. Dosedaj je Action Française bila samo na indeksu, t. j. katoliki niso smeli brati lista.

KDO BO POSLANIK V RIMU?

v **Pariz,** 19. nov. (Izv.) Ministrski svet, ki je bil danes v Elizeju pod predsedstvom predsednika republike, je v največjem delu razpravljal o zunanjepolitični situaciji, o kateri je Briand obširno poročal. Posameznosti dosedaj niso znane. O izpopolnitvi mesta francoskega poslanika v Rimu, kjer je včeraj odstopil poslanik Besnard, še ni prišlo do odločitve, ker oba resna kandidata La Roche in Bonmarche vztrajata pri svoji odklonitvi.

GENERAL, POSLANEC, NOVINAR ARETIRANI.

ž **Trst,** 19. nov. (Izv.) V Rimu sta bila aretirana demokratski general Bencivenga in bivši poslanec frontnih bojevnikov Pontio di San Sebastiano razen tega pa neki urednik bivšega lista »Mondo«. Pri njih so našli vsoto 4,000.000 lir, katere so najbrže dobili od francoskih prostozidarjev. Obtoženi so radi zarote proti državi ter so bili takoj konfinirani. Sledile bodo baje še druge aretacije prostozidarjev.

TUDI NA ČEŠKEM ARETACIJE GENERALOV.

v **Praga,** 19. nov. (Izv.) Kakor poročajo »Večerni listi«, se bo proti češkoslovaškemu vojaškemu atašeju v Parizu, generalu Klecandri uvedlo disciplinarno postopanje radi njegovih neugodnih izjav o najvišjem poveljniku vojske, dalje proti generalu Ceceku in generalštabnemu šefu Sirovemu. Klecandra je bil te dni zaslišan kot priča v zadevi proti Gajdi.

V ČETRTEK VELIKA DEBATA.

v **London,** 19. nov. (Izv.) V boju med vlado in opozicijo je delavska stranka dosegla svoje prve velike uspehe. V četrtek bo interpelacija delavske stranke o razorožitveni politiki vlade. Vlada je dala opoziciji na razpolago dva dni zasedanja v tretjem prihodnem tednu radi predloga o nezaupnici proti Baldwinu. Prihodnji četrtek bo torej napad naperjen v prvi vrsti proti Chamberlainu in Churchilu. Chamberlaina napadajo radi njegovega govora v Ženevi, v katerem je odklonil vsako angleško sodelovanje pri splošni rešitvi varnostnega problema, Curchila pa radi njegovega delovanja v razorožitveni konferenci.

PROCES PROTI KOMITAŠEM V SOLUNU.

v **Atene,** 19. nov. (Izv.) V Solunu se je danes začela razprava proti komitašem, ki so nameravali izvršiti atentat na jugoslovanski konzulat in Francosko-srbsko banko. Proces bo končan šele prihodnji teden.

Državni proračun in zakon o izenačenju davkov izgotovljena.

Vlada predložila skupščini oba načrta. - Nujnost za izenačenje davkov. - Najmodernejši proračun. - Prvi realni proračun. - Ločitev državnih podjetij od ostalega proračuna. - Priprava za komercializacijo podjetij.

r **Belgrad,** 19. novembra. (Izv.) Danes sta se v narodni skupščini predložila dva važna zakona, in sicer proračun in zakon o neposrednih davkih. **Za zakon o neposrednih davkih je vlada zahtevala nujnost.** Z ozirom na to je prišel v razpravo takoj, kajti vladna večina je nujnost za razpravo o zakonu o izenačenju davkov sprejela. Torej ni nobene zapreke, da se ne bi ta zakon sprejel.

Kar se tiče proračuna, smo v »Slovencu« že poročali, da bo letošnji proračun vseboval primanjkljaj. Njegova prednost je v tem, da je prvi realni proračun in da je sestavljen na podlagi računskih zaključkov ter najmodernejšega in najnovejšega sistema budžetiranja. Glede svoje sestave je proračun povsem sličen sestavi češkoslovaškega proračuna.

Državni proračun se deli na proračun splošnih izdatkov in dohodkov ter na proračun dohodkov in izdatkov državnih podjetij. Vsote izdatkov in dohodkov v proračunu pod A in B se določajo in odobravajo v tem iznosu.

Proračun pod A vsebuje vsote vseh izdatkov in dohodkov proračuna, splošnih državnih izdatkov in dohodkov in viškov izdatkov in dohodkov proračuna državnih podjetij. Državni proračun izdatkov in dohodkov za l. 1928-1929 je sestavljen na podlagi te razdelitve takole:

A. Proračun splošnih državnih izdatkov in dohodkov.

1. Redni dohodki in izdatki. Redni izdatki 5.623,322.494 Din. Redni dohodki z viškom državnih podjetij 7.360,942.000 Din. Viški rednih dohodkov 737,619.509 Din.

2. Izredni izdatki in dohodki. Izredni izdatki 874,619.506 Din. Izredni dohodki 100,000.000 dinarjev. Minus izrednih dohodkov 774,619.506 dinarjev.

Splošna rekapitulacija. Redni in izredni izdatki skupno 7.497,942.000 Din. Redni in izredni dohodki skupno 7.460,942.000 Din. Minus dohodkov napram izdatkom 37,000.000 Din.

B. Izdatki in dohodki državnih podjetij. Redni in izredni izdatki skupno 4.094,852.000 dinarjev. Redni in izredni dohodki skupno 6.301,522.560 Din. Višek dohodkov nad izdatki 2.206,670.560 Din. Z ozirom na to bi bila celokupna vsota proračuna, če bi se gledala skozi očala, dosedaj pri nas običajnega računanja državnega proračuna, sledeča:

Izdatki 11.592,794.000 Din.

Dohodki 11.555,794.000 Din.

Celokupen deficit bi torej pri sedanjem proračunu znašal 37,000.000 Din. Na ta način torej izkazuje sedanji proračun povsem novo tehnično ureditev, da bi se lažje ugotovila rentabilnost državnih podjetij, in sicer s posebnim ozirom na bodočo komercializacijo državnih gospodarskih podjetij, radi česar izkazuje proračun v splošnem oddelku 37,000.000 dinarjev, pri državnih podjetjih pa 2.206,000.000 dinarjev viška dohodkov, ki služijo za pokritje izdatkov splošnega državnega proračuna. Razen tega je nepokritih 173,000.000 Din, kateri znesek se porabi za dotacije oblastem v smislu uredbe o prenosu poslov na samouprave in tozadevnega člena finančnega zakona.

Proračun vsebuje

splošne državne izdatke in dohodke:

1. Proračun izdatkov splošne državne uprave, ki jo sestavljajo sledeči posam i proračuni: Proračun vrhovne državne uprave. Redni izdatki znašajo: 119,790.869 Din, izredni nič.

2. Pokojnine, vzdrževanja, narodna priznanja, pomoči, invalidske podpore 916,358.172 dinarjev, izredni nič.

3. Državni dolgovi 807,585.388 dinarjev, izredni 60,695.715 dinarjev.

4. Pravosodno ministrstvo: 271,671.235 Din, izredni 924.039 Din.

5. Prosvetno ministrstvo: 753,104.373 Din, izredni 56,383.797 Din.

6. Ministrstvo za vere: 113,743.927 Din, izredni 1,130.000 Din.

7. Notranje ministrstvo: 550,365.007 Din, izredni 4,281.000 Din.

8. Narodno zdravje: 115,548.290 dinarjev, izredni 80,374.220 Din.

9. Zunanje zadeve: 168,513.584 dinarjev, izredni 1,133.300 Din.

10. Finančno ministrstvo: 343,935.390 Din, izredni 4,521.700 Din.

11. Vojna in mornarica: 1.909,841.226 Din, izredni 518,730.000 Din.

12. Javna dela: 195,904.261 Din, izredni 99,054.644 Din.

13. Železnice: 69,394.229 dinarjev, izredni 631.344 Din.

14. Kmetijstvo: 127,056.442 Din, izredni 11,286.215 Din.

Trgovina in industrija: 44,898.816 dinarjev, izredni 3,870.000 Din.

Socialna politika: 28,971.091 Din, izredni 1,250.000 Din.

Agrarna reforma: 12,303.944 Din, izredni 29,353.532 Din.

Izenačenje davkov: 336.250 Din, izredni nič.

Proračunski rezervni krediti: 74,000.000 dinarjev, izredni nič.

Vsi

skupni izdatki

6.623,322.444 Din, izredni 874,619.506. Skupaj 7.497,942.000 Din. Minus od lanskega leta, ko je bilo 7.827,902.592 Din, 329,960.592 Din.

Dohodki:

Neposredni davki: 1.573,424.300 Din, izredni 100,000.000 Din.

Posredni davki: 3.456,780.000 Din, izrednih nič.

Plus dohodkov nad izdatki pri monopolski upravi 787,292.127 Din.

Plus dohodkov nad izdatki državnih gospodarstev 449,378.433 Din.

Razni dohodki: 94,067.140 Din.

Skupno torej rednih dohodkov 7.360 milijonov 942 tisoč Din, izredn. 100 milijonov Din. Skupno 7.460,942.000 Din.

Kakor je razvidno, vsebuje sedanji proračun dohodkov in izdatkov

državnih podjetij

sledeče posamezne proračune: Državne tiskarne, narodnih gledališč, državnih zavetišč, državne monopolske uprave, državnih posestev Belje in Topole, sladkorne tovarne na Čukarici, železniškega ministrstva, poštnega ministrstva, državnih kmetijskih posestev, državne razredne loterije, trtnic, centralne svilarske uprave, gozdarskega in rudarskega ministrstva, Državne hipotekarne banke itd. Proračun dohodkov iz državnih podjetij in gospodarskih ustanov tvorijo dohodki teh podjetij in ustanov, in se sestavljajo posebni proračuni izdatkov in dohodkov teh podjetij in teh ustanov.

V tem proračunu, ki smo ga navedli pod črko B, se navajajo dotacije in splošna državna sredstva, ki so namenjena za pokritje pasivnosti posameznih državnih podjetij. Višek dohodkov nad izdatki državnih podjetij in gospodarskih ustanov se kaže v celokupni vsoti v proračunu splošnih državnih dohodkov. Vsi krediti za investicije in za javna dela pod državno upravo se nahajajo v proračunu ministrstva za javna dela, izvzemši proračun kreditov ministrstva za vojno.

V proračun izdatkov državnih podjetij in ustanov, ki se bodo komercializirala po obstoječih zakonskih pooblastilih, se bodo sprejeli sledeči krediti:

1. Za ustanovitev obratnega kapitala za nabavo materiala, za porabo in proizvajanje, 2. za ustanovitev lastnega fonda za zavarovanje imovine teh podjetij in ustanov pred požarom in drugimi nesrečami, 3. za ustanovitev amortizacijskega fonda, ki naj služi za obnovitev in povišanje imovine, 4. za ustanovitev ostalih fondov, ki bodo služili za posamezna podjetja ali ustanove s specielnimi zakonskimi predpisi.

Finančni zakon.

Tretji del državnega proračuna tvori finančni zakon. Obsega 15 tiskanih strani velikega formata in vsebuje 70 paragrafov. Od teh paragrafov so najvažnejši sledeči (navajamo jih vsebinsko):

§ 2. Finančni minister se pooblašča, da na račun državne dotacije izplača v teku letošnjega leta

samoupravam vsoto 173.322.182 Din,

katero mora finančni minister izplačati na podlagi uredbe o prenosu poslov od države na oblasti.

Nadaljnji členi govorijo o državnem računovodstvu na podlagi žurnalov.

§ 8. Noben državni davek ali doklada (v katerikoli obliki) se ne sme predpisati, niti od ljudi pobirati, če nima podlage v tem proračunu. Tisti državni organi, ki bi izdajali naredbe in zbirali v tem zakonu in proračunu nedoločene in neodrejene državne davke, naj si to bo na podlagi kateregakoli specialnega zakona, se bodo kaznovali s tem, da zgube službo in da so materielno odgovorni za svoje dejanje. Istotako ne smejo samouprave, oblasti, okraji, mestne občine in občine odrejati novih davkov, taks in trošarin, če za to nimajo zakonskega pooblastila.

§ 19. Ukine se znameniti paragraf 104. zakona o državnem računovodstvu.

§ 20. Na nova mesta se lahko imenujejo uradniki samo takrat, če je z zakonom zajamčen potreben kredit.

§ 21. Noben državni urad razen finančnega ministra ne sme ne kupovati, ne prodajati zlata, srebra, valut in tujih deviz za državne potrebe.

§ 22. Nobena pogodba, po kateri bi morala država plačevati s tujo valuto, se ne sme skleniti brez odobrenja finančnega ministra.

§ 27. Glede pomoči rodbinam umrlih državnih uslužbencev po čl. 124. zakona o državnih uradnikih bo podpisoval finančni minister po predlogu odgovornega ministra in jih izplačeval iz fonda pokojninskega in invalidskega.

II. oddelek finančnega zakona govori o pooblastilih posameznim ministrom.

§ 28. Finančni minister dobi 50 milijonov dinarjev za zboljšanje vinogradništva.

Važna je odredba § 37.: Vsako nadaljnje kazensko postopanje o vseh deliktih po točkah 2, 4, 7 čl. 142. zakona o državnem monopolu tobaka, storjenih od 1. aprila 1924 do 31. marca 1927 se ukine. Osumljeni in že kaznovani se osvobode kazni zapora, kakor tudi vsake denarne kazni.

Upravna sodišča.

§ 39. Ta paragraf se tiče pravosodnega ministrstva: Upravna sodišča v Skoplju, Dubrovniku in Celju ustavljena s čl. 6. v zvezi s čl. 48. zakona o državnem svetu in upravnih sodišč od 17. maja 1922, se ukinejo. Njihovi delokrogi se prenesejo iz Skoplja v Belgrad, iz Dubrovnika v Sarajevo, iz Celja na upravno sodišče v Zagreb. Ukinjena sodišča so dolžna v roku enega meseca od dne, ko stopi ta zakon v veljavo vse nedogotovljene predmete in arhive izročiti sodiščem, ki prevzamejo njih delokrog. S tem se spreminja čl. 48. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Važne so odredbe prosvetnega ministrstva. § 42.

Gimnazije

so lahko nižje s štirimi in popolne z osmimi razredi. Število popolnih gimnazij ne sme biti večje od 80. V katerih krajih bodo ostale popolne gimnazije, bo odločal ministrski svet na predlog prosvetnega ministra na koncu tekočega šolskega leta. Ostale sedanje popolne gimnazije se bodo postopoma preuredile v popolne štirirazredne. To spreminjanje se prične s šolskim letom 1927-28. Nepopolne gimnazije z več kakor štirimi gimnazijami se morajo postopoma preurediti v štirirazredne. Tudi to se prične s šolskim letom 1927-28. S koncem leta 1927-28 se ukinejo sledeči zavodi:

Meščanske šole

v Osijeku, Vinkovcih, Novem Sadu, Novem Vrbasu, Velikem Bečkereku, Beli crkvi, Vršcu.

Nižje gimnazije

v Gračacu, Virovitici, Zemunu, Iloku, Derventi, Subotici, Loznici, Mitrovici, Ulčinju.

§ 43. Čl. 69. zakona o srednjih šolah in čl. 3. uredbe SN br. 8457 od 15. junija 1927, kakor tudi sprememba SN br. 2070 od 20. junija 1927 se spreminjajo in se glasijo:

Profesorji

srednjih in strokovnih šol so dolžni imeti sledeče število tedenskih ur: a) Ravnatelj popolne srednje in strokovne šole 3—5, nepopolne 5—8. b) Profesorji srednjih in strokovnih šol 20. Profesorji, ki predavajo izključno jezike in matematiko 18. c) Suplenti, ki imajo več kakor dve leti službe 18. č) Pogodbeni profesorji, pogodbeni suplenti, pogodbeni predmetni učitelji, pogodbeni začasni predmetni učitelji in vsi ostali začasni pogodbeni nameščenci, predmetni učitelji, začasni predmetni učitelji, učitelji ročnih del in začasni učitelji ročnih del, kakor tudi ostali nameščenci 22 ur tedensko. d) Suplenti izpod dve leti službe 15 ur.

V slučaju potrebe so profesorji dolžni tudi preko maksimalnega števila sprejeti honorarne ure, in sicer suplenti izpod dveh let službe po štiri ure tedensko, ostali po šest ur. Ravnatelj nepopolne srednje in strokovne šole štiri ure.

Vseučilišča.

§ 44. Takoj po dokončanem šolskem letu 1927.-28. se s sklepom ministrskega sveta določi, katere fakultete, v katerem času in na kak način se ukinejo na vseučiliščih v Belgradu (vštevši pomožne fakultete v Subotici in Skoplju), v Zagrebu in Ljubljani. S sklepom ministrskega sveta se spojita višja pedagoška šola v Zagrebu in Belgradu v eno. Veterinarska fakulteta v Zagrebu se preosnuje v višjo veterinarsko šolo in se bo določil kraj, kjer bo sedež te šole.

Notranje ministrstvo.

§ 45. Vsi orožniki plačujejo v orožniški pokojninski fond 3 odstotke plače in doklad od službenih oziroma pokojninskih oziroma draginjskih doklad, izvzemši od čl. 5. zakona o orožniškem pokojninskem fondu.

Ministrstvo za narodno zdravje.

§ 49. Pri Drž. hipotekarni banki se ustanovi fond za zdravstvo in zaščito učencev. Z ustanovitvijo tega fonda se ustanovi taksa za zdravstveno zaščito učencev. V ljudski šoli znaša ta taksa 10 Din za šolsko leto, za srednje in sorodne šole 20 Din za šolsko leto. Na vseučiliščih 30 Din na semester. Ta taksa se mora plačati v gotovem denarju pri vpisu v šolo in na vseučilišče. Šolske oblasti bodo te takse izročale Drž. hipotekarni banki. Iz sredstev tega fonda bi se pokrivali stroški, ki se nanašajo na zdravstveno zaščito učencev, na plačevanje šolskih zdravnikov in vzdrževanje šolske poliklinike, na zdravljenje bolnih učencev in na ustanove za zdravstveno zaščito učencev. V sporazumu s posameznimi ministri izda zdravstveni minister pravilnik o uporabi teh fondov.

Pooblastila kmetijskemu ministru.

§ 59. Vsi posli glede ureditve hudournikov se prenesejo v področje gozdarskega ministrstva.

§ 60. Odreja reorganizacijo nekaterih oddelkov kmetijskega ministrstva.

V pooblastilu gozdarskemu ministru za nastavljenje nižjega osobja se odobri kredit 10,000.000 Din. Za eksploatacijska in tehnična dela 10,000.000 Din.

Pooblastila ministrstvu za socialno politiko

Podpore, ki so določene po čl. 136. zakona o zavarovanju delavcev, se ukinejo.

Nato finančni zakon potrjuje številna pooblastila iz prejšnjega finančnega zakona.

§ 67. Državni uslužbenci nimajo pravice do potnih stroškov, če so prestavljeni kazensko ali na prošnjo. Premestitev po konkurzu se smatra kot premestitev po prošnji. Enako v slučaju premestitve v mejah občine, kjer službujejo, in v slučaju namestitve, ko stopajo prvič v novo službo.

Zdrav temelj.

Pripominjamo, da so te odredbe finančnega zakona samo predlogi narodni skupščini ozir. finančnemu odboru, ki jih bo vzela dne 20. nov. v pretres. Gotovo je, da se bodo posebno predlogi, ki se nahajajo v finančnem zakonu, znatno spremenili. Z ozirom na to te odredbe ni smatrati za končnoveljavne in bi bilo vsako nepotrebno razburjenje odveč. Gotovo je, da se bodo izvršile spremembe, ki bodo še bolj v korist celokupnemu državnemu gospodarstvu in ugledu naše države, kakor tudi spremembe številnih odredb, ki jih ta zakon vsebuje.

Z definitivno kritiko predloženega proračuna in finančnega zakona se bomo lahko pečali o priliki njegove debate v finančnem odboru. Vsekakor treba priznati, da je proračun, kar se tiče njegove tehnične sestave, tak, da ga moramo pozdraviti, ker se proračun prvič postavlja na zdrav temelj.

Uspehi za Slovenijo.

Jugoslovanski klub in njegov zastopnik v vladi sta v debati o proračunu in finančnem zakonu, v kolikor jo je dosedaj bilo, združila vse moči na ohranitev neokrnjene slovenske univerze in naših šol. Poleg tega seveda na čim ugodnejši in čim popolnejši prenos poslov raznih panog državne uprave na oblastno samoupravo. Znano je, v kako kritičnem položaju je bila univerza. Sedaj so zanjo vsi potrebni krediti zasigurani. V tem je največji uspeh Jugoslovanskega kluba.

Poudariti je treba, da načrt finančnega zakona pride sedaj šele v odbor in bo tam pretrpel še mnoge spremembe. Jugoslovanski klub bo porabil to priliko, da omili še nekatere trdote finančnega zakona v prid celokupne državne uprave, zlasti v prid Slovenije. Glede upravnega sodišča v Celju je treba omeniti, da je stvar še popolnoma viseča. Odredba v finančnem zakonu je v zvezi z načrtom zakona o sodiščih. Tam stvar še ni urejena. Naši poslanci pa bodo storili vse, da se v obeh zakonih zadeva za upravno sodišče v Sloveniji, če le mogoče, reši ugodno. Napori Jugoslovanskega kluba so doslej prihranili Sloveniji veliko žrtev in mirno lahko pričakujemo, da bo finančni zakon, predno pride pred plenum skupščine, izgubil tudi tiste točke, ki so v sedanjem zakonu še neprimerne.

Narodna skupščina manifestira za Francijo.

r **Belgrad,** 19. novembra. (Izv.) Na današnji skupščinski seji je predsednik prečital brzojav, ki ga je poslal predsednik francoskega parlamenta Bouisson. Pri tem je narodna skupščina priredila naši zaveznici Franciji navdušene manifestacije. Nato se je do 2 popoldne razpravljalo o raznih nujnih predlogih seljaško-demokratske reakcije, katere je večina z njih demagoško vsebino odbila. Nato se je seja zaključila. Prihodnja seja bo v sredo. Na dnevni red pride interpelacija o zunanji politiki.

r **Belgrad,** 19. nov. (Izv.) Francoski poslanik na našem dvoru g. D a r d je danes obiskal zunanjega ministra g. Marinkoviča. Pri tej priliki ga je obvestil, da je predsednik francoske republike g. Doumergue trdno odločen, v najkrajšem času podpisati francosko-jugoslovansko prijateljsko pogodbo.

ZGRADBA ČEKOVNEGA URADA V LJUBLJANI.

r **Belgrad,** 19. novembra. (Izv.) Čekovni zavod v Ljubljani nujno potrebuje lastno zgradbo, za katero že dalje časa obstoja načrt, ki pa ni bil potrjen. Poslanec g. S m o d e j je zato posredoval pri ministru za javna dela. Ministrstvo je že zahtevalo od gradbenega ravnateljstva v Ljubljani načrt, da ga potrdi.

Radiotehnika in radiosport pri nas in drugod.

Prvi početki.

Žična telegrafija in telefonija sta najmodernejši sredstvi za prenašanje vesti iz kraja v kraj. Toda pri prenašanju vesti iz suhe zemlje na parnike ali celo letala pa ta sredstva odpovedo. Seveda je skušala tehnika temu odpomoči. Saj se da elektrika ne samo voditi po žicah kot enakomerna ali pa nihajoča struja, temveč nihajoča ali izmenična struja povzroča v praznem prostoru valovanje, ki ga lahko na oddaljenih mestih s pomočjo primernih aparatov zaznavamo. Italijan Viljem Marconi je že l. 1897 delal take poskuse in posrečilo se mu je, da je slišal na enem mestu oddane znake na drugem kraju, ki je bil oddaljen celih 18 km od »oddajne postaje«. Potem je odšel v Anglijo in tam osnoval svojo radiotelegrafsko družbo. Tej družbi se je že l. 1901 posrečilo, da je sprejela v postaji Poldhu na Angleškem znake, ki so jih oddajali na Novi Fundlandiji. Seveda so bile potrebne za to ogromne priprave. Žice, ki »ujamejo« električno valovanje, je treba napeti kolikor mogoče visoko in to so tedaj napravili na ta način, da so te žice — tkzv. — anteno — privezali na balone.

Ti aparati pa so sprejemali oddane znake le v obliki dolgo- in kratkotrajnih šumov, ki se slišijo v telefonu, če pa porabljamo druge priprave, dobimo na ozki progi papirja črtice in pike, iz katerih se lahko sestavi cela abeceda — Morsejeva abeceda. Ta način prenašanja vesti pa je vporaben le za strokovnjaka in zato ni čuda, da ni o kakem radiosportu v tej dobi nikake sledi.

Že pred vojno so veliko govorili o prebivalcih na planetu Marsu. Trdili so, da prebivajo na njem bitja, ki so veliko razumnejša kakor mi. In tako so prišle nekajkrat iz Amerike vesti, da je vjel ta ali oni učenjak na svojem brezžičnem aparatu »vesti« iz Marsa. Dandanes ve vsak radioamater, da povzročajo take »vesti iz Marsa« nevihte, ki delajo včasih tak šum, da spravijo najbolj potrpežljivega amaterja v obup. Vendar je mogoče te šume s primernimi pripravami v precejšnji meri odstraniti.

S prvotnimi aparati sta bili zvezani dve napaki: Sprejem se je mogel vršiti samo s pomočjo Morsejeve abecede in aparati so bili dragi in nerodni. Potrošiti je bilo treba veliko energije na oddajni postaji, da je bilo mogoče zaznavati znake na bolj oddaljenih krajih. Večkrat so poskušali prenašati tudi človeške glasove in glasbo, vendar niso dosegli velikih uspehov.

Elektronke omogočijo radiosport.

Počasi se je razvijala čudovita priprava po fizikalnih laboratorijih, predno je nastopila svojo zmagovito pot v radiotehniki. Mala cevka, na zunaj podobna žarnici, nam omogoča prenos glasbe in glasov, ojačuje nam v poljubni meri na sprejemnih postajah dobljene, slabotne znake in jih pretvarja v tako obliko, da jih lahko slišimo. Poleg tega pa je obratovanje z njo enostavno in poceni. Sedaj so se šele odprle poti radio-športu, ki je nastopil v hitrem poletu svojo zmagoslavno pot. Šele elektronska cev (trielektrodna cev) je napravila radiotelefonijo popularno.

Dne 3. novembra 1920. je začela oddajati radiopostaja Pittsburg v Severni Ameriki dnevno raznovrstne glasbene komade, predavanja in govore in tekom l. 1921. se je to gibanje razširilo po celi Severni Ameriki. V naslednjih letih so sledile Francija, Južna Amerika, Anglija in Nemčija. Pozimi l. 1924-25 je prišlo to gibanje k nam in v vzhodno Evropo in se z vso naglico širilo. Berlin ima danes pol milijona sprejemnih aparatov, torej odpade približno na vsakih 8 prebivalcev en aparat tako, da lahko rečemo, da ima v Berlinu vsaka družina svoj aparat, če vpoštevamo, da je najbrže še lepo število neprijavljenih aparatov, ki niso všteti v tej vsoti.

Hitremu razvoju pa se ne smemo čuditi. Kdor ima namreč v bližini oddajno postajo, mu lahko radio z malo sredstvi nudi vse mogoče: poučna in zabavna predavanja, glasbene produkcije, prinaša mu najnovejša poročila z različnih panog gospodarskega, političnega in sportnega sveta. Ob priliki zadnjega boksarskega boja med Dempseyem in Tunneyjem je na primer oddajna postaja v Stuttgartu sprejemala ves potek boja in ga ojačanega oddajala naprej.

Toda radio ne služi samo doma kot sredstvo za pouk in zabavo, tudi v restavracijah, barih in javnih trgih postavljajo sprejemne radioaparate, ki reproducirajo koncerte, politične govore itd. V tovarnah služi radioaparat za zabavo delavcem pri enakomernem delu in mnogo držav je že vpeljalo sprejemne radioaparate na železnici, tako, da si potniki krajšajo dolgočasno železniško potovanje s poslušanjem radija. Tako je na primer Nemška Avstrija vpeljala lansko leto pri brzovlakih posebne vagone s sprejemnimi aparati in tekom enega leta se je poslužilo te naprave nad 40.000 oseb.

Skratka, radio izpopolnjuje časopis v najpopolnejši meri, ker ima bolj pestro vsebino in ker se o dogodkih, ki te zanimajo, lahko hitro in natančno informiraš.

Radio pri nas.

Pri nas se je začel ta šport šele l. 1924-25. Skromni so bil njegovi začetki in njegov razvoj pri nas se ne da primerjati z razvojem v Ameriki in drugih državah. Pri nas še ni toliko razvita potreba po takem športu, poleg tega pa niso bile gmotne razmere države in ne posameznika take, da bi bilo mogoče ta šport posebno podpirati. Saj posedujemo le v Zagrebu malo postajo, ki oddaja koncerte, predavanja itd. Zaradi tega je število prijavljenih amaterjev pri nas tako majhno, v celi državi jih je le 8 do 9 tisoč, v Sloveniji pa okoli 1200. Le v Zagrebu in okolici se pozna, da se nahaja tam oddajna postaja in je tam to število blizu 7000. Zato imajo naša prosvetna društva, predvsem »Prosvetna zveza« jako težko delo, ko agitirajo za ta šport s predavanji in z strokovno pomočjo pri nabavi aparatov.

Brezdvoma bi bil v Sloveniji radiošport zadobil že večjega razmaha, ko bi bili imeli doma oddajno postajo. Tako so pa za sprejemanje velikih oddajnih postaj potrebni večji aparati, ki posebno pri nas, ko nimamo domače industrije in moramo vse dele uvažati, še vedno pomenijo precejšen izdatek. Tako tudi propaganda s strani privatnih društev ne more imeti posebnega uspeha, posebno ne more radio vzbuditi zanimanje v širših krogih tudi vsled tega, ker še ni slišati domače besede iz naših oddajnih postaj. Kadar dobimo postajo v Domžalah, bo pri nas radio-amaterstvo brezdvoma doživelo prav živahen razvoj.

Tehnika še ni zadovoljna.

Ti veliki uspehi vzpodbujajo tehniko k nadaljnjim naporom. Že pred vojno se je posrečilo prenašanje slik s pomočjo elektrike potom žic, po vojni pa se je že posrečil prenos slik brezžično in sedaj stremijo za tem, da bi lahko videli osebo, ki stoji v daljavi pred aparatom, naenkrat pred seboj prez posredovanja fotografske plošče oziroma papirja.Tudi tu napredujemo počasi in v doglednem času bomo lahko brezžično govorili z osebo v oddaljenem kraju, s katerokoli osebo, ki se vozi na prekooceanskem parniku, obenem jo pa bomo tudi videli ravnotako, kot bi stala pred nami.

Ko bo tehnika tudi to dosegla, ne bo mirovala, saj imamo v vsaki stroki dovolj problemov in če enega rešimo, se pojavi zato 10 novih in ravno na polju električnih valov je še nebroj nalog pred izumiteljem.

ELEKTRO-TVRDKA A. VERBAJS — LJUBLJANA
ČEK. RAČUN STEV. 11.355 GOSPOSVETSKA CESTA 13 (KOLIZEJ) TELEFON ŠTEV. 2867
Radio aparati in sestavni deli stalno v najnovejši izbiri na zalogi.
Elektroinštalacijski materijal, svetilna telesa in sploh vsi v to stroko spadajoči predmeti.
Prvovrstno blago po najnižjih cenah!
Inštalacije: prevzema vsakovrstne kakor vsa v to stroko spadajoča popravila in montiranja pod najugodnejšimi pogoji.
Elektrozon in drugi medicinski aparati na zalogi.

Naše radiofonske postaje.

Radiofonija se nahaja pri nas še vedno v težki situaciji, kar je v glavnem tudi vzrok, da je v naši državi še vedno zelo malo število radioamaterjev-plačnikov. V drugih državah, kjer posvečajo radiofoniji največjo pažnjo, presega število amaterjev že desettisoče in milijone, dočim pri nas še sedaj nismo dosegli 10.000.

Ali smo pri nas res tako kulturno zaostali, da nam ni mogoč nekoliko hitrejši napredek na tem polju. Sosednja Madjarska ima dve oddajni postaji in okrog 200.000 naročnikov. Češkoslovaška razpolaga danes že s petimi oddajnimi postajami z 300.000 naročniki. Toda obe ti državi sta uvedli radiofonijo v javno službo nekaj mescev za nami. Mi mamo sedaj samo eno oddajno postajo v Zagrebu, ki je bila zgrajena l. 1925. A tudi ta postaja se bori s težkočami, čeprav je sedaj edina v naši državi in je v glavnem njena zasluga, da smo vsaj že prekoračili število 7000 amaterjev. Vse kulturne države so znale ceniti pomembnost radiofonije. Celo Turčija ni zaostala in s svojo postajo v Carigradu daje vsak dan pester program v turškem, francoskem in angleškem jeziku. Pri nas poslušamo živo besedo Nemcev, Italijanov, Francozov in Madjarov, od povsod imamo zveze, samo domače besede nimamo prilike slišati. Ali ne bi bilo bolje, da bi s cenenimi aparati od 300—400 dinarjev poslušali domače pesmi, domača predavanja in svojo domačo besedo, kot da z dragimi aparati, ki tanejo več tisoč Din, slišimo le programe tujih postaj. Skoro da ni potreba poudarjati, kolikega pomena bi bilo, ako bi imeli stike z našimi brati na Goriškem, v Avstriji in drugimi raztresenimi otoki našega življa po drugih državah. Vse države se zavedajo pomena radiofonije tudi v tem pogledu, samo pri nas so dolgo vsa prizadevanja bila brezuspešna.

Zanimanje za radiofonijo se je pričelo v naši državi še dosti zgodaj, skoro istočasno kot v drugih evropskih državah, s precejšnjo živahnostjo. S privatno inicijativnostjo so se pričele priprave za domače oddajne postaje. toda po treh letih odkar je bil potrjen prvi pravilnik, še nismo prišli skoro nikamor. Že l. 1925 bi se bile imele zgraditi tri moderne oddajne postaje v Belgradu, Zagrebu in v Ljubljani, toda neprestane vladne krize so tudi tu preprečile uspešen napredek. Vsa prizadevanja privatnih društev niso mogla pospešiti tega vprašanja. Lokalna društva so bila pripravljena kupiti zemljišča, postaviti poslopja, prispevati k zgraditvi postaj in v svoji režiji vršiti eksploatacijo postaj. Za vse to jim je država obetala samo dve tretjini prispevkov, katere plačajo državi amaterji.

Uspeh propagande za radiofonijo zavisi največ od dobrega programa oddajnih postaj. Čim boljši je program, tembolj se veča število amaterjev. Zato so druge države same gradile postaje in od dohodkov odstopale privatnim društvom po 60 do 80 odstotkov od taks samo, da so bili programi postaj čim bogatejši in zanimivejši. Tako so vse države silno zvišale število amaterjev-naročnikov, od katerih ostane državi precejšen dohodek.

Z zgraditvijo nove oddajne postaje v Domžalah, ki bo najbrže dodelana že v januarju, bo radio-amaterstvo posebno v Sloveniji dobilo novega razmaha. Število aparatov bo brezdvoma hitro narastlo, posebno še, ker bo mogoče velikemu delu Slovenije poslušati programe z navadnim detektorjem, katerega se dobi v trgovinah že za 200 dinarjev. Graditev postaje v Domžalah napreduje zelo hitro in so te dni dospeli tja že monterji ter pričeli s postavljanjem dveh, 120 metrov visokih stebrov za oddajno anteno.

Upajmo, da bomo že v februarju s te postaje čuli našo besdo, ki jo električni valovi poneso v brezmejni vsemir, da bo prišla do našega človeka v tujini in mu nosila pozdrave iz domačije. Slovesen bo trenutek, ko se bo prvič oglasil za signalom domače postaje: Halo! Tu Radio-Ljubljana.

Še mufi naš na radio poskuša ginjen vesele, žalostne posluša.

Kaj nam povedo številke?

Kako zelo je radiotehnika po svetu že razvita in kako drugod cenijo to panogo, nam bodo najlepše pokazale številke, dasiravno je tozadevna statistika zelo nepopolna in se dejanski stan težko da točno ugotoviti, ker se razmere z vsakim mesecem spreminjajo. Neprestano se dvigajo nove postaje, stare izboljšujejo in povečavajo, število abonentov pa z neverjetno naglico raste. Po neki statistiki je na celem svetu 1112 telefonskih radio oddajnih postaj in so razdeljene takole:

Zedinjene države	733
Evropa	233
Ostala Severna Amerika	85
Južna Amerika	38
Azija	16
Avstralija z otočjem	28
Afrika	9

Evropske postaje pa so po državah takole razdeljene. Največ jih ima

Rusija	56
Švedska	31
Nemčija	29
Francija	28
Anglija	25
Španija	18

vse druge države po manj, n. pr. Italija 4, Avstrija 5 itd. Seveda so večina od teh postaj le male, tako zvane vmesne postaje z energijo do 1 KW, ki so le lokalnega pomena. V gorniih številkah so seveda vštete le oficielne postaje, koliko pa je zasebnih.

Statistika prejemnih aparatov je takale:

Zedinjene države Amerike	15,000.000
Anglija	2,780.000
Nemčija	1,714.000
(Berlin)	500.000
Avstrija	310.000
(Dunaj sam)	280.000
Švedska	295.200
Češka	275.000
Ogrska	200.000
Danska	70.000
Jugoslavija	11.500
(Slovenija)	1.200

Tu so šteti seveda samo taki, ki imajo svoje aparate prijavljene. Koliko pa je faktično število aparatov, se ne da niti približno ceniti, ker je število takih tihotapcev odvisno od strogosti državne kontrole itd. Da ilustriramo, kako velik je lahko odstotek neprijavljenih aparatov, navedemo samo en primer: V mali Latviji, državi ob Baltiškem morju, se po natančni reviziji ugotovili, da je okrog 10.000 aparatov v prometu, prijavljenih je pa bilo le 1500; in gotovo niso še vseh odkrili. Tako se ceni faktično število vseh aparatov v Evropi — prijavljenih je circa 7 in pol milijona — na 17 do 22 milijonov.

Radioamater kot kritik.

Radio-žarnice
anodne aparate, zvočnike kupiš najugodno
SLAVO KOLA
elektrotehnično podjetje, Dunajska cesta št

Glas 60 oddajnih postaj
Special Reinartz R4 Model 1927/28
za vse valovne dolžine in vse razdalje, posebno za daljne govore sposoben. Ta nov aparat, katerega razprodajamo pod jamstvom njegove popolnosti, je danes važen tržni predmet. Vse druge tipe raznih aparatov vedno v zalogi. Za lastno izdelavo se dobi o pr nas vedno originalni posamezni deli. Za izdelavo tele-isker pooblaščeni
Radio-Starkel, Maribor
Trg Svobode 6. — Zastopstvo za Ptuj in okolico
S. Spruschina, mehanik, Ptuj.

Če ni smisla za radio-koncerte ...

RADIO
FRANC BAR, LJUBLJANA
Cankarjevo nabrežje 5 Tel. 2407
se preseli v kratkem
MESTNI TRG 5/I
Največja Radio tvrdka Jugoslavije!
Blago solidno — cene zmerne!
V kratkem izide novi, bogato ilustrirani cenik!

V jeseni in zimi galoše in snežnji čevlji
„WIMPASSING."
1824 WIMPASSING V.G.F.

Dnevne novice

KOLEDAR.

Nedelja, 20. novembra. 24. (in poslednja) pobinkoštna. Feliks, Edmund. — Od 1. januarja je minilo 223 dni. Do 31. decembra je še 41 dni. Teče 46. teden. Solnce vzide ob 7.13 zjutraj in zaide ob 4.19 pop. — Pondeljek, 21. novembra. Darovanje Marije Device, Kolumban.

* * *

★ *Kmetovalcem znova priporočamo* prav toplo koledar naše Kmetske zveze za l. 1928. Koledar je tako urejen, da ga vsak kmetski gospodar z največjim pridom uporablja. Oblika koledarja je šepna, vezava trdna in cena 10 Din za tako opremo izredno nizka. Poleg navadne koledarske vsebine in poročila Kmetske zveze ima koledar celo vrsto času primernih gospodarskih člankov. Naj imenujemo nekatere od njih: Metuljavost domačih živali, Umetna gnojila in gnojenje, Domači živinozdravnik, Namen in pomen čebelarstva. Vsak kmet mora poznati zakonite določbe glede jamstva pri kupčijah z živino. Sadjar bo našel v Koledarju članke, kot: Kadar izbiraš sorte, Kaj se izplača. Ker se sadi vedno več hmelja, je inž. Sadar napisal v koledar »Hmeljarske zapovedi in prepovedi«. Vse, starše in mlade fante bo zanimal članek o vojaški službi, kjer so razložene najpotrebnejše stvari iz vojaškega zakona. Koledar ima nadalje mnogo razpredelnic za preračunavanje raznih stvari iz kmetskega gospodarstva. V koledarju so tudi vsi sejmi na Štajerskem in Kranjskem. Ob koncu je uvezan papir za zapiske. — Naroča se koledar na naslov: Jugoslovanska kmetska zveza, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. Prodaja ga v Ljubljani tudi Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

★ **Znameniti zgodovinski dnevi.** 20. novembra: 1910 je umrl ruski pisatelj in filozof Tolstoj. — 1855 je umrl poljski pesnik Mickiewicz. — 1602 se je rodil izumitelj zračne sesalke fizik Otto von Guerricke. — 1894. je umrl ruski komponist Anton Rubinstein. — 21. novembra: 1916 je umrl avstrijski cesar Franc Jožef I. — 1896 se je otvorilo v Ljubljani poslopje glavne pošte. — 1854 se je rodil papež Benedikt XV. — 1694 se je rodil francoski pisatelj Voltaire.

★ **Umrl** je na Vrhniki sodni svetnik v pok. in graščak gospod Karol Mulley. Pogreba se je udeležilo obilo njegovih znancev od blizu in daleč. Blagopokojni gospod je bil naš zaveden pristaš, soustanovitelj naše Mlekarske zadruge, za katero si je v najtežji dobi in krizi začetkom obstoja pridobil neprecenljive zasluge zlasti s svojim juridičnim znanjem, dalje tudi soustanovitelj naše Občinske hranilnice in Zadružne elektrarne. Bil je svojčas občinski svetovalec na Vrhniki in si je tudi kot tak pridobil obilo zaslug.

★ **Himen.** Jutri, dne 21. t. m. se poroči g. Peter Malešič, notarski kandidat v Velikih Laščah, z gospodično Minko Kušarjevo iz Ljubljane.

★ **Dunajska vremenska napoved** za 20. novembra. V južnih in najbrže tudi v vzhodnih Alpah oblačno, megleno vreme s padavinami. Na severni strani začasno izjasnitev. Na gorah snežni viharji.

★ *Zadnja pot dr. Vošnjaka.* V četrtek, 17. nov. ob 17 je bila pripeljana v Št. Ilj pri Velenju krsta z zemeljskimi ostanki rajnega Mihaela Vošnjaka, bivšega drž. in dež. poslanca, v Št. Ilj. Krsto so pokrivali mnogi venci; med drugimi je bil venec celjske Zadr. zveze, Celjske posojilnice, Južnoštaj. hranilnice; iz lavorja je bil venec kluba Primork. Pogreba se je udeležilo najožje sorodstvo, dva zastopnika Dijaške kuhinje v Celju gg. profesorja Kardinar in Kožuh ter nekaj domačinov. Trupio je blagoslovil domači g. župnik, ki je v svojem nagovoru poudarjal velike zasluge pokojnega za slovensko domovino na gospodarskem in političnem polju. Nato je bila krsta spuščena v rodbinski grob na južni strani župnijske cerkve. [illegible] je rajni po 7 letih našel svoj počitek v slo[illegible] zemlji in sicer v tihem in mirnem Št. Ilju, [illegible] proč od svetovnega šuma.

★ **Redek jubilej.** Danes dne 20. novembra Red[illegible]ujeta v romantični Šaleški dolinici 40 letnico [illegible] poroke Franc in Marija Štrbenk. Istočasno [illegible]bhaja naš jubilant, ki je naročnik »Slovenca« že 21 let in ves čas navdušen somišljenik SLS, 50-letnico svojega težkega rudarskega dela. Bil je izvrsten in zanesljiv delavec in šele letos vpokojen.

★ **Ljubiteljem klasične umetnosti.** Pravkar ljubljansko gledališče uprizarja z lepim uspehom »Medejo«. To visoko staro umetnost spoznamo še globlje, če prečitamo še Euripidov »Bratski spor« in Sophoklejevega »Kralja Oidipa«, ki jih je v izvrstnem prevodu prof. Sovreta izdala »Nova založba« v Ljubljani.

★ **Poroka.** Danes se poroči v Zagorju gosp. Ivan Posteržin, steklolončarski mojster, predsednik orlovskega odseka, z gdč. Minko Snojevo, načelnico orliškega krožka v Zagorju.

★ **Automobilska nesreča.** Iz Konjic poročajo: Posestnika Antona Pučnika, 56 let starega, iz Tepanj, je v torek 15. t. m. ob 7 zvečer povozil osebni auto pri Vrholah. Pučnik je gnal telico ter se na opolzki poti ni mogel pravočasno ogniti. Poškodbe je dobil zelo velike in sicer ima zadaj na stegnu veliko in nevarno rano, ter obe roki poškodovani. Zdravi se v bolnici v Konjicah.

Zahtevajte le moderne pletenine JKKOLJ
VARSTVENA ZNAMKA
S DVEMA ZAJCEMA
ker so najboljše

Večina nalezljivih bolezni nastane s prihodom klic v ustno dupljino. Zato otroke, ki hodijo v šolo, najzanesljiveje obvarujejo prehlada, nahoda in influence
ANACOT-PASTILE

★ **Ustrelil** se je 28 letni orožnik Martin Rupnik. Bil je takoj mrtev. Rupnik je prej služil v Št. Janžu na Dolenjskem, sedaj pa bil v orožniški šoli v Ljubljani. Vzrok samoumora ni znan.

★ *Protialkoholne brošurice* oddaja, dokler traja stara zaloga, po znižani ceni »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Na željo dopošlje vsakomur seznam.

★ *Novinarske srečke* dobe preprodajalci proti 10 odst. proviziji. Istotako dobe kupci pri odjemu 10 komadov 1 brezplačno pri M. Kavčič, bančna poslovalnica, Ljubljana, Kongresni trg 9.

★ *Požar.* Dne 10. novembra okrog 3 zjutraj je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju trgovca Miroslava Majerič v Šikolah št. 57 pri Ptuju in uničil tudi hišo. Najemniku Gregorju Kmetcu je požar uničil kravo, svinjo, 400 Din gotovine in ves živež. V silnem viharju se je prijel ogenj sosednje hiše in gospodarskega poslopja Franceta Šalatnika, kateremu je tudi vse zgorelo. Ista usoda je doletela tudi Simona Premzla, ki mu je ogenj upepelil vsa poslopja z vsem inventarjem. 16 letni Anton Kmetec je zadnji trenutek ušel iz gorečega hleva, kjer je spal, in dobil na hrbtu težke opekline, zaradi katerih je moral v bolnišnico v Ptuj. Prizadeti posestniki so le za manjše vsote zavarovani. Ogenj je baje povzročila iskra iz lokomotive brzovlaka, ki je vozil ob 2 in tričetrt po železniškem tiru, ki je komaj 150 korakov oddaljen od zgorelih stavb. Gasile so požarne brambe iz Šikol, Cirkovec, Maribora, Ptuja, Podove in Gorice.

★ *Važno za točilce alkoholnih pijač.* V smislu obstoječih predpisov bo na sedežu finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru poslovala v času od 2. do 15. decembra t. l. komisija za odmero točilne takse za triletno dobo 1928-1930 za vse one kraje, ki spadajo v območje imenovanega ravnateljstva. K tej komisiji se pritegnejo tudi zastopniki točilcev in sicer: pri ocenjevanju gostilničarjev in kavarnarjev po en izvoljen predstavnik gostilničarske in kavarnarske zadruge v Mariboru; pri ocenjevanju točilcev na debelo, po en točilec na debelo iz Maribora; če pa se razvrščajo točilci po 4. prip. k t. p. 62 t. z. (točilnice na stoječe goste in čez ulico), eden izmed teh točilcev iz območja fin. ravnateljstva, ki ga izvolijo ostali taki točilci. Točilec, odrejen za člana komisije, mora imeti overovljeno pooblastilo. Ako bi ta pooblaščenec točilcev na odrejeni dan ne bi prišel na poslovanje v komisijo, se izvrši razvrstitev in ocena točilcev tudi brez njega. Zastopniku točilcev ne gre za poslovanje v komisiji nikakšna odškodnina. Eventualna navodila za izvolitev zastopnikov ter dan, kdaj se bodo ocenjevali točilci posameznih občin, se izvede pri pristojni okrajni upravi fin. kontrole v Mariboru.

★ **Strahovit slučaj smrtne nesreče.** Križe na Gorenjskem so pod vtisom strahovitega dogodka, ki se je pripetil v petek popoldne v vasi Retnje. Približno ob 3 popoldne je hotel mlinar Kristijan Ribnikar nastaviti jermene na kolesa, toda nesrečen slučaj je hotel, da se mu je v obleko zasadil vijak od valja, na katerega je pritrjeno kolo. Valj je Ravnikarja zgrabil in ga pričel sukati okoli osi. Mlinsko kolo je odtrgalo Ribnikarju obe nogi do kolen, na rokah pa mu je odtrgalo kolo vse prste in mu posnelo kožo. Kako silno je kolo vrtelo Ribnikarja, kaže najbolj to, da še do danes niso našli vseh delov njegovega trupla. Ribnikar se je v smrtni borbi najbrže poskušal odtrgati od kolesa, ali kolo se ga je krepko držalo in ga sukalo v velikih lokih. Ribnikar je pri vrtenju razril z nogami vso prst na tleh. Ponesrečenec si je preuredil pred nekaj leti mlin po najmodernejšem načinu, toda že lansko leto bi se mu kmalu pripetila na mlinu enaka nesreča. Le še v zadnjem momentu je mogel Ribnikar priklicati na pomoč ljudi, ki so spustili vodo in ga tako rešili. Pokojni Ribnikar je bil zvest naš pristaš in naročnik. Zapušča ženo in več nepreskrbljenih otrok.

★ **Velika aviatična katastrofa v Sarajevu.** V petek dopoldne se je pripetila na aerodromu 2. zrakoplovnega polka v Railovcu pri Sarajevem težka nesreča. Zadnje dni se je ta polk vežbal v skupnem letanju ter se je tudi v petek dvignilo nekoliko aparatov v zrak. V višini 200 metrov sta se zadela dva zrakoplova tipa Breguet in s strahovitim hruščem strmoglavila na tla. Ko sta aparata trčila, so eksplodirali motorji, iz letal pa je puhnil plamen gorečega bencina. Na mesto nesreče so takoj prihiteli vojaki in oficirji ter pričeli razkopavati med ruševinami. Izpod razbitih letal so potegnili mrtvega podporočnika Normalija in redova Brašiča, dočim sta narednik Gavranovič in mehanik težko ranjena. Oba ranjenca so prepeljali v bolnico. Gavranovičevo stanje je brezupno in ni upanja, da bi okreval. Ponesrečenim avijatikom bo prirejen svečan pogreb.

★ *Pri nakupu klobukov* si oglejte bogato zalogo specijalne trgovine Josip Pok nasl. Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14.

★ *Pri slabem počutku* je naravna »Franz-Josef« grenčica zelo prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki znatno zmanjšuje težkoče in večkrat zanesljivo koristijo že male množine. Dopisi zdravnikov za ženske bolezni sogiasno hvalijo zelo milo učinkovitost »Franz-Josef« vode, ki je zelo primerna za nežni ustroj ženskega telesa. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ *Lovske puške,* flobert puške, revolverje, pištole, lovske in ribiške potrebščine kupiš pri: F. K. Kaiser, puškar, Šelenburgova 6.

★ *Važnost Lysoforma* za gospodinje in mamice je v tem, da je Lysoform edino desinfekcijsko sredstvo, ki ni slabega vonja in ne maže. Zato je Lysoform najboljše desinfekcijsko sredstvo, ki ga nam nudi kemija do danes.

★ *Sedaj je čas,* da si zagotovite prihodnje leto obilo sadja. Škropite z Arborinom, ki ga proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

OBLAČILA TVRDKE J. MAČEK
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ **Za zimo** priporočamo nepremočljive Karo čevlje Maribor, Koroška cesta 19.

★ **Obleke kemično čisti,** barva in plisira tovarna Jos. Reich. Ljubljana.

★ *Kupujte domače izdelke!* Da se omogoči vsakomur nakup dobrih čevljev, prinese za zimsko sezijo tovarna »Peko«, Tržič, specialne vrste čevljev in sicer: večerne iz ševr. 165 Din, večerne iz laka 195 Din, promenadne čevlje iz Ia boksa 195 Din, polčevlje iz Ia boksa 225 Din, moške visoke čevlje iz govejega boksa 195 Din, moške visoke čevlje iz Ia boksa 265 Din. Lastne prodajalne: Ljubljana, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1. Pri pismenih naročilih zadostuje obris noge. Naslov: »Peko«, Ljubljana. 9045

Ko smo doznali za pravo ime slavopevca »Pekatet«, smo mu poslali glasom zadnje kitice kot nagrado za priobčene verze nekaj naših testenin. Seveda zahvala od njega ni izostala, evo jo:

Hvala Vam za testenine;
še imam po njih skomine.
Kadar pel bom še kuplete,
mislil bom na

Pekatete

Da so naše testenine »PEKATETE« brez ugovora najboljše in najokusnejše, dokazuje ta slavospev, ki je v reklamo za našo tovarno in bil obenem v zabavo vsem prijateljem in ljubiteljem »Pekatet«. — Končno besedo naj imajo pač naši odjemalci, ki nas z naročili že sedaj pridno zaposlujejo.

Tovarna testenin »Pekatete«,
Ljubljana.

Žrebanje loterije društva »Trgov. akademija« v Ljubljani

se je na željo številnih naročnikov srečk, ki so zamudili termin 27 oktobra.

preložilo nepreklicno na 5. december 1927.

Prodaja srečk v trafikah, trgovinah **in zadnji rok za plačilo do 1. decembra!** — Pri društvu naročene srečke se pošiljajo naročnikom samo proti plačilu. — **SREČKA STANE 10 Din. — Dobitkov je 885 od 50.— do 100.000 Din.**

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Danes imata dnevno in nočno službo: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu. — Jutri imajo nočno službo: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustan na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

* * *

⊙ **Proslava na ljubljanski univerzi.** Ljubljanska univerza bo priredila v proslavo stoletnice rojstva velikega francoskega kemika Marcelina Berthelota svečano komemoracijo ob zaključku predavanj pred božičnimi počitnicami dne 15. decembra.

⊙ **Miklavžev večer se hitro približuje.** Šentpeterski Orel bo tudi letos v veliki unionski dvorani priredil okusno aranžiran večer, pri katerem bo sodelovalo nad 100 oseb. Miklavžev večer Šentpeterskega Orla je bil že vsa zadnja leta priljubljen kot okusno pripravljena prireditev in bo gotovo tudi letos zadovoljil. Vršil se bo v ponedeljek 5. decembra.

⊙ **Javna ljudska knjižnica** Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 5, je odprta vsak delavnik dopoldne od 9. do 12., popoldan od 2. do 7. ure. Izposoja slovenske, hrvatske, nemške in knjige raznih drugih jezikov. Na rapolago je tiskan Imenik knjig. — Ob istih urah je odprta tudi Čitalnica v dvorani Akademskega doma.

⊙ **Prizor z ljubljanske ulice.** Nihče ne ve, odkod je prišla in vendar je našla takoj mnogo občudovalcev: mala Kitajka namreč, ki se je ustavila tam blizu frančiškanskega mostu. Prijazno gleda in ponuja mimoidočim zabavne papirnate igrače na prodaj. Kupovalcev ima mnogo, še več pa gledalcev. Marsikdo si kupi tako igračko iz golega usmiljenja, — Kitajka namreč ponosno odklanja vsako miloščino in noče nobenega dinarja, ne da bi dala zanj kako pestro igračko. Otroci imajo z njo veliko veselje in tudi odrasli jo prav z zanimanjem opazujejo. Posebno pozornost vzbujajo njene čudovito male nožice, tako male, kakor jih mora imeti vsaka Kitajka, če hoče med svojimi rojaki kaj veljati.

Zlatorog

v nedeljo ob 8 zvečer zadnjič na Ljudskem odru v Ljubljani.

Double blago

iz ravnokar dospele ponovne pošiljke najnovejših vzorcev za suknje, ulstre in raglane, vsako množino po najnižji ceni pri tvrdki

DRAGO SCHWAB - LJUBLJANA

⊙ **Umrli** so od 7. do 19. novembra v bolnici: Marjan Žerjal, sin uradnika, 3 leta, Karlovška cesta 22. — Avgust Božič, sin posestnika, 16 let, Nova vas 8. — Stanko Čatar, sin delavke, 2 leti, Zagrad 91. — Terezija Potočnik, urarjeva žena, 52 let, Kamnik 71. — Marija Starkež, žena železničarja, 41 let, Lukovica 4. — Olga Jakopin, hči čevljarskega pomočnika, 1 in pol leta, Kavškova cesta 3. — Ivan Ženko, davčni uradnik v pok., 72 let, Gregorčičeva ulica 7. — Evgenija Schmid, vdova pešad. kapet., 68 let, Šelenburgova ulica 7. — Križman Martin, posestnik, 69 let, Ižanska cesta 18. — Jernej Janša, bivši pekovski mojster, 77 let, Jegličeva cesta 3. — Katarina Dolinar, zasebnica, 58 let, Dalmatinova ulica 11. — Stanislava Ribnikar, hči predilke, 3 dni, Zg. Veterne 5 v bolnici; Ivan Klopčič, sin delavca, 5 mesecev, Zalog 52, v bolnici; Anton Brence, žagar, 18 let, Cerknica 220, v bolnici; Franc Štrukelj zavirač v pok., 60 let, Dravlje 4, v bolnici. — Neži Bukovič, žena upok. žel. uradnika, 50 let, Dunajska cesta 17. — Luka Žagar, žel. upokoj. in pos., 74 let, Vodovodna cesta 53. — Dr. Iko Est, drž. uradnik, 38 let, Breg 14. — Terezija Pucelj, mestna uboga, 87 let, Japljeva ulica 2. — Karel Vidergar, delavec, 37 let, Vrh 15, v bolnici. — Terezija Košir, žena mag. uradnika, 42 let, Dunajska cesta 62. — Bogdan Leben, sin sluge, Kolodvorska ulica 7. — Julija Urbas, pos. in trgovka, Stari trg 15, 71 let.

⊙ **Uzmoviči na delu.** Trgovcu s suho robo Matku Arku na Pogačarjevem trgu je neki uzmovič odnesel lepe, 100 Din vredne sportne sanke. — Delavcu Janezu Rusu iz Podutika je nekdo odnesel iz veže Tribučeve hiše na Glincah 70 Din vreden nahrbtnik.

⊙ **Aretacija agitatorja.** Socialistični železničarji so sklicali v petek zvečer v Mestni dom shod, da bi protestirali proti odpustitvi njihovega voditelja Jurija Stanka. Na Viču je delil letake za ta shod neki R. P. Ker je pri tem prekoračil policijske predpise, je bil aretiran.

⊙ **Vprašanje in prošnja!** Kdo izmed blagih Ljubljančanov bi bil tako dober, da bi se usmilil in dal za zmerno ceno prazno, čisto sobo s štedilnikom, če je mogoče z oknom na cesto v pritličnem nadstropju ali v podstrešju enonadstropne hiše v bližini cerkve kronski upokojenki za takoj ali vsaj čimprej? Naslov v upravi.

⊙ **Elida milo, Kalodont, Odekolon,** zobne ščetke in razne vrste parfumov dobite za Miklavža najceneje pri Fran Pavlinu, Ljubljana, Gradišče 3. 9165

⊙ **Nogavice** vseh vrst v veliki izbiri in najceneje pri Dobeic-u, Pred škofijo 15.

⊙ **Otroški plašči, oblekce.** — Kristofič-Bučar.

⊙ **Vsakovrstne trpežne čevlje,** snežne čevlje, galoše kupite najboljše pri A. Gorše, Stari trg 15.

⊙ **Veliko izbiro** volnenih jopic, najfinejših bl[illegible] perila, kravat itd. priporoča tvrdka Ig. Žargi, pri nizki ceni, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Smrtna nesreča na ulici.

Včeraj ob pol 16 je po Starem trgu v smeri proti Mestnem trgu peljal ročni voziček 53 letni Anton Prosen, kurjač pri mestni plinarni, stanujoč v Hrenovi ulici 4. Med tem je za njim pripeljal tramvajski voz, kateremu se je Prosen z vozičkom hotel izogniti na desno stran in je še pravočasno napravil prostor za tramvaj. — Ko je tramvaj privozil do vozička, se je Prosen hotel z vozičkom še bolj umekniti. V tem trenutku je pa tramvaj zadel ob voziček. Voziček se je z vso silo obrnil in ob je Prosena z tako silo zadelo v bok, da je zletel na hodnik ter je pri tem zadobil težke notranje poškodbe. Na lice mesta je bil takoj poklican rešilni voz, ki je Prosena odpeljal v bolnišnico, kjer pa je vsled težkih poškodb v trebuhu čez eno uro umrl. Krivda pri tem dogodku očividno ne zadene osebja cestne železnice, temveč Prosena samega, ki je voziček okrenil tako nesrečno, da je zadel ob voz cestne železnice ter se pri tem smrtno ponesrečil.

Maribor

□ **Zaspani socialisti.** Ko so včeraj vlagali v Mariboru kandidatne liste se je splošno pričakovalo, da bodo socialisti prvi, ker so že enkrat vložili kandidatno listo. Zelo pa so se okrog 11. ure začudili, ko so zvedeli, da je že pet kandidatnih list vloženih. Kakor smo zvedeli, so ponoči oglejovali občinsko desko, pa niso videli razglasa. Pozabili paso, da sta dve razglasni deski. — Drugi pa pravijo, da je ta jezica socialistov le navidezna. V resnici so zaspali, ker se držijo 8 urnega delavnika in je bilo ob pol 8. uri prezgodaj listo vlagat.

□ **Popravljeni volivni imeniki.** Popravkov se je izvršilo v volivnih imenikih okoli 2400, med tem okoli 400 po reklamacijah, ostalo je napravil magistrat sam. V volivne imenike je vpisanih 8034 volivnih upravičencev. I. okraj (volišče 1. in 2.) 1776; II. okraj (volišče 3., 4. in 5.) 1910; III. okraj (volišče 6.) 884; IV. okraj (volišče 7. in 8.) 1125; V. okraj (volišče 9., 10. in 11.) 2389.

☐ **Socialisti hočejo — barake.** Pri občinski seji v petek zvečer je socialist Bahun zahteval, da mora občina postaviti tretjo barako pri dosedanjih dveh za delavska stanovanja. Gosp. župan dr. Leskovar je odgovoril, da so v Hoffmanovi tovarni raje priredili 11 stanovavanj z denarjem, s katerim bi naj zidali barake, ker tudi delavci spadajo v hišo in ne v barake!

☐ **Pevski tečaj v Mariboru.** Slovensko pevsko društvo »Maribor« hoče izpolniti vrzel, ki se kaže pri pevskem naraščaju v Mariboru vsesplošno, zato vpelje pevski tečaj, ki bo trajal od 27. novembra t. l. do Velike noči v letu 1928 in sicer vsako nedeljo od 11. do četrt na 13. uro v pevski sobi Sloméškov trg 20. Tečaj je namenjen v prvi vrsti za začetnike, kakor tudi za vse druge, ki se hočejo izpopolniti v teoriji. Prijaviti se je 27. novembra ob določeni uri. Tečaj vodi g. Gašparič.

☐ **Zvezdnato nebo** bomo gledali na platnu v četrtek na prosvetnem večeru v dvorani Zadružnogospodarske banke. Razlagal pa nam ga bo g. kanonik Ivan Sušnik iz Ljubljane. Bomo šli gledat in poslušat!

☐ **Stanovanja so se oddala soglasno.** Ker nekateri širijo vesti, da se stanovanja niso oddala v sporazumu, konstatiramo, da so se oddala soglasno, ker je bila lista sporazumno z vsemi sestavljena. Vsako politično izrabljanje te zadeve je torej udarec po lastnem nosu! — Toliko v pojasnilo socialistom.

☐ **Sinfoničen koncert** Glasbene Matice v korist spomeniku kralja Petra Osvoboditelja se je vršil v petek zvečer ob velikanski udeležbi mariborske inteligence. Koncert sam je bil prvovrsten; gospa Brandlova in profesor H. Frisch sta naravnost brilirala. Isto moremo trditi o neumornem dirigentu G. M. Hladeku. Več o koncertu prihodnjič.

☐ **Gostilničarji pozor!** Če hočete točiti dobro vino, obrnite se na Osrednjo štajersko zadrugo v Mariboru, Meljska cesta 10, ki ima v zalogi veliko množino starega in novega vina svojih članov vinogradnikov iz Slovenskih goric, Ljutomerskega okoliša in Haloz. Prepričajte se osebno v njeni zadružni kleti.

Ob sklepu pogajanj za povzdigo Maribora v obmejno postajo

Maribor, 19. novembra 1927.

Naša in avstrijska delegacija sta se vrnili z ogleda drugih obmejnih postaj v Maribor, kjer se je vršila v soboto predpoldne sklepna plenarna seja. Na tej seji so bili sklepi podpisani od obeh strani. Dosežen je popolen sporazum in je treba za veljavnost pogodbe le še odobritve od strani naše in avstrijske vlade.

Po pravomočnosti te pogodbe bo poslala Avstrija v Maribor 80 svojih uradnikov in sicer 40 železniških, ostalo pa odpade na carinike in policijske organe. Ako bo pozidala mariborska mestna občina potrebna stanovanja, potem se bodo nastanili ti uradniki stalno v Mariboru, sicer se bodo vozili po opravljeni službi v Lipnico.

Pogodba določa, da se mora dosedanje železniško skladišče znatno povečati in sicer tako, da bodo v pritličju prostori za avstrijsko carino, v prvem nadstropju za uradniške pisarne. Uradne prostore za avstrijsko carino, železnico, pošto itd. bo dala Avstrija.

Upati je, da bo ta pogodba ratificirana od obeh strani tako, da se bo začelo s prezidavanjem in zidanjem na novo prihodnjo spomlad. Gotovo djestvo je, da bo Maribor obmejna postaja in to pričenši z jesenskim voznim redom.

Kakor smo že poročali, sta se mudili naša in avstrijska delegacija na pregledu teh le postaj: Pliberk na Koroškem, Dravograd in Jesenice. Tudi glede preureditve teh postaj v obmejne je dosežen sporazum in sicer v tem smislu, da pride v Pliberk jugoslovanska uradništvo, v Dravograd avstrijsko, na Jesenice avstrijsko in v Maribor avstrijsko.

Promet v Radgoni med našo in avstrijsko državo je tako neznaten, da se ne bi izplačalo Radgone povzdigniti v obmejno postajo, ampak bo uravnavalo prometne odnošaje naše in avstrijsko uradništvo kakor se je vršilo to dosedaj.

Zgoraj omenjena pogodba je nepregledno važnega pomena in se je sklenila v času, ko je zastopana SLS v vladi.

Celje

OKOLIČANI.

Številni in nad vse pričakovanje obilno obiskani sestanki volivcev, ki jih je tekom zadnjih dni priredila Slovenska ljudska stranka ozir. Slovenska kmetska zveza, so poroštvo, da boste ob današnjih volitvah izročili vodstvo občinskega gospodarstva krščanskim možem, ki nastopajo pod praporom SLS oziroma Slovenske kmetske zveze. Proti lažnivosti in obrekovanju, proti praznim obljubam in naduti samohvali je edino sredstvo polna volivna udeležba in glasovanje v 1. in 2. skrinjico.

1. skrinjico

volijo vsi volivci iz Gaberja, Zavodne, Brega, Miklavškega hriba, Lisc, Lave in Spodnje Hudinje.

2. skrinjica

je skrinjica volivcev iz Zagrada, Polul, Babnega, Košnice, Medloga, Dobrove, Ostrožnega in Zgornje Hudinje.

Obe skrinjici pa sta znak enodušne volje okoliških volivcev, da je treba pomesti z demokratskimi gospodarskimi praktikami, s socialistično demagogijo ter brezpomembnostjo političnih praktikantov.

Občinske volitve v okolici Celje. Današnje volitve trajajo od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Volišči sta dve. — I. volišče se nahaja v pisarni občinskega urada na Bregu. Na tem volišču volijo volivci iz Babnega, Brega, Košnice, Lave, Lisc, Ložnice, Medloga, Miklavškega hriba, Ostrožnega, Pečovnika, Polul, Zagrada in Zavodne. Volivni lokal 1. in 2 skrinjice je za I. volišče v I. nadstropju hotela »Beli vol«. — II. volišče je v Gaberju v prostorih dečje stanice. Tu volijo volivci iz Dobrove, Gaberja, Spodnje Hudinje, Gornje Hudinje in Lokrovca. Volivni lokal 1. in 2. skrinjice je v Gologrančevi hiši. — Volivci 1. in 2. skrinjice naj vsi svojo volivno dolžnost opravijo že dopoldne.

Električni tok bo v Celju danes med 9. in 14. uro prekinjen vsled nujnih popravil na daljnovodu.

Hitite! Žrebanje II. velike stadionske loterije se vrši 1. decembra 1927, torej prav za prav čez par dni. Srečke prodaja pisarna uprave »Slovenca« v Celju, Cankarjeva 4.

Ptuj

⊕ **Prevzem dobrodelnih naprav.** Oblastni odbor je te dni prevzel tukajšnjo hiralnico in bolnišnico.

⊕ **Posledice stanovanjskega zakona.** Po dolgih letih se je na neki ptujski hiši te dni pojavila tablica z naznanilom, da se oddaja v hiši v najem stanovanje.

Slovenska Krajina

Ukinitev lista. Nestrankarska, oziroma nepolitična »Kmečka moč«, ki je začela izhajati v Murski Soboti pred volitvami v narodno skupščino, je prenehala izhajati.

Občinske volitve. Danes se odigra volivni boj v večini prekmurskih občin. Že par dni sem vlada v občinah neka nervoznost, kar ni nikakor čudno, ker občine prvič volijo svoje zastope svobodno. Agitacija je bila živa. Se razume, da tudi nepoklicanih agitatorjev ni manjkalo. V večini občin sta postavljeni dve listi: lista SLS in lista združenih nasprotnikov. Presenečenj od volitev ni pričakovati, v kolikor pa bodo, jih je pripisovati dejstvu, da so to prve občinske volitve.

Zagorje ob Savi

Zadružna elektrarna v Kotredežu bo oddajala tok po 3 Din KW, dasi ima samo 20 članov. Električna zadruga v Zagorju pa ga že peto leto oddaja po 5 Din, čeprav šteje preko 100 članov.

Prestavljen je bil v kočevske hribe učitelj v

Negovane lase

lahko ima vsaka dama, ako za nje pravilno skrbi. Svilenskasti, fini, kodrasti, mehki lasje zapravo dajo pravi izražaj obličju.

Elida Shampoo napravi lase mehke kot svila in jim daje decentno vonjavo. Gosta pena odpravlja vsako nesnago. To sredstvo kljubuje prhaju in izpadanju las. Brez vseh škodljivih primesi.

Uporabljajte za negovanje las samo

ELIDA SHAMPOO

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja, 20. novembra ob 15. uri pop.: VEČNI MLADENIČ. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ob 20. uri zvečer: DVA BREGOVA. Izven.
Ponedeljek, 21. novembra: Zaprto.
Torek, 22. novembra: Zaprto.
Sreda, 23. novembra: UKROČENA TRMOGLAVKA. Red D.
Četrtek, 24. novembra: Zaprto.
Petek, 25. novembra: DVA BREGOVA. Red C.
Sobota, 26. novembra: UKROČENA TRMOGLAVKA. Delavska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 27. novembra: IDEALNI SOPROG. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja, 20. novembra ob 15. uri pop.: FAUST. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 21. novembra: Slavnostna predstava v proslavo prijateljske zveze med Francijo in Jugoslavijo. Izven.
Torek, 22 novembra: ZALJUBLJEN V TRI ORANŽE. Red A.
Sreda, 23. novembra: Zaprto.
Četrtek, 24. novembra: BAJADERA. Red D.
Petek, 25. novembra: Zaprto.
Sobota, 26. novembra: Tosca. Red B.
Nedelja ob 15. uri pop.: ZALJUBLJEN V TRI ORANŽE. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 20. novembra ob 15. uri: PYGMALION. Ljudska predstava pri jako znižanih cenah. — Ob 20. uri: EVA.
Ponedeljek, 21. novembra: Zaprto.
Torek, 22. novembra ob 20. uri: IGRA S SMRTJO. Ab. C. Kuponi.
Sreda, 23. novembra ob 20. uri: REVIZOR. Ab. D. Kuponi.
Četrtek, 24. novembra ob 20. uri: EVA. Ab B.
Petek, 25. novembra ob 15. uri: REVIZOR. Dijaška predstava. Zadnjikrat.

Celjsko gledališče

Nedelja, 20. novembra ob 16 uri: ROKA PRAVICE. Ljudska predstava ob znižanih cenah.

Ljubljanski Ljudski oder

Danes ob 8 zvečer zadnja predstava »Zlatoroga« na Ljudskem odru. Pri zadnjih predstavah je vedno mnogo ljudi odšlo brez vstopnic, torej kdor si želi ogledati to igro, naj kupi vstopnico v predprodaji. Predprodaja vstopnic danes od 8 do 12 dopoldne in od 1 do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra, Ljudski dom II. nadstropje.

Orel

Predsedstvo O. P. poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži proslave podpisa prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo, ki se vrši v ponedeljek dne 21. t. m. v ljubljanski operi. — Bog živi!

Cerkveni vestnik

Meščanska Marijina kongregacija pri sv. Jožefu ima danes ob 11 dopoldne v kongregacijski kapelici svoj redni shod. Polnoštevilno!

Slovesen družbeni shod ima danes zvečer ob 6 povodom drugega glavnega praznika **križanska** Moška Marijina družba. Po govoru darovanje za družbine namene, nato slovesne litanije. Želi se polnoštevilne udeležbe.

Prihodnje duhovne vaje za mladeniče v Domu bodo od 3. do 7. decembra. Gg. župniki se prosijo, da opozore mladeniče na ta tečaj. Prosimo pravočasne prijave. — Vodstvo Doma.

Prireditve in društvene vesti

Ljubljana.

Mladinski dom Kodeljevo. Danes ob pol 5 popoldne Ogrizevičeva drama »Hasanaginica« v režiji g. L. Potokarja. Ob 8 zvečer kino: Čudo džungle. — Cene običajne.

Spodnja Šiška. Predavanje v šišenski prosveti se vrši v ponedeljek 21. t. m. ob pol 8 zvečer v samostanski dvorani. Predava g. prof. Janko Mlakar o planinskih turah na Matterchornu ter bo vso tvarino pojasnjeval s krasnimi skioptičnimi slikami. Predavanje je velezanimivo za odrasle in mlade, zlasti pa za planince. Vstopnina po navadi. Ker je dobiček namenjen zlasti za dograditev Aljaževe kapelice na Triglavu, prosimo obilne udeležbe.

Šiška. V nedeljo dne 27. t. m. zvečer ob pol osmih priredi naša mladina v samostanski dvorani žalno akademijo v vojni padlim Šiškarjem posvečeno. Čisti dobiček prireditve je namenjen slepcem. — Šiškarji! Počastite spomin padlih domačinom z Vašim obilnim posetom!

Bogoslovna akademija bo imela občni zbor v četrtek dne 24. nov. ob 16 v posvetovalnici KTD.

Tečaj za nemščino: Vsi oni, ki so se priglasili pri Prosvetni zvezi, da bi se radi udeleževali tega tečaja, naj pridejo v ponedeljek ob 7 zvečer v lokal Drž. trgovske šole na Kongresnem trgu. Sprejemajo se še novi priglašenci. Tečaj bo vodil g. prof. Bajuk.

Člane orkestralnega društva Glasbene Matice vabimo, da se sigurno polnoštevilno udeleže vaje s polnim orkestrom v torek dne 22. t. m. Sodelujejo tudi godbeniki Dravske divizijske oblasti. Odbor.

Merkurjevi učni tečaji za srbohrvaščino, italijanščino, knjigovodstvo in slovensko ter nemško stenografijo se otvorijo s ponedeljkom dne 21. nov. Zadnje nove prijave še v ponedeljek dne 21. nov. od 12. do 1. ure opoldne in od 6. do 7. ure zvečer v društveni pisarni, Gradišče 17-I

Svečana spomemba služabnika božjega Antona Martina Slomška v nedeljo dne 27. novembra 1927 ob 17. uri v veliki dvorani hotela Union. Spored: 1. Venček Sloméškovih pesmi. Dijaški oktet. 2. Obnova mladosti iz Slomška. Prof. dr. G. Rožman. 3. Slomšek mladini: Tri rožice, Lenuhi-potepuhi, Časa tek. Deklamacije. 4. Slomškova beseda našim duem: o slovenskem jeziku, o slovenskem tisku, o slovenskem duhovniku. Recitacije. 5. A. Hajdrih: Cerkvica. A. Foerster: Samo. Dijaški oktet. 6. Poklonitev slovenske mladine vzorniku Slomšku. 7. Apostolsko življenje Slomškovo. Skioptične slike razlaga dr. p. Hugo Bren O. F. M. Vstopnina (v korist fonda za Dijaški dom): Rezervirani sedeži po 15 Din, sedeži po 10, 8, 5 Din, stojišče 2 Din. — Dijaški Orel.

Miklavžev večer. Prireditveni odsek UJNZB priredi tudi letos Miklavžev večer. Stranke, ki žele Miklavža na dom, naj se prijavijo v pisarni Združenja jugoslovanskih narodnih železničarje in brodarjev, Ljubljanski dvor, Pražakova ulica, najkasneje do 3. decembra t. l. — Prireditveni odsek UJNZB.

Maribor.

Ljudska univerza. Spored komorno-glasbenega večera, katerega priredi Kroemerjev trio v sredo dne 23. t. m. v veliki kazinski dvorani, je sledeči: 1. Brahms, Trio H-dur (op. 8). 2. Mozart: Trio B-dur. 3. Juon: Trio-caprice op. 39. — Vstopnina običajna in predprodaja na običajnih mestih.

Ostali kraji.

Občni zbor pevskega društva »Cecilije« v Ptuju se vrši v torek dne 22. t. m. v društveni dvorani minoritskega samostana ob 19. uri. Isti dan hočemo tudi svojo patrono sv. Cecilijo počastiti s slovesno peto sv. mašo ob 6 zjutraj.

Prosvetno društvo v Brežicah priredi danes v nedeljo popoldne ob 3 v meščanski šoli predavanje o Egiptu. Govori kaplan Žalar. Predavanje pojasnjujejo skioptične slike.

Tržič. »Čarovnica«, igra iz življenja v 3 dejanjih, bo danes vzeta iz ljudskega življenja, vsebuje veselje, resnost, jok in smeh.

Zagorju g. Rudolf Vrabič. Za premestitev je prosil sam.

Šola v Zagorju potrebuje močne roke, da jo uredi. V 8. in 7. razredu sedi po 10—15 učencev, pa še to število dosežejo le izrednim potom; v 6. in 7. razredu puste naprej tudi nesposobne učence; starše pregovarjajo na vse mogoče načine, da pošljejo otroke v višje razrede in ne v ponavljalno šolo. Uspeha pri takem »materijalu« seveda ne more biti. 10 minut stran pa je druga šola, kjer je pa še manj učencev v višjih razredih. Ali bi se ne mogla 7. in 8. razred obeh šol združiti? 20 do 25 učencev vendar zmore poučevati en učitelj! To bi bilo tembolj potrebno, ker zagorska šola nima prostora za osem razredov. Po privatnih poslopjih, ki niso niti malo primerna za šolo, morajo biti nastanjeni razredi.

Kamnik

Himen. Danes se poroči na Brezjah gospod Janko Stele, odlični somišljenik SLS in dolgoletni delavec v naših prosvetnih organizacijah, z gdč. Tilko Benkovičevo iz ugledne Benkovičeve rodbine iz Kamnika. Poroči ju g. p. dr. Roman Tominec.

Novi vlak. Kot smo že poročali, je železniška direkcija ugodila naši splošni želji in uvedla nov jutranji vlak, ki vozi iz Kamnika ob 6 23, za kar smo železniški direkciji iz srca hvaležni. Da je ta vlak izredno dobrodošel zlasti uradništvu in dijaštvu, priča dejstvo, da je ta vlak vsako jutro, zlasti še ob sredah in sobotah, nabito poln. Prav radi tega pa bi želeli, da bi se temu vlaku priklopila vsaj še dva voza, predvsem za dijaštvo (ločeno moško in žensko!). Razlogov za to pač ni treba navajati, ustreženo pa bi bilo s tem tudi ostalim potnikom. Gotovo bo radi pripravnega časa uporabljalo ta vlak vedno več potnikov, ker bo prvi vlak uporabljalo izvečine le delavstvo in oni potniki, ki bodo iskali zveze z drugimi vlaki. Železniški direkciji bomo za to uslugo iskreno hvaležni.

Tržič

Usnjarska zadruga »Runo« je postavila ob svoji tovarni lično poslopje, v katerem je že montirana turbina. Preteklo nedeljo je g. župnik, ustanovitelj Rune, v prisotnosti delavstva izvršil blagoslovitev.

Sankanje, ki je v Tržiču in okolici jako razvito, se je pričelo. Je to prijeten sport, le to ni prijetno, ker številni sankači zgladijo zvečer tudi klance, ki vodijo na glavni trg.

Dopisi

Laško. Glede naše včerajšnje notice o smrtni nesreči delavca Romiha se je izkazalo, da je bil imenovani nepretrgoma tri dni zaposlen s snaženjem električnega daljnovoda, da se pa ni ponesrečil.

»Pneumokol« dr. Friedricha

se jemlje s popolnim uspehom pri bronhitisu, prehladu, mučnem kašlju in dušljivem kašlju, hripi in njenih **nevarnih** posledicah, posebno pri **tuberkuloznih** procesih; je prijetnega okusa, dviga tek, okrepljuje in daje telesu izgubljeno moč. »Pneumokol« priporočajo svetovne kapacitete in se dobiva v vseh lekarnah steklenica po Din 37.50, ali ga naročite naravnost iz **Laboratorija »Pneumokol« dr. Friedrich, Brčko.** — Po pošti najmanj 3 steklenice franco Din 112.50 po povzetju. 8717

Sportni teden

Nič prav posebnega. Največ hrupa je vzbudila nedeljska tekma med **Rapidom in Sparto** v boju za srednjeevropski pokal; zmagal je Rapid 2 : 1, a ker je v prejšnji tekmi zmagala Sparta 6 : 2, so dali pokal nji. Igra Rapida je bila škandalozno surova, občinstvo na Hohe Warte je bilo še surovejše; kamni so frčali po zraku in psovke so se vsipale na uboge Čehe, na igravce in na gledavce. Sicer zelo sportno misleči Dunaj se je to pot popolnoma spozabil. Zato se nam zdi kakor zasmeh, da je pozval Rapid Sparto na revanšno tekmo; Čehi gotovo ne bodo prišli. Oznanjajo bojkot proti Dunaju in imajo prav. — Druge važnejše tekme: WAC — Sabaria 4 : 2; Slavija — Sabaria 3 : 1, Admira — Simmering 10 : 1, DFC — moštvo mesta Breslau 4 : 1, Holandija — Švedska v Amsterdamu 1 : 0; BSK proti dvema kluboma v Atenah 2 : 1 in 1 : 1; Torino — Padova 3 : 1; Milano — Genova 1 : 1; Livorno — Internazionale 2 : 1; Dominante — Bologna 0 : 0; Roma — Juventus 1 : 0. — Na Angleškem ima Everton 21 točk, New Castle 20, Blackburn 17; na Dunaju Admira 17, Vienna 13, Austria 12, Hertha 11, Simmering 2 (in Simm. je bil svoj čas vodilni dunajski klub); v Budimpešti Ferenzvaros 18 točk, Sabaria 13. — Uruguajci bodo razen treh poslali vse one igravce na olimpiado, ki so jih poslali leta 1924. Poleg njih bodo prišli na olimpiado tudi Argentinci, Brazilci, Bolivijci in Perovanci.

Lacoste je premišljeval, kako bi ugnal Tildena, ki pošilja z višine dol žogo z izredno močjo (Tilden je zelo velik in zelo močan); premišljevanje je rodilo stroj, ki pošilja Lacostu v štirih kotih deset najmočnejših žog po vrsti. Ta aparat je premagal Tildena, pravi Lacoste. Njegov klub Stade Français je izvolil sedaj Lacosta za predsednika. Trije njegovi tovariši, Borotra, Brugnon in Boussus, so na gostovanju v Argentini brez poraza premagali argentinsko reprezentanco in so si priborili argentinski prvenstveni pokal; izročil ga jim je predsednik republike Alvear. — Angleška zveza tenisa je razpisala natečaj za nabavo **enotne žoge** pri tekmah, za nizko ceno; nobena tovarna se ni odzvala; šele v prav zadnjem času je mala tvrdka Jaquet ponudbo sprejela in hoče dobavljati tucat žog za 14 šilingov, namesto dosedanjih 22 in pol šilingov.

Kakor je Lacosta izvolil njegov klub za predsednika, tako je ponudilo mesto Romala v Arizoni (Zed. države) **Dempseyu** čast župana; nič mu ne bo treba delati; pa bo dobil 10.000 dolarjev na leto in še 10 oralov sveta bo lahko obdeloval. Ni še sprejel. Pred kratkim je komaj ušel resni nezgodi. V liftu se je peljal, pa je padlo dvigalo z devetega nadstropja dol in je še dva metra od tal odskočilo; nič se Dempseyu ni zgodilo in tudi dvajsetim njegovim »sopotnikom« ne. — **Heeney** je premagal v izredno hitrem boju Riska, po točkah; od 10 rund so jih pripisali njemu 7. Smatrajo ga za najresnejšega tekmeca Tunneya. Takoj za njim pa Paolina. Ta se bori te dni ali s Hansenom ali z Jackom Delaneyem ali pa z Riskojem. Na potu do Tunneya bi se moral boriti Heeney s Sharkeyem; ta si je pa kost na roki zlomil, in bosta morala malo počakati. — Pet sekund nato, ko je udaril gong, je podrl Šved Engström nasprotnika Olssena z k. o. na tla; rekord.

Nove **rekord** je napravil Ameriški **plavač** Spence, **100 metrov prsno v 1:14** (Rademacher 1:15.6); kakor zmeraj pri ameriških rekordih bo treba tudi to pot počakati potrditve. Angleži so pa proti Rademacherjevemu slogu in pravijo, da ni brezhiben; bo imel sitnosti na olimpiadi. — Nemec Berges je plaval 500 metrov prosto v 6:46.1, nov nemški rekord; Belgijec van Parys 300 metrov prosto v 3:54 nov belgijski rekord; **Arne Borg** 300 metrov prosto v 3:33, nov svetovni rekord. V treningu za borbo proti Nemcem je plaval Borg vse olimpijske razdalje od 100 do 1500 m v času, ki ni dosti za svetovnim rekordom; in povsod je bil prvi.

Prvi med zastopniki **težke atletike** je pa **Rigoulot.** Po daljšem odmoru (kita v desni roki se mu je pretegnila) je potegnil z levico 96 kg, obojeročno iz vese 115 kg, od tal 125 kg, poskus rekorda nad 135 kg, mu ni uspel; sunil je pa z največjo lahkoto 160 kg. Sedaj ni več tako vitek kot je bil, tehta 110 k. — **Trzebiatowski,** težka srednja teža, je pa tezno dvignil 108.75 kg, nov svetovni rekord (doslej Vogt 107.5 kg); obenem je sunil 137 kg, nov nemški rekord. — Znani izborni atlet **Hipfinger** je z neprostim dvigom sunil 155 kg.

Jaago in Petrović sta svoj poraz proti Karschu popravila in sta ga oba premagala.

Na Dunaju je bilo to. In tam bo tudi cilj mednarodne **alpske avtomobilske vožnje**, ki se bo vršila od 12. do 16. avgusta in ki se bo žalibog ognila naše države. Prireditev je poverjena avtoklubu Milano; v Milanu bo tudi start. 12. 8. do St. Moritza, 357 km, 13. 8. do Merana, 341 km; 14.. 8. do Spittala, 358 km; 15. 8. do Münchena, 436 km; 16. 8. do Dunaja, 450 km; 1932 km.

V Parizu so pa **kolesarji** vozili, in sta prevozila Letourneur in Brocardo na dirkališču 80 km v 1:46:11. — Brunir pravi, da ne bo več dirkal na dolge razdalje, temveč samo še v šestdnevnih dirkah. On je največji med velikimi trajnostnimi francoskimi kolesarji. Če bo pa besedo držal, je seveda nekaj drugega.

Francozi se včasih kmalu premislijo. Tako je tudi pred počitnicami **francoski senat** odklonil prošnjo francoskega olimp. odbora za podporo; vse je bilo proti senatorjem in so dovolili sedaj francoskim sportnim zvezam dva milijona frankov, da se pripravijo za olimpijado. — V Amsterdam bo prišel tudi Paddock, čeprav je rekel, da ne bo prišel. Verjemite mi: vsi bodo prišli, če bodo le mogli.

Še celo ogrski zastopniki **hockeya na ledu** bodo prišli, čeprav nimajo prav nobenega upanja na uspeh. Sicer so si najeli za trenerja slovitega Phil Taylora, pa jim ne bo nič pomagalo.

Ni bil vztrajen samo v zraku, ko je plul v aeroplanu iz Amerike v Evropo; tudi kot predavatelj je **Lindbergh** vztrajen. V 200 poletih je prepotoval vse Zedinjene države, preletel je 37.000 kilometrov in je predaval v 82 mestih. To ga je najbrž bolj izmučilo kot pa polet čez Atlantik.

Kurja očesa ozdravite samo, če kupite čevlje **„THE IDEAL“**, ki jih prodaja **Jirka Erzin**, Kolodvorska ulica štev. 28.

Nalezljivim klicam pretrga življenja nit — kdor redno seboj nosi

Formamint

najstarejše razkuževalno sredstvo za usta in grlo v času prehladov, ki ima izboren okus.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Poskušnja in brošura brezplačno pri

Bauer & Cie., Berlin SW 48, Friedrichstr, 231

Cenjenemu občinstvu se toplo priporoča za obilen poset

kavarna „Bristol“

(Kati Kotnik)

Maribor, Vetrinjska ulica

Izpred sodišča

„Slovenski Narod“ ponovno obsojen radi razžalitve škofov

Včeraj ob pol 9 zjutraj se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava proti časnikarju dr. Josipu Birsi, uredniku »Slovenskega Naroda« o tiskovni tožbi, ki sta jo naperila proti njemu nadškof vrhbosanski dr. Šarić in škof dr. Jeglič radi uvodnika »Intrige jugoslovenskih škofov«, ki ga je »Slovenski Narod« objavil dne 11. avgusta 1925 v svoji 180. številki. O tej tožbi se je vršilo pred tukajšnjim sodiščem več razprav. Na razpravi dne 12. marca t. l. je bil dr. Josip Birsa obsojen radi tega članka na en mesec zapora, 5000 dinarjev globe in 5000 Din odškodnine. Pri tedanji razpravi je branitelj dr. Birse dr. Knaflič predlagal, naj se razprava preloži, ker je potrebno zaslišati pri razpravi dve obtoženčevi priči: dr. Gregorja Žerjava in dr. Milka Brezigarja, ki sta tedaj odpotovala iz Ljubljane. Tiskovni senat je tedaj zavrnil predlog dr. Knafliča, nakar je ta prijavil proti tej odklonitvi ničnostno pritožbo. Stol sedmorice v Zagrebu je pritožbi res ugodil in razpisal novo razpravo. Ta je bila včeraj.

Inkriminirani članek se glasi:

Že delj časa smo zasledovali glasove, ki so pripovedovali, da konkordatska pogajanja z Vatikanom zato niso napredovala, ker so jim nasprotovali jugoslovenski škofi. Državljani naše države so torej intrigirali v tem velevažnem vprašanju, da se do danes še ni rešilo. Umetnim potom so se ustvarjala nasprotja tudi med rimsko cerkvijo in pravoslavjem v naši državi.

V spominu je žolča kampanja, ki so jo vodili jugoslovenski škofi deloma anonimno potom svojega časopisja, v kateri so blatili naše vlade, da pospešujejo v prvi vrsti pravoslavje, da obstojajo na srbski strani direktni načrti za popravoslavljenje prečanskih, katoliških krajev in da se katoliška cerkev v naši državi vsestransko zapostavlja.

Večina teh očitkov je izhajala iz predvojne, avstrijske mentalnosti najvišjih naših cerkvenih dostojanstvenikov, ker si je sicer nemogoče razlagati, odkod in zakaj ta bes proti pravoslaviu, zakaj hujskanje katoliških množic proti beograjskim vladam in proti urejenim cerkvenim razmeram v naši državi.

Dalje trdi članek,

»... da so bili jugoslovenski škofje in da so še danes tisti intriganti, ki so nasprotovali skorajšnji rešitvi dobrih odnošajev med našo državo in Vatikanom. Jugoslovenski škofje pobijajo n. pr. še danes uvedbo glagolice. Postavili so se na protinarodno stališče. — Jugoslovenski škofje nasprotujejo uvedbi glagolice ali iz budobije in sovražnosti proti naši državi ali pa iz kratkovidnosti.

Kot največjega nasprotnika mirnih odnošajev med jugoslovenskim narodom in katoliško cerkvijo, odnosno z Vatikanom, navaja dr. Janjič škofa dr. Šarića.«

Včerajšnjo razpravo je vodil v. s. s. Avsec, votirali pa so v. s. s. Kaiser, v. s. s. Kralj in v. s. s. Velušček. Osebno navzočega dr. Birso je branil dr. Knaflič, obtožitelje pa je zastopal dr. Brejc.

Najprej je senat prebral izjave desetih katoliških škofov. Vsi škofje so izpovedali, da jim ni znano, da bi kdo intrigiral proti uvedbi glagolice ali proti sklenitvi konkordata sploh, kakor trdi to inkriminirani članek. Vsi škofje izpovedo, da je bilo cerkvi nemogoče pristati na vladne zahteve v treh točkah: v vprašanju nadzorstva države nad cerkveno imovino, v vprašanju omejitve širjenja cerkvenih redov in v vprašanju nameščanja novih škofov. Niti en škof ni delal proti konkordatu. Tudi o domnevnem zapisniku, da so se škofi izrekli v Vatikanu proti uvedbi glagolice v naši državi, ni znano nobenemu škofu ničesar. Enako so vsi škofje odločno zanikali, da bi se kdo od njih spodtikal nad kraljevo sliko v zavodu sv. Hieronima ali nad jugoslovansko zastavo nam tem zavodom.

Škofa dr. Bauer in dr. Karlin sta izpovedala med drugim tudi, da so škofje sami opozorili tedanjega ministra za vere Mišo Trifunoviča, da je boljše, če papež sam s posebnim odlokom uvede glagolico v liturgijo, kakor pa če bi se to zgodilo s konkordatom.

Nato je bil zaslišan dr. Gregor Žerjav, ki je izpovedal to, kar je zvedel od dr. Janjiča in dr. Smodlake. Ta dva sta mu pravila, da so potekala konkordatska pogajanja do prihoda jugoslovanskih škofov v Rim prav ugodno. S prihodom škofov pa se je baje stvar obrnila in so postali zastopniki Vatikana nepopustljivi. V bistvu je dr. Žerjav pravil o tem, da sta mu pravila dr. Janjič in dr. Smodlaka tako, kot je inkriminirani članek očital škofom.

Zaslišan je bil nato dr. Brezigar, ki je prečital ekscerpt iz nekega poročila, katerega je naša konkordatska delegacija poslala zunanjemu ministru. Dr. Brezigar trdi, da mu je originalno poročilo preskrbela neka zaupna oseba v zunanjem ministrstvu, katere ne more izdati.

Dr. Brejc je nato v svojem obtožbenem govoru poudarjal, da sta ti dve izpovedi dokaz kvečjemu za to, da sta priči res govorili z dr. Janjičem in z dr. Smodlako, da pa ni nikjer nobenega dokaza za to, če so izjave obeh delegatov tudi resnične. Da je delegacija v Vatikanu bila spočetka zadovoljna s prvimi uspehi, je umljivo, ker so se od kraja obravnavale le bolj formalne zadeve.

Ravno tako umljivo pa je tudi, da je pozneje naletela na težave, ker je stavila za Vatikan nesprejemljive zahteve glede nastanitve škofov, razširjanja redov in cerkvenega premoženja. Za maskiranje svojih diplomatskih neuspehov je delegacija pač morala poiskati »zamorca« in to naj bi bili — jugoslovanski škofje.

Po dokazovanju se je razglasila razsodba. Sodišče je tudi to pot spoznalo obtoženca glede vseh točk obtožbe krivim; kazen pa je znižalo od enega meseca na 14 dni. Povrhu tega mora obtoženec plačati 2500 Din kazni, 2500 Din odškodnine ter objaviti obsodbo. Glede prve točke pa ga je oprostilo in se bo o tej točki vsled prijavljene pritožbe stvar še enkrat obravnavala pred stolom sedmorice.

Cenj. gosp. duhovnikom

priporoča krasne **zimske sukne, dežne in hubertus plašče ter pelerine**

Fran Lukič, Stritarjeva 9.

Kanarčki

‚Harški vrvlivci‘

(Edelroller)

Zajamčeno dobri in vstrajni pevci, tudi pri luči.

Cena samcev: Din 200·— do „ 250·—

Cena samicam Din 40·—

Odlikovani pevci!

Razpošiljam tudi po pošti ter jamčim da pride ptič zdrav in živ. — Naslov: **J. Fajon,** gojitelj pravih harcerjev Hradeckega vas 74./I., Ljubljana

Peter Klemen:

Obči napredek in radio.

(Domača naloga drugošolca Blažona.)

Skoraj še ni minilo pol tisočletja, odkar so odkrili železnice po vseh krajih širnega sveta. Kamorkoli se ozreš, povsod vidiš lokomotive, vagone in tu pa tam druge nesreče, ki se zelo rade pripete. Toda nesreče morajo priti, kakor pravi naš pesnik, ki je znašel človeka z bombami. Pa lokomotive in vagoni morajo tudi biti, da se lahko vozimo, kajti brez železnice bi se ljudje, ki žive v zelo gmotnem stanju, težko vozili in bi se morali voziti le s pošto in ne z avtomobili, ki so zmeraj prosti pred pošto. Pošta pa danes vozi le še trikrat na teden in je promet zelo težaven, če ga sneg zapade. Železnica pa ne pozna ovir in gre kar naprej, dokler ne vidi strojevodja, da ne sme peljati v kolodvor, ker tam stoji kamničan, ki čaka na Cirpermanovo Jero iz Črnega grabna, ki je prišla v Ljubljano, da si kupi novo ruto za Božič in dva tucata žebljev, ker njen mož popravlja vrata pri svinjaku.

Kakor vidimo, je povsod, kamor se ozremo, zabeležiti pobod velikega napredka, zlasti na polju tehnike, kakor to opažamo mimogrede na ljubljanskem velesejmu in kadar letajo aeroplani nad Ljubljano ter se jih golobje na frančiškanski cerkvi strašno boje!

Da pa tehnika res zelo napreduje, kaže tudi ljubljanski tramvaj, ki ima tri konce. Moja rajnica stara mati, ki je lansko leto umrla, je še videla, ko je ljubljanski tramvaj prvič zavozil po beli Ljubljani. In nekdanji gospod župan so imeli, ko so tramvaj prepuščali svojemu blagemu namenu, tudi lep govor in visok cilinder. Ter je rekla, da ni bilo nikogar, ki ne bi bil imel mokrih oči, kajti šel je mimogrede tudi dež, in so gospod župan zelo lepo govorili ter so rekli na koncu, naj bela Ljubljana živi in sokolski nazdar in ne tako, kakor pravijo danes: Večna pamet!

Ljubljanski tramvaj skrbi, da se v Ljubljani vrši bolj hitro človeški promet. Ako ga čakamo precej časa, skoraj gotovo pride, včasih pa še prej. Tudi se večkrat pripeti, da pride kdo o pravem času na kolodvor, ako se pelje v tramvaju. Tak slučaj se je prejšnji teden tudi zgodil in je bilo tudi v časopisu pod naslovom: Velik napredek! Pozabili so pa zapisati, da je oni moral še pol ure čakati na kolodvoru, preden je vlak odpeljal. Včasih pa je treba čakati zelo dolgo na Poljanah pred gimnazijo ali pa v Stritarjevi ulici ali pa sploh tudi drugje in pod Trančo. Tako je moj oče, ki se je hotel odpeljati z vlakom v Medno po orehe za potico in se je želel peljati na kolodvor s tramvajem, moral toliko časa čakati na voz, da so mu med tem zrastli brki in brada ter se je moral pred odhodom še enkrat briti, če ni hotel, da bi zgledal v obraz ven kot razbojnik in bi mu ne odprli vrata v Mednem ter ne dobil orehov.

Tako smo zopet videli, kako važna je tehnika za napredek človeške družbe, ki se vozi po Ljubljani od enega konca do drugega, kjer ima tramvaj le nekaj metrov dolg kratek stik s kolodvorom ali pa z remizo.

Moj oče pa so rekli, da vozniki pri tramvaju zelo veliko trpe, ker jim je po leti vroče, po zimi pa mraz in imajo na nosu ščinkavčka, na nogah pa ozebline, ki ž njimi zvonijo v znamenje, da se promet še ni ustavil. Sicer imajo pa plačo za to.

Tudi nogomet nam obeta novih pridobitev na polju prehodnih bokalov. Neki dolgotrajni sorodnik očeta mojega brata je lansko leto stekel zaradi zaslug pri nogometu. In so mu morali potem odrezati nogo, da ne bi stekel še dalje. Tako mi je pravil neki bratranec moje sestre, ki zelo napreduje v vseh panogah sporta, da so tisti časi, ko so otroci molili in se učili, že minili, ter da zdaj samo še trenirajo in startajo, kadar sodnik požvižga.

Kar pa je najvažnejše med pridobitvami letošnjega stoletja je vsekakor Radio, ki se tudi jaz zanj tako uspešno zanimam, da mi to zelo škoduje pri latinskih nalogah in je naš gospod profesor zelo hud, kadar napravim nekaj več napak, kakor jih je treba za dvojko. Zato me bodo poslali tudi zaradi matematike na gimnazijo nekam daleč onkraj Sušaka v mesto, kjer žive tudi kamele in osli. Temu mestu onostran Sušaka se pravi Timbuktu in tam uči matematiko, latinščino in druge predmete v drugi šoli gospod profesor Mbâ Ngô pl. Lulu. Tako so mi rekli gospod profesor za matematiko ter so pristavili, da je učiti take tepce, kot sem jaz in moji tovariši kolegi, ravno isto, kakor bi šilkrote s češano pital. Tega pa jaz nisem razumel in sem povedal očetu, ki se je zelo smejal in me je vprašal, če bom letos zopet padel.

Radio se je pojavil po vojni in ga imajo danes že na vsakem zelniku, kakor je rekel pokojni pisatelj Martin Krpan. Pri nas ga še nimamo, zato pa je zanimanje zanj tem večje. Ker ima naš oče veliko prijateljev med visokimi uradniki, ga je zadnjič povabil gospod Kuripečič iz mestne klavnice, naj pridemo poslušat kak večer radio-koncert iz Züricha, Berlina in drugih švicarskih mest, kjer ima svoj radio že vsaka kravja dekla, posebno pa že vsak prvošolec, jaz pa sem že drugo leto v drugi in ga še nimam, ker pri nas ni tako velikega napredka na polju kulture. Pa smo se vsi prav radi odzvali svojemu vabilu. In smo šli: Ata, mama, Julka, Pipka in teta Lona. Ko smo bili dospeli na svoj cilj, nam je gospa Kuripečka skuhala bezgovega čaja, da nas je pogrelo. Potem je gospod postavil veliko petrolejko na omaro, na mizo pa črno škatljo in je dal vsakemu dva dolga cuceljna iz gumilastike, ki so si jih vteknili v ušesa. Dva cuceljna pa sta mu zmanjkala in jaz sem dobil nič. Zato pa mi je dal gospod dovoljenje, da prisluškujem pri ušesih tete Lone, češ, da bom ujel lahko vse glasove, ki ji bodo ušli.

Ker nisem smel biti siten kakor doma, sem sedel k teti ter poslušal. Vsi smo molčali in vlekli na ušesa. Tedaj pa je teti nekaj zaropotalo v želodcu in Julka je zavpila, da je že... Pa je bilo zopet vse tiho. Nato je rekel, gospod Kuripečič, da še ni, da pa bo prav kmalu. In smo čakali pa tiho smo bili, da se je slišal tiktak ure na steni. In ni hotelo biti dolgo nič. Ko smo bili tako zamišljeni, je očetu neznansko zasmrčalo skozi nos in Julka je takoj kriknila: Zdaj je pa res!... Pa se je oče zbudil in ni bilo nič več. Pomirili smo se in zopet vlekli na ušesa.

Gospod Kuripečič je na škatlji nekaj privijal, odbijal in prestavljal, iz ušesa tete Lone pa le ni bilo glasu. Tako smo sedeli še in še. Petrolejka na omari je začela pojemati, papanu in teti je

Čarobna svežina krasi

Vaše jumperje in ogrinjače samo takrat kadar uporabite

Lux se nikdar ne prodaja odprt.

LUX pri Vašem pranju

Lux se proizvaja v Sunlight tvornicah.

Dragocene smeti.

Sto let stara suknja. - Kako živijo „zvezde". - Kriminalni film. - Slučaj kot izumitelj.

Pred vojno so imeli Angleži dosti zlatega denarja v prometu, danes pa so tudi le s papirjem preskrbljeni, kakor skoro po vseh državah. Zračunali so, da so v predvojnem času za 40.000 funtov zlata na leto spremenili v prah s tem, ker so ga nosili po denarnicah ter je bil ta ogromni znesek popolnoma uničen. Danes jim sovereigni ne delajo nobenih lukenj v žepe, pač pa so dobro shranjeni v raznih bankah, največ seveda v Bank of England. Silne množine zlata pa gre v Ameriko za odplačevanje dolgov. A tudi pri tem se še obrabi zlata v vrednosti 8000 funtov na leto.

Iz marsikaterih smeti, katere so nekoč izvažali na smetišče, dandanes napravljajo še koristnih stvari. Tisoče ton cunj predelajo zopet v volneno blago ali papir, odpadki velikih mest se uporabljajo kot gnojilo, kar pa se sicer ne da porabiti, sežgo, toda tako, da s tem producirajo gonilno silo. Dandanes toraj ostane brez haska razmeroma prav malo smeti.

Vzporedno s tem pa se v veliki meri uničujejo druge reči, ki se v prejšnjih časih niso. Tu so n. pr. ceste. Na daljavo ene milje porabijo 1500 do 2000 ton kamenja, a vsakih pet let je treba ceste na novo nasuti in urediti, toliko se izrabi ceste vsled silnega avtomobilskega prometa. Železo cestnih železnic se tudi zmelje v prah in veter ga razprši na vse strani. Tisoče ton gumija ostane vsako leto na cesti in Angleži trdijo, da vsako leto pustijo za devet miljonov funtov podplatov na cestah (to je dve in pol miljarde dinarjev). Zračunali so celo, da angleški kadilci stresejo po ulicah in drugje nič manj kot devettisoč ton pepela cigaret in cigar Tak pepel je zelo dobro gnojilo, a kako bi se zbral. Čaja porabijo Angleži na leto 180 milijonov kilogramov. Izrabljeno čajno listje vsebuje mnogo dragocenega tanina in kofeina in ako bi vse te odpadke čaja zbrali, bi dobili zani nad pol miljona funtov (180 milijonov dinarjev). Več kot milijon funtov gre vsako leto samo v Londonu v kanale v obliki mila, kar se tudi ne da preprečiti.

*

Mnogo Slovencev je dandanes primoranih, da morajo leta in leta nositi eno in isto suknjo, posebno v sedanjih nepovoljnih časih. Neki Anglež v Stamfordu ima suknjo, katera je že čez sto let stara, katero je nosil že njegov stari oče in oče. Suknja je še v tako dobrem stanju, da bo najbrže še za eno generacijo, če ne celo za dve. Gumbi na njej so še prav isti, kot so mu prišiti pred več kot sto leti. Dasi so mezdne razmere angleškega delavstva povsem različne od naših, vendar jih je tam zelo veliko, ki imajo boljšo obleko po dvajset in celo štirideset let. Štiri veteranci (na Angleškem imajo tudi »fetrajnarje«) v nekem podeželskem kraju imajo uniformo, katero nosijo že petdeset let, pa še nič ne kažejo znakov, da bi jih bilo treba oddati cunjarjem, in kakor znano, veteranci zelo pogostokrat nastopajo. Žena nekega angleškega delavca pravi, da je pred dvajsetimi leti kupila obleko za petnajst šilingov, a jo še danes nosi ob najslovesnejših prilikah.

Stoletnih sukenj bi pri nas ravno ne dobil, ako bi jih šel iskat, toda gotovo pa bi dobil dosti kožuhov, kateri so mogoče še starejši in se tudi podedujejo od roda do rodu.

*

V nekem angleškem listu opisujejo Tunney, Suzana Lenglen in Jackie Coogan svoje vsakdanje življenje, prehrano itd.

Tunney, svetovni boksarski šampijon pravi, da ima za zajtrk pomarančni sok, črn kruh in kako zelenjavo. Za kosilo ničesar, a za večerjo skoraj vsak dan čebulno juho, mnogo zelenjave, malo mesa in ničesar drugega. Čaja, kave ali alkohola ne pokusi nikdar. Prebiva najraje na deželi, je rad sam zase ter ljubi sprehode po gozdih. »Ako bi mogel s tem dati mladini kak nasvet,« pravi Tunney, »bi ji svetoval zmerno življenje, ne cigaret ne alkohola, mnogo mleka in zelenjave, dosti spanja ter bogaboječnost. Ako ni kaj posebnega, ne grem nikdar pozneje k počitku kot ob pol 12 ponoči. Ker se vsak dan vadim v telovadbi, mi mišice nikdar ne zamro in tako mi je lahko preiti v treniranje neposredno pred nastopom. Mnogo se sprehajam in sicer najraje v jutranjih urah. Oženiti se še ne nameravam tako kmalu ali pa sploh ne.«

Svetovna šampijonka v tenisu Suzanna Lenglen ima najraje čisto priprosto hrano, ne mara za meso, ne za čokolado. Ne pije alkohola, le ob posebnih prilikah čašo šampanjca. Kadar ima nastopiti, zajtrkuje zelo pozno, potem pa ničesar več ne vžije, a večerja šele potem, ko se je od igre že odpočila. Telovadi nikdar, ker ji je tenis sam več kot zadostna telesna vaja, kajti tu pridejo vse mišice v poštev. Končno pa pravi, da se čudi angleškim damam, katere posvečajo vsakovrstne prireditve in šport, a gredo vsepovsod same, brez moškega ali spremstva staršev. V Franciji ne gre izobražena dama sama na ulico ali k prireditvam, dokler ni poročena.

Jackie Coogan je bil že kot otrok svetovnoznan, kjerkoli je udomačen film. Bogat je, o čemer pa še ne ve dosti, ker je še tako srečen, da ima starše. Najraje ima lov. Ima svojo lastno puško, katero snaži sam. Za največje veselje smatra vstajenje že pred solnčnim vzhodom ter laziti po gozdu v zgodnjih jutranjih urah. Popolnoma vseeno pa mu je, ali kaj ustreli ali pa nič, le da je zunaj v naravi, v gozdu.

Poleg lova ljubi plavanje ter pravi, da zna pet načinov plavalne umetnosti. Uči svojega triletnega bratca v plavanju, a nikoli mu ne reče, da mora zato znati plavati, da bi koga rešil iz vode, kajti to smatra za samo ob sebi umevno.

Ko bo dorastel, hoče igrati nogomet, redkokdaj zamudi kako večjo tekmo. Čita zelo veliko, Aleksander Dumas, Viktor Hugo in Charles Dickens. Pravi, da pozna skoro vsa njih dela. Še nedavno je ljubil skavtsko čtivo, sedaj pa pravi, da je že »prevelik«.

*

Norveška in švedska vlada sta poslali te dni okrožnico na dva filmska podjetja, ki se nahajajo v njunih področjih. V okrožnici jim priporočata, da naj prenehajo izdelovati filme kriminalnega značaja, ker taki filmi slabo vplivajo na vzgojo mladine. V s a filmska podjetja so ta odlok vlade s p r e j e l a na znanje. Obenem pa so zahtevala, da vlada prepove vse filme, ki prihajajo na Norveško in Švedsko iz inozemstva, ki imajo takšno vsebino, da bi mogla slabo vplivati na mladino. Razen tega se je v teh dveh državah pričela močna akcija, da vobče preneha vsako predstavljanje filmov nemoralne vsebine ali pa predstavljajo take prizore, ki morejo na mladino slabo vplivati.

*

Človeški razum je iznašel velike reči. Vendar pa bi mu bilo ostalo mnogo prikritega, če bi mu ne bila prišla na pomoč tista velika sila, ki o imenujemo slučaj. Zelo mnogo iznajdb je nastalo prav slučajno. Tako je mogoče razumeti iznajdbe lajikov, ki nimajo nobenega tehničnega znanja. Seveda je na drugi strani mnogo iznajdb učenih tehnikov, ki tudi nikakor niso nastala po natančnem premišljevanju, tuhtanju in številnih poskusih.

Naši šivalni stroji so plod sanj. Njih izumitelj je spal in sanjal, — seveda o stroju, ki je prepletal vse njegovo mišljenje v budnem in spečem stanju. V sanjah je videl nekega vojaka na konju, ki je s sulico planil proti njemu. Na konju je imel zastavico, ki je bila vtaknjena v uho na konici kopja. Ko se je izumitelj šivalnih strojev prebudil, je bila uganka rešena: Uho spada na konico šivanke, ne pa na nasproten konec. In tako je bil iznajden moderen šivalni stroj.

Slučajno so iznašli tudi litografijo. Nekega dne je iznajditelj litografije zbrusil kamen, da bi ga mogel jedkati. V tem ga je zmotila njegova mati, ki ga je prosila, da naj hitro popiše perilo za perico, ki čaka. Papirja baš ni bilo pri roki, pa je napisal kar na kamen. Par dni pozneje je hotel pisavo odstraniti. Pri tem je prišel na misel, da bi šlo to hitreje, če bi pisavo odjedkal s kislino. Na veliko začudenje je pri tem odkril, da je pisava ostala. To ga je privedlo do tega, da se je začel s tem pojavom obširneje baviti in na ta način je iznašel litografijo.

Daljnogled so iznašli — otroci, in sicer otroci nekega holandskega brusača očal. V igri so sestavljali brušena stekla in kukali skozi. To je njih očeta privedlo do tega, da se je pričel pobliže baviti s tem in končno iznašel daljnogled.

Nek norimberški brusač stekla je imel opravka s kislinami. Pri njegovem delu mu je padla kaplica kisline na očala. Na ta način je spoznal metodo izjedkanja stekla.

Cilinder za petrolejske svetilke so iznašli tako-le: Nek otrok se je igral s steklenico z odbitim dnom. Starejši brat tega otroka, nek švicarski mehanik, je poleg tega eksperimentiral s petrolejsko svetilko. Slučajno je nataknil to steklenico na svetilko in tako iznašel cilinder.

Sloviti Nobel je prav slučajno prišel do izvora svojemu ogromnemu bogastvu. Bil je zaposlen v nitroglicerinski tovarni svojega očeta. Več let se je trudil, da bi to tekočino združil s kakšnim trdnim telesom, da bi na ta način zmanjšal nevarnost proizvajanja in transporta nitroglicerina. Pri tem delu je nekega dne opazil, da kaplja iz nekega soda glicerin na pesek kremenca. Ta trdna masa je imela ravnotako veliko eksplozivno moč, kakor nitroglicerin. Bilo pa jo je lahko proizvajati in prevažati. Tako je iznašel dinamit.

Saharin so iznašli tako-le: Kemik Fahlberg je nekega večera po delu v kemičnem laboratoriju postal pozoren na sladek okus kruha, katerega je jedel pri večerji. Kmalu je ugotovil, da izvira to od rok, čeprav jih je po delu v laboratoriju temeljito umil. To ga je tako zanimalo, da se je takoj odpravil v laboratorij in preiskal vse steklenice. Neka steklenica je imela nenavadno sladko vsebino. Preiskal jo je in odkril saharin. Na tem polju je Fahlberg delal dalje in po enem letu je postala njegova iznajdba že praktične vrednosti.

Prepričajte se, da kupite najceneje

zimske suknje

dolge in kratke pri

Fran Lukič, Stritarjeva 9.

tlezla glava v naročje, Julka, Pipka, gospod gostitelj in jaz pa smo molčali še naprej..... Na katedru je stal profesor Janez Siten in držal v roki sveženj izpričeval... Začel je govoriti in je povedal, da smo vsi zdelali in smo bili vsi zelo ginjeni. Od daleč se je slišala godba, ki je igrala našo lepo domovino s temnimi glasovi in zelo daleč. Tako je bilo lepo in svečano... In iz Pariza se je slišala tista lepa francoska pesem tako jasno, kakor bi jo igrali pri Krapežu na Zvezdi. In sem vprašal, kaj je to, pa so mi rekli, da je to radio, ki iz Pariza prinaša glasove. Da, to je radio, radio...

Ko sem se zbudil, je stala pred vrati gospa Kuripečka. Držala je veliko svetilko v roki, ki je gledala mojo mamo in se smejala s svojim obrazom pa je rekla: »Ja slišite, ali spite ali kaj?« In res so spali še vsi razen mene, ki sem se bil ravno zbudil in slišal to pri ušesu svoje tete Lone.

»Ti, Tone, zakaj si vendar vabil gospodo na koncert? Ravnokar je prišel Mirko domov in mi je povedal, da je popoldne pobral stare tantieme s strehe, ker jih mora nadomestiti z novimi.«

Ko smo se vsi zbudili, smo se vsi skupaj smejali tem besedam. Jaz sem skakal po sobi in sem prevrnil stojalo s posodo z veliko rožo, ki se je razbila na tisoč koncev kakor doma.

In tako se bo zgodilo prej ali slej, včeraj ali danes, da bomo imeli radio tudi pri nas, ako me ne pošljejo v Timbuktu, kjer žive osli, zamorci in kamele.

Najnovejša moda
Poudre Mon Parium
Bourjois – Paris

Arija iz »Tosce«: »Lepoti le posvečam jaz življenje svoje...«

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Dečva.

(Velika moda prihodnjega poletja.)

Preko vseh zaprek je sedaj za bodoče poletje vpeljava »Dečve« končnoveljavno sklenjena stvar. Realizacija te lepe in široko pomembne že pred šestimi leti započete misli je zasigurana. Zahvala za to gre številnim izmed naših najodličnejših osebnosti. Njih požrtvovalnosti in globokemu razumevanju pomembnosti in potrebe enotnega lepega, cenenega ženskega narodnega poletnega oblačila, katero je kreirano iz častitljive naše narodne noše s pomočjo slovite Pariške velike mode stilskih oblek, katerih značaj služi oživotvorjenju naše »Dečve«.

Prepričani smo, da bo vse ženstvo Slovenije z veseljem pozdravilo in sprejelo »Dečvo«, dalo s tem našim pokrajinam narodno značilno lice, Jugoslovanski Matici in »Dečjemu domu« pa mali gmotni prispevek.

Vse dame, žene, matere, dekleta! Vse ženske organizacije bode pozvala k polnemu odzivu

akcija za propagando »Dečve«.

Vsem gospodom, ki žele obleko po najnovejšem kroju, se priporoča pravkar otvorjeni, prvovrstni modni atelje

Josip Ivančič, Ljubljana, Selenburgova

V zalogi največja izbira češkega in angleškega sukna.

— Kako si se torej zabaval na desetletnici lovskega društva »Žaba«?

— Skrajno sem se dolgočasil. Kaj bo šele, kadar bo petindvajsetletnica.

Damske plašče

najmodernejše, s kožuhovino ali brez, od 350 do 900 Din, otroške plaščke od 2 let starosti naprej v vseh velikostih od 130 Din dalje. — **F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 29.** Oglejte si razstavo v izložbi!

Turške srečke in Srečke italijan. rdečega križa

kupuje

Banka Pehani & Ko., Ljubljana,

Miklošičeva cesta 20.

Mama: »Minka, le pojdi spat, ubogaj me. Če boš šla zgodaj spat, boš bolj lepa.«

Minka (stara pet let): »Naj gredo stara mati spat, jaz sem že dosti lepa.«

★

Oče: »Ne vem kaj je z mojo žepno uro, najbrže jo bom moral dati očistiti.«

Sinko: »Ni potreba, oče, je popolnoma čista. Včeraj sem jo na koritu spral.«

★

Neki dozdevni pisatelj je bil že v tretjič pri gledališkem ravnatelju: »Zadnjič ste mi obljubili, da boste mojo dramo, ki sem vam jo predložil, gotovo porabili.«

»Saj jo tudi bomo,« je odvrnil zaposleni ravnatelj, »v nedeljo bomo igrali neko novo igro in veste kaj bomo naredili, vašo dramo bomo raztrgali na drobne kosce, ter jo porabili na odru za sneg.«

★

Neki kmet je kupil konja na sejmu in domov grede je premišljeval, ali ga ni morda predrago plačal. Doma je konju ponudil škaf vode, a konj jo je samo povohal. Poten mu je natrosil koruze v jasli, toda tudi tega konj ni maral.

»Hm,« pravi nato kmet, »če boš za delo dober, potem si ravno pravi zame in nisi predrag.«

Električne inštalacije

(tudi v mestu Ljubljani). Popravila strojev in aparatov prevzema tovarna **Vojnović & Cie., Glince pri Ljubljani.** Telefon 2043. Proračuni brezplačno.

Gospodarstvo

Pogajanja z Avstrijo in naše kmetijstvo.

Ljubljana, 19. novembra 1927.

Ravno sedaj se vrše v Belgradu pogajanja za revizijo naše trgovinske pogodbe z Avstrijo. To vprašanje je postalo aktuelno radi carinsko-tarifnih novel v Avstriji, o čemur smo že parkrat izčrpno poročali.

S povišanjem carin na uvoz kmetijskih izdelkov v Avstrijo bo zlasti občutno prizadeta Slovenija. Avstrija popolnoma naravno ščiti svoje poljedelstvo in hoče s temi novimi carinami še pospešiti njegov razvoj. Avstrijsko kmetijstvo se je v zadnjih letih kolosalno razvilo. Poglejmo samo mlekarstvo. Danes Avstriji ni potreben več uvoz mleka in masla, ker je domača produkcija tako povečana s krediti iz posojila Društva Narodov. Izgubili smo s tem naš znaten izvoz. Leta 1924. smo izvozili v Avstrijo mleka za 29 milijonov dinarjev, leta 1925. za 13.5 milijona in lani za tri milijone dinarjev. Letos pa je izvoz padel na mijanja, so pa prašiči. Dosedanje carine za špeharje (pride v poštev samo Slovenija!) za 10 milijonov dinarjev, lani pa samo še za 5 milijonov dinarjev. Napravljena je bila kardinalna napaka zaradi nerazumevanja naših potreb, da nismo vezali avstrijskih uvoznih carin za te produkte.

Sedaj se pripravlja še hujši udarec za naše kmetijstvo na Štajerskem. Gre za izvoz živine v Avstrijo. Po novih predlogih se zvišajo carine za živino: konji nad 2 leti od 100 na 200 zl. kron, pod 2 leti od 50 na 100 zl. kron, konji za klanje pa so se uvažali carine prosto. Danes je cvozna carina višja kot v Avstro-ogrski! Carina za klavno živino je bila dosedaj vezana na 5 zl. kron za 100 kg, predlagano pa je povišanje na 15 zl. kron. Centralna točka, zaradi katere se pa vrše poganimum. Masla smo leta 1925. izvozili v Avstrijo ostanejo neizpremenjene, carine za mesnate svinje (t. j. od 40 do 110 kg težke) pa se zvišajo od 9 zl. kron za 100 kg na 27 zl. kron za 100 kg. S tem bi bila prizadeta samo Slovenija in deloma tudi Hrvatska, ker izvaža take prašiče, dočim pa ostane carina za špeharje, t. j. svinje nad 110 kg neizpremenjena, špeharje pa izvažajo le Vojvodina, Srem in deloma Srbija. To moremo imenovati prav spretno izigravanje naših interesov napram interesom Vojvodine! S carino 27 zl. kron t. j. 310 Din za 100 kg je onemogočen izvoz naših prašičev v Avstrijo. Kakšno je razmerje med uvozom špeharjev in mesnatih prašičev se vidi iz statistike: V letu 1926. smo izvozili skozi Maribor 16.000 špeharjev ter 26.000 mesnatih prašičev! Čuvati je torej treba tudi naš izvoz mesnatih prašičev. Zato se je pojavil v vrstah naših kmetijskih krogov upravičen odpor proti tem avstrijskim nameram.

Toda to še ni vse: Avstrija zviša uvozno carino na bučno olje od dosedanjih 5 zlatih kron na 30 zl. kron. To pomeni smrtni udarec naši industriji bučnega olja. Danes imamo v Sloveniji 12 podjetij, ki se bavijo s tem, in ca 50 kmetskih stiskalnic. Šestdeset odstotkov produkcije gre v Avstrijo, kar predstavlja letno vrednost 20 milijonov dinarjev. To povišanje pa se uveljavi že z 21. t. m.

Vse kaže, da so Avstrijci trdno odločeni vztrajati na teh povišanjih carin in bi seveda dovolili za to koncesije pri carinski zaščiti naše industrije, kar se tiče predvsem železarske in papirne stroke. Zato so ta pogajanja zelo kočljiva, ker nam jemljejo možnost izvoza agrarnih produktov in živine, naša trgovinska politika pa ravno ta naš izvoz najbolj favorizira, včasih tudi na škodo zaščite industrije. Upamo, da se bodo pri vršečih se pogajanjih upoštevali tudi važni, skoro življenjski interesi velikega dela Slovenije.

Tržna poročila.

Ljubljana, 19. nov. 1927.

Les. Zaradi nastopivšega mraza zlasti v Italiji se je povpraševanje za drva povečalo seveda v prvi vrsti za čim prejšnje dobave. Cena se je deloma učvrstila, vendar malenkostno. Iz nizkih cen za drva se vidi, da imamo v drvih veliko nadprodukcijo. Povpraševanje je nadalje za III. jelovino franko Jesenice, kar gre v Nemčijo in Francijo. Interes za prekomorsko bukovino je stalen in ponovno bi svetovali industrijcem, da v zimski periodi izdelujejo bukovino. Za trame sedaj ni posebnega zanimanja iz Italije, pač pa se zanje interesirajo Vojvodina in drugi južni kraji, in sicer za spomladansko sezijo; iščejo se dimenzije 3-3 do 5-6, ker Vojvodina konzumira le manjše trame. Nadalje je iz južnih krajev interes za letve 20-40, 25-45, 25-50 in 30-60. Iščejo se borovi brzojavni drogovi za domače tovarne, pa tudi za inozemstvo via Sušak. Za taninski les se plača (pridejo v poštev samo dobave nad 25 vag.) neobeljeno blago 18 Din, obeljeno blago 20.50 Din za 100 kg franko vagon nakladalna postaja. Že med tednom smo poročali, da se Francija interesira za večje količine (nad 300.000 kom) borovih pragov dimenzij 2590×254×127, dobava januar—oktober 1928 fob Sušak. V splošnem je zaradi nastopajoče zime sedaj nekoliko mrtvejša sezona. Zato je sedaj priporočati producentom, da se pobrigajo za izpopolnitev svojih obratov, za njih racionalizacijo, ker morajo vpoštevati, da bo moglo na svetovna tržišča iti le prvovrstno obdelano blago, ker bo konkurenca izdelovala tako. Drugače je pa za našo bukovino odjem precej siguren. Pred vojno ni mogla konkurirati finejšim vrstam lesa, sedaj pa se teh konzumira manj. Izgledi so pri padajoči svetovni produkciji lesa optimistični. Prejšnji teden smo poročali, kako važen trg bi lahko za nas postala Levanta. To so uvideli tudi Avstrijci in te dni smo čitali, da se je tam že pokrenila akcija za osvojitev teh trgov. Neka avstrijska paroplovna družba s sedežem v Hamburgu naj bi prevzela te transporte avstrijskega lesa v Trstu. Za to zvezo z Levanto se interesirajo tudi že velika hrvatska in bosanska podjetja. Sedaj se je odločilo tudi vprašanje železniške zveze Slovenije z morjem, kar nima samo pomena za lesno industrijo, obrt in trgovino v krajih, skozi katere bo šla železnica, ampak tudi za ostalo lesno gospodarstvo Slovenije. Poročali smo že, da se bo proga začela graditi po naših informacijah spomladi 1929. Vendar nas nadalje zagotavljajo, da bo delo na izgraditvi zveze tudi radi drugih momentov pospešeno.

Žito. Ta teden se je naenkrat pojavila na svetovnih žitnih tržiščih znatna hausse. Ravno sedaj prihajajo odločilni momenti za razvoj cen na svetovnih tržiščih: izpad žetve v Argentiniji in Avstraliji. Evropa je začela nakupovati v Združenih državah in Uniji velike količine žita in plavajoče količine so se zelo povečale in dosegle rekordno višino. Še bolj kakor pri pšenici je hausse izrazita pri rži in se je diferenca med ceno rži in pšenice v Chicagu občutno zmanjšala: od 27 na 21 centov, t. j. za tono ca. 447.50 Din. To je pripisovati dejstvu, da se že pri malo večjem povpraševanju cene dvignejo, ker kultura rži v prekomorskih državah nazaduje. Tudi na našem žitnem trgu vlada čvrsta tendenca, ki je pa v petek in soboto neznatno pri neizpremenjenih cenah popustila, ker se je pojavilo več blaga na trgu. Zlasti izrazit pa je bil dvig cen pšenici v začetku tedna. Vzporedno s tendenco pri pšenici je bila živahnejša trgovina tudi z moko. Cene koruzi nadalje naraščajo, ker je blaga malo na trgu. Danes stane času primerno suha koruza s kvalitetno garancijo pariteta Indijija 192.50—195, umetno sušena koruza se malo trguje, stara koruza pa stane baška postaja 220 Din. Za koruzo je pri nas precej interesa. Oves je visoko v ceni: stane sremska ali bosanska postaja 227.50 do 230 Din. Kupci so vzdržljivi v nakupih, precej ga pa nakupujejo vojaški dobavitelji.

Ajda in proso. V teh predmetih je prav malo kupčije. Imenuje se kot nakupna cena za ajdo 2.50 Din, za proso pa 2.20 Din.

Fižol. Kakor smo že prešnji teden poročali, je tendenca za ta predmet mlačna.

Mast. Tendenca je mlačna in cene popuščajo. Danes se že dobi blago za 25—25.50 Din.

Kava. Svetovni trg kave kaže nazadujočo tendenco. Konzumenti niso voljni plačevati visokih cen in se vzdržujejo nakupov. Zato je Brazilija popustila v cenah.

Čaj. Letošnji pridelek čaja v glavnih produkcijskih državah je bil bolj slab in zato gredo cene navzgor.

Sladkor. Tendenca na mednarodnem trgu sladkorja je čvrsta zaradi ugodnega zaključka pariške konference, kjer so se kubanski in glavni evropski producenti sporazumeli. Mnenje strokovnjakov pa je, da se ne bo mogla dolgo vzdržati, ker je letošnji pridelek sladkorne pese v Evropi tako velik, da je pričakovati povečanja produkcije sladkorja za 20% napram pretekli kampanji.

Jajca. Povpraševanje po svežem blagu je v inozemstvu naraslo in je živahno. Naš izvoz je slab. Nakupne cene so v veletrgovini od 1.50—1.70 Din po kvaliteti.

Med. Letos je bilo v izvenslovenskih krajih malo medu. Zato so cene zani v Belgradu visoke. Kilogram stane v Belgradu 23—24 Din.

Elektrotehnični predmeti. Vse elektrotehnične tovarne Nemčije (tudi Siemens-Schuckert) so s 1. novembrom t. l. znižale za celo vrsto produktov cene za 5%.

* * *

Železniška zveza Slovenije z morjem. V belgrajski »Politiki« se oglaša neki P. potem, ko se izjavi proti realizaciji Klodičevega načrta, da se mora najprej odgovoriti na kardinalno vprašanje, če je to progo sploh treba graditi, če jo pa je treba graditi, naj se prej zgrade mnogo potrebnejše proge. Torej tako: že od prevrata sem se neprestano dokazuje, da je zveza Slovenije z morje življenska potreba, ki je odločilna tudi za razvoj tujskega prometa v našem Primorju, v sedmih letih se je ustvarilo 19 načrtov za to zvezo, kar je jasen dokaz, da je to nujna potreba Slovenije. Sedaj pa vam pride v Belgradu nekdo, ki trdi, da ni najpotrebnejša zveza Slovenije z morje! To pisanje le zavlačuje zgradbo te zveze, kar ni v gospodarskem interesu Slovenije, pa tudi vse države ne!

Konferenca tajnikov zbornic. Kakor znano, se vrši vsako leto v mesecu decembru konferenca tajnikov zbornic, kjer se ugotovi dnevni red za kongres zbornic, ki se vrši vsako leto. Leta 1928. se vrši ta kongres zbornic v Osjeku in bo z njim združena proslava 75 letnice osješke zbornice. Kakor smo informirani, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo že sestavila predlog dnevnega reda; na konferenci bi se naj obravnavalo 6 aktualnih vprašanj iz področja prava, obrtnih predpisov, organizacije naše zunanje trgovine, obdavčenja po novem zakonu o neposrednih davkih, noveliranja zakona o zavarovanju, ter strokovnega trgovskega šolstva. Sedaj pa predlagajo Belgrajčani, da se naj vrši tudi konferenca predstavnikov zbornic s poslanci, katerim naj bi se razložile težnje gospodarskih krogov ter da se naj razpravlja o izdajanju skupnega letnega poročila vseh zbornic. Ta predlog pa je deloma neumesten, deloma bo pa izzval v slučaju sprejetja tehnične težkoče. Skriva pa se za njim po našem mnenju tudi namera ustanovitve centrale vseh zbornic, kar je v času decentralizacije gotovo neumestno. (Op. uredn.)

Občni zbor Kmetijske družbe se vrši v četrtek 28. decembra 1927 ob 11 v Mestnem domu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1926. 3. Predložitev družbenega računa za leto 1926. 4. Volitev novih članov odbora. 5. Obravnava o predlogih glavnega odbora. 6. Obravnava o predlogih podružnic.

Izredna glavna skupščina Hmeljarskega društva — preložena. Kakor nam poročajo iz Žalca, se izredna glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo ne bo vršila 20. t. m., ampak pozneje, kar se bo pravočasno javilo.

Vprašanje rinfuza desk. V krogih mlinarjev in žitnih trgovcev Slovenije se je zadnje čase zopet načelo vprašanje odškodnine za rinfuza deske. Kupec vagonov žita namreč nadoknadi producentu za deske, s katerimi se zavaruje a la rinfuza naloženo žito, da se ne iztrese. 80—100 Din. Faktična vrednost teh desk je pa znatno manjša in cela uredba more veljati največ 30 Din. Zato vsota 50 Din krije stroške za materijal in delo. Interesenti so že pokrenili, kakor izvemo, tozadevno akcijo. Varčevanje je potrebno namreč vsepovsod, tudi pri tako majhnih izdatkih.

Ustanovitev upniškega društva mlinarjev in žitnih trgovcev. Novosadski borzni svet je sklenil ustanoviti upniško društvo mlinarjev in žitnih trgovcev.

Vinska razstava in vinski sejem v Ljutomeru. Kakor znano, je vinska razstava v Ljutomeru 3. in 4. marca letos dobro uspela. Zato je razstavni odbor sklenil prirediti v prvi polovici januarja 1928 drugo vinsko razstavo, ki naj prvo po možnosti še izpopolni in nadkrili. Ker je stvar v rokah agilnega odbora, smemo z gotovostjo pričakovati, da bo tudi ta prireditev uspela v polni meri. Razstavila se bodo ljutomerska vina več letnikov in vrst. Opozarjamo zlasti na izboren letošnji pridelek, ki bo interesentom na razpolago. Čas prireditve je primeren, ker se bo vino do takrat sčistilo in ga bo lažje spoznati po svoji naravni aromi, ki je za dotično vrsto vina značilna.

Vpis v zadružni register. V zadružni register je bila vpisana Obrtniška stavbna zadruga, reg. zadr. z o. z. v Ljubljani. Obrat in predmet: Preskrbuje svojim članom cenena in zdrava stanovanja s tem, da zida ali nakupuje hiše, katere potem članom prodaja ali prepušča v najem, oziroma jim oddaja posamezne prostore. Zadružna pogodba (štatut) z dne 30. julija 1927. Opravilni delež znaša 5000 Din in se mora plačati takoj ali najkasneje v 1 letu. Vsak zadružnik jamči s svojim opravilnim deležem in pa z dvakratnim zneskom istega. Svoj sedež ima v Ljubljani, Rokodelski dom, Komenskega ulica.

Nova tekstilna tovarna v Ptuju. Najbolj prosperira v naši državi tekstilna industrija, ustanavljajo se še vedno nova podjetja. Sedaj nam poročajo iz Ptuja, da se pogajajo inozemski interesenti z občino glede ustanovitve večje tovarne; vendar pa obstoja tudi možnost, da se ta tovarna zgradi v Varaždinu, ki nudi ugodnejše pogoje.

Dvig lire in tujski promet. Lani v avgustu se je začel znani dvig lire, ki je v teku 1 leta narasla v kurzu za 40 odst. Istočasno pa se mora ugotoviti, da je padel radi draginje v Italiji tujski promet za 60 odst. Deficit trgovinske bilance je znašal lani 7800 milijonov lir, dohodkov od tujskega prometa pa je bilo 3100 milijonov lir, torej 43 odst. Letos pa bo izkazovala trgovinska bilanca pasivnost za 7 milijard lir, dohodkov iz tujskega prometa bo pa le 1240 milijonov, torej 18 odst. pasivnosti se krije s temi dohodki.

Poljski petrolejski kartel. Dne 15. t. m. je uveljavljen na Poljskem petrolejski kartel, ki ostane v veljavi do 30. aprila 1929. Kartel obsega vse produkte: petrolej, bencin, parafin, strojno olje in druga lahka olja.

Borza

Dne 19. novembra 1927.

Ta teden je bil d e v i z n i promet na ljubljanski borzi manjši kakor prejšnji, vendar znaten. Znašal je 16 milijonov Din napram 20 v prejšnjem tednu ter 13 milijonom Din v tednu od 31. okt. do 4. novembra.

Berlin je v začetku tedna bil zaključen po 13.55, pozneje pa je ostal neizpremenjen 13.56. Curih in Dunaj sta pri vedno znatnem povpraševanju ostala neizpremenjena: 10.955, oz. 8.015, vse blago je morala dati Narodna banka. London je v teku tedna pridobil 10 točk pri srednjem povpraševanju. Mednarodno je bil London čvrst: v ponedeljek je notiral v Curihu 25.2625, v petek pa 25.2775 (pariteta 25.22). Dosti privatnega blaga je bilo v devizi Newyork, ki je bil zaključen po 56.75. Pariz je tudi mednarodno čvrstejši. Pri nas je bil v sredo zaključen po 224.25. Praga je ostala neizpremenjena 168.45. Lira se giblje na nekoliko nižjem nivoju kakor prejšnji teden: zaključena je bila od 308.5—308.75. Kakor smo že med tednom poročali, namerava italijanska vlada definitivno stabilizirati na sedanji bazu 89, ozir. 90 (lir za funt šterling).

Na e f e k t n e m tržišču je omeniti v Ljubljani popuščanje Ljublj. kred. banke, ki je bilo že prejšnji teden v Zagrebu izrazito. V ponedeljek je bila zaključena po 133, v petek po 126. Na kurz delnic Ljubljanske kreditne banke je pritiskal velik paket delnic, ki jih ima konkurzna masa Slavenske banke (ca 20.000 komadov). Kakor čujemo, je kupila ta paket skupina starih delničarjev Ljubljanske kreditne banke in je pritisk blaga na trg torej ponehal. Nadalje se je pojavilo blago v delnicah Strojnih tovaren in livaren po kurzu 80. Vevče so popustile od 136 den. na 133 den. Državni papirji so ta teden ostali skoro neizpremenjeni. 7% invest. posojilo se je proti koncu tedna celo učvrstilo. Vojna odškodnina je celo popustila. Bančni papirji so se v Zagrebu pri znatnem prometu vzdržali. Narasla je Narodna banka: v ponedeljek jebila v Belgradu zaključena po 5190, v petek po 5300. To je eden naših takih papirjev, ki nosi prav lepe dohodke (dividenda za 1926 je bila 400 Din). Na Dunaju je tendirala čvrsteje Trboveljska: v ponedeljek 60.5, v petek 62.9, kar je v zvezi z dobro zaposlenostjo družbe in neizpremenjeno dividendo 30 Din za leto 1926.

Za b l a g o glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Ljubljana. (Prosti promet.) Devize: Berlin 13.56, Curih 10.955, Dunaj 8.015, London 276.90, Newyork 56.75, Pariz 224, Praga 168.45, Trst 309.

Zagreb. (Prosti promet.) Berlin 13.56, Curih 10.955, Dunaj 8.015, London 276.855, Newyork 56.75, Pariz 223.5, Praga 168.45, Trst 308.75 bl.

Curih. Belgrad 9.1325, Berlin 123.76875, Budimpešta 90.75, Bukarešt 3.20, Dunaj 73.12, London 25.275, Newyork 518.5, Pariz 20.38, Praga 15.37, Trst 28.21, Sofija 3.76, Varšava 58.10, Madrid 88.235.

Belgrad. Berlin 13.55—13.58, Budimpešta 9.965—9.950, Curih 1094—1097, Dunaj 8—8.03, London 276.30—276.50, Newyork 56.65—56.85, Pariz 223—225, Praga 168.50—168.85, Solun 76.25—76.95.

Trst. London 89.45—89.75, Newyork 18.37—18.38, Pariz 71.15—72.15, Zagreb 32.40—32.43.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.48, Kodanj 190.10, London 34.57, Milan 38.52, Newyork 709.10, Pariz 27.88, Varšava 79.50. Valute: dolarji 706.60, lira 38.46, dinar 12.435, češkoslovaška krona 21.

Praga. Devize: Lira 184, Belgrad 59.45, Pariz 182.60, London 164.50, Newyork 33.745.

Dinar: Newyork 176.05, Berlin 7.38, London 276.70.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Zagreb. (Prosti promet.) 7% invest. posoj. 83.5, agrari 52.25 bl., vojna odškodnina 398 bl.

Belgrad. Narodna banka 5300, vojna odškodnina 395—399, 7% inevst. posoj. 83.50.

Trst. Adria 178, Assicurazioni Generali 4365, Riunione adriatica A. 2100, B. 2090, Tripcovich 260, Split cement 224, Trž. Lloyd 755.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 82.40, Živno 105.20, Hipo 7, Alpine 43.55, Leykam 11.60, Trbovlje 62.30, Kranjska industr. 47.50, Ruše 37, Gutmann 27, Mundus 168.

BLAGO.

Novi Sad. Pšenica bač. 290—292.50, ban. 285—287.50, sr. 290—292.50, rž bač. 280—290, ječmen bač. 245—250, sr. 245—250, oves bač. 220—225, sr. 225—230, ban. 220—225, koruza bač. stara 217.53—220, nova kval. gar. 185—187.50, 12—1 200—202.50, 4—5 220—225, 5 224—225, ban. stara 215—217.50, nova 200—202.50, moka 0 g in gg 415—425, 2 395—405, 5 375—380, 6 315—325, 6½ 285, 7 255—260, 8 197.50—205, otrobi bač., sr., slav. 170—175, fižol beli novi 360—370. Tendenca držana. Promet: 13 v. pšenice, 31 vag. koruze.

V ponedeljek dne 21. nov. novosadska borza ne bo poslovala radi praznika sv. Arhangela.

Budimpešta (terminska borza). Tendenca čvrsta. Pšenica marec 31.88—32.02, zaklj. 32—32.02, maj 32.20—32.36, zaklj. 34—34.30, rž marec 30.20—30.28, zaklj. 30.36—30.38, koruza maj 25.50—25.60, zaklj. 25.54—25.58, julij 26.24.

Borza Chicago izostala.

Srednji devizni tečaji na ljubl. borzi od 14. do 18. XI. 1927.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
14.	13.55	10.955	8.015	276.8	56.75	—	168·45	308.625
15.	13.56	10.955	8.015	276.85	56.75	—	168·45	308.5
16.	13.56	10.955	8.015	—	—	224·25	168.45	308.5
17.	13.56	10.955	8.015	276.85	—	—.—	168.45	308.75
18	13.56	10.955	8.015	276.9	56.75	—	168.45	—

Lepe roke vkljub domačim delom.

Gospodinja, ki ima vsak dan opravka z vročo in mrzlo vodo, ima čestokrat razpokano in hrapavo kožo. Nivea-crema izleči te poškodbe v kratkem času. Poskusite

Nivea-cremo

Radio

Nedelja, 20. novembra

Zagreb: 20.30 Francoski večer (violina, klavir). — **Breslau:** 11 katol. služba božja, 18.50 predavanje: Napredek radiotehnike v letu 1927, 20.10 koncert (Falk: Prolog, Brahms: rapsodija iz »Goethejevo zimsko potovanje po Harzu« (alt, zbor in orkester), Saint Saens: koncert H-mol za violino in orkester op. 61, Kauf: »Tajna smrti«, soli, zbor, odmev in velik orkester). — **Barcelona:** 18.30 prenos iz opere. — **Praga:** 18 klavirski koncert (Beethoven: Odhod: Sladkost domotožja, Schumann: Ne sili me govoriti, Morska vila, Naročilo, Mendelsohn: Na perotih petja, Čarovniška pesem). — **Lepzig:** 19 koncert (moški zbori, nemške nar. pesmi in rapsodija iz Goethejeve »Zimske poti na Harz), 20.15 Mozartov Requiem. — **Stuttgart:** 16 cerkven koncert: Juda Makabejec, Händel, 21.15 literarno-muzikalična proslava (Schubert, Brahms itd.). — **Toulouse:** 13.45 koncert, 21.45 koncert (Messager: Veronika, Offenbach: Fortunio, Puccini: Madame Butterfly, Bohemsko življenje, Rossini: Seviljski brivec). — **Hamburg:** 20 koncert (Beethoven: 4. simfonija, B-dur — Litanije — Schubert: Ti si Mir — Schumann: Requiem, Tihe solze — Liszt: Tasso, simf. pes. — Brahms: Tragična uvertura — Wagner: Sen, Bolesti, predigra k 3. dej. »Die Meistersinger« — Onegin: Dve Marijini pesmi — Sibelius: In memoriam — Mahler: Revelge — Strauß: Smrt in poveličanje, simf. pes.) — **Franfurt:** 20.30 Bachov koncert (sonata v A-molu za violino, Arija, sonata za cello, Arija, sonata v C-molu za violino in klavir). — **Brno:** 11 matineja, 20.30 Slovaški večer (Bella: Sonata v B-molu — Chalupka: Pesem — Lauko: Pesmi — Potto: Janosikova smrt — Lauko: Pesmi), 21.30 koncert. — **Rim:** 20.45 prenos iz opere: Werther (Massenet). — **Oslo:** 20.01 koncert, 22.15 bavarska glasba. — **Langenberg:** 14 prenos iz kölnskega stadiona: nogometna tekma med Nemčijo in Holandsko, 19.30 orgelski koncert. — **Dunaj:** 11 koncert v proslavo Schuberta (Uvertura, op. 170, C-dur — simfonija H-mol — Potnikova fantazija), 20.05 »Jesenska igra« (Suton Vane) v 3 slikah. — **Budapest:** 12 simf. orkest. koncert (Wagner: predigra k Lohengrinu — Schubert: H-mol simfonija — Haydn: Arija iz oratorija »Stvarjenje« — Weiner: Serenada). — **Varšava:** 20.30 koncert (Moniuszko, — **Varšava:** Paderewski, Chopin, Verdi Puccini itd.).

Ponedeljek, 21. novembra.

Zagreb: 20.30 komorna glasba (violina, violoncello in klavir): Beethovnova in Schubertova dela. — **Leipzig:** 20.15 koncert (Mozart: simfonija G-dur, Pesmi, Ditters v. Dittersdorf: simfonija v C-duru, Weber: simfonija v C-duru). — **Toulouse:** 13.45 koncert, 21.45 Donizetti: Hči polka, komična opera v 2 dej. — **Frankfurt:** 20.15 Dantonova smrt drama (Büchner). — **Brno:** 20 Bajadera (Kalman). — **Rim:** 20.40 instrumentalna glasba. — **Langenberg:** 20 koncert (solisti, brač, klavir in orkester). — **Berlin:** 17 zabavna glasba, 21 italijanski večer (uvertura k operi: Semiramis (Rossini) — Arija iz opere: Gianni Schicchi, La Boheme (Puccini) — Odlomki iz oper: Tosca in Manon (Puccini) Uvertura k operi Ali Baba (Cherubini). — **Dunaj:** 20.05 Narodne pesmi (planšarske pesmi s kitaro, jodlerji in dr.) — **München:** 19.30 simfonični koncert. — **Budapest:** 17.30 in 22 ciganska glasba. — **Varšava:** 20.30 koncert.

Za večje podjetje v Sloveniji i š č e m o agilnega, vestnega, treznega ter marljivega

akviziterja

Obširne ponudbe z navedbo dosedanjega zaposlenja, zahtevki plače ter dokazili sposobnosti (v prepisu), sprejema iz prijaznosti uprava Slovenca do 25. XI. pod šifro „DOBRO MESTO".

Državna razredna loterija.

Pri žrebanju V. razreda 14. kola dne 7. novembra so bile izžrebane sledeče srečke:

50.000 Din dobi srečka 25.367. 20.000 Din 29.718, po 4000 Din 37.775 in 29.981.

Po 2000 Din dobe: 54.091, 60.348, 44.154, 49.053 70.211 117.097 61.028 52.756 79.694 81.327 13.528 13.588 14.345 69.351 98.074 99.041 114.406 116.979, 28.165 29.233 34.636 50.763 51.398 57.193 58.483 86.667 101.264 101.774 108.120 107.819, 42.484 47.162 63.685 64.703 89.899 99.030 111.965 61.573 75.720 80.169 81.478 81.882 109.357 12.618 15.191 16.678 20.207 23.549 37.029 42.741 70.741 73.441 91.679 113.464.

Dne 9. novembra.

10.000 Din dobi srečka 24.482.

Po 4000 Din: 1646 44.379 57.548 60.739 70.077 80.400 in 95.799.

Po 2000 Din: 154, 279 1463 4553 5815 7038 7745 8346 8902 9391 10.474 10.561 11.302 11.184 11.917 12.364 13.187 14.270 15.023 15.250 19.707 21.270 23.109 24.019 28.983 36.152 36.956 46.352 49.086 50.706 52.121 52.536 53.689 53.951 54.538 55.015 55.623 59.704 62.975 66.201 66.403 66.831 69.453 73.150 75.247 76.652 77.075 85.040 92.386 78.696 92.924 95.496 95.033 99.651 104.939 105.222 105.367 105.839 105.706 107.275 108.501 112.436 113.286 116.149 117.055 118.328 118.027 118.080 118.735 120.487 122.147 123.481 124.022.

Dne 10. novembra.

30.000 Din dobi srečka 122.230; 10.000 Din dobi srečka 73.463.

Po 4000 Din: 20.497 24.581 24.721 40.501 80.502 84.767 122.287 28.697.

Po 2000 Din: 1171 2990 4509 6018 7005 7685 8328 10.062 12.104 13.656 17.232 21.136 25.498 25.978 26.208 30.691 31.903 33.170 42.164 43.155 44.304 44.341 44.501 44.968 47.875 50.445 51.024 52.931 55.343 56.464 58.065 58.565 63.921 68.774 71.876 75.055 75.130 78.421 78.751 91.158 96.865 98.031 98.054 99.244 99.630 102.999 103.586 113.041 117.595 119.643 124.734 9194 9363 16.343 16.597 16.784 20.102 20.902 20.812 23.384 38.357 44.180 54.851 66.029 76.211 98.037 98.999 99.105 101.073 106.496 113.445 124.189.

Dne 11. novembra.

10.000 Din dobi srečka 53.914.

Po 4000 Din: 22.918 24.446 41.445 48.469 78.443 112.232.

Po 2000 Din: 1916 2023 7791 9202 9958 11.276 12.425 21.400 28.744 32.549 33.475 35.400 35.671 37.372 37.513 40.047 42.243 45.394 46.004 50.968 51.994 56.408 59.296 61.086 61.819 64.662 70.993 77.293 85.129 86.528 87.851 89.599 90.168 92.592 95.594 100.522 103.222 103.549 104.280 105.398 106.373 106.795 107.186 109.250 110.660 111.025 116.505 121.265.

Dne 12. novembra.

300.000 Din dobi srečka 74.713.

Po 10.000 Din: 92.199 in 99.982.

Po 4000 Din: 5682 12.016 18.727 24.634 43.558 91.388 101.590 108.578.

Po 2000 Din: 273 2219 2569 4555 4948 8344 8778 11.210 11.411 12.993 14.746 14.788 16.098 16.205 18.390 19.334 19.770 22.899, 23.562 25.368 25.746 32.574 37.410 50.176 50.213 55.692 59.173 60.436 64.305 65.320 67.157 67.390 67.524 72.768 74.705 77.412 77.312 80.186 83.645 75.764 76.778 80.177 85.854 88.968 88.009 89.067 90.355 94.445 90.730 94.530 95.469 97.148 99.181 102.587 102939 104.160 105.810 105.829 109.308 111.246 112.131 112.441 113.549 114.741 115.860 116.822 117.570 120.940 123.004 124.110 124.769.

Dne 14. novembra.

30.000 Din dobi srečka 50.999.

Po 20.000 Din: 41.744 in 101.868.

Po 4000 Din: 60 25.253 29.748 36.500 62.586 74.918 85.280 101.693.

Po 2000 Din: 1964 2262 8484 10.596 13.166 13.375 16.896 17.491 17.924 18.756 19.883 20.070 26.870 31.156 31.798 31.924 32.728 34.202 36.470 36.483 37.420 40.504 44.347 44.950 45.231 45.617 45.886 46.163 47.573 48.906 50.573 51.801 52.880 57.298 58.698 60.955 64.188 67.884 69.287 69.765 69.991 70.193 77.404 79.958 80.391 83.402 84.010 86.570 88.783 89.786 90.757 94.308 99.033 100.235 101.258 104.167 107.520 109.047 111.534 112.267 112.925 118.225 134.271.

Dne 15. novembra.

30.000 Din dobi srečka 56.964.

Po 20.000 Din: 3843 in 120.814.

10.000 Din dobi srečka 267

Po 4000 Din: 22.098 58.430 in 122.661.

Po 2000 Din dobijo srečke 980 2801 4017 4929 6580 7133 7993 12.739 15.151 15.242 15.449 15.890 18.981 20.081 22.108 23.096 23.516 27.047 36.684 37.225 38.161 38.948 40.947 41.497 45.557 45.812 46.079 48.571 50.921 52.209 52.273 55.160 56.172 60.199 61.519 63.871 69.154 69.725 69.888 70.759 75.400 75.587 77.652 80.319 81.100 87.501 88.323 89.617 95.222 97.573 98.191 102.624 102.784 106.817 110.329 114.035 115.519 116.528 124.609 in 124.790.

Dne 16. novembra.

80.000 Din dobi srečka 124.265.

Po 4000 Din: 531 22.098 22.161 26.703 42.821 58.430 in 58.604.

Po 2000 Din: 980 1094 2030 3434 6267 6853 12.607 15.637 17.761 17.863 18.255 20.081 20.858 23.784 23.852 36.077 37.225 37.877 38.148 39.398 43.613 43.968 47.089 47.404 48.948 50.621 52.209 53.016 56.881 57.133 63.513 68.736 69.988 70.769 82.969 83.289 88.506 89.617 91.582 95.222 96.610 97.673 104.103 106.334 109.176 111.305 114.035 116.528 118.517 120.774 123.272 in 124.790.

Dne 17. novembra.

20.000 Din dobi srečka 122.905.

Po 10.000 Din: 862 in 99.325.

Po 4000 Din: 49.822 49.978 55.295 90.513 in 115.554.

Po 2000 Din: 3470 5724 8398 9068 10.895 13.213 14.991 15.803 15.925 18.221 26.930 28.455 31.266 31.587 33.667 34.086 34.510 35.374 36.233 37.740 39.985 41.156 43.345 44.028 45.509 46.713 46.873 48.761 53.210 58.972 59.358 60.960 66.146 69.169 69.381 69.606 69.981 74.601 75.404 78.792 78.894 80.402 81.320 81.726 82.106 86.006 88.247 88.852 93.765 95.113 97.664 98.345 98.864 100.340 100.546 101.534 106.523 107.043 108.871 109.222 109.782 110.348 110.358 110.678 112.114 112.555 113.013 116.282 118.452 120.276 120.666 121.234 122.175 123.588 in 124.415.

Seznam

srečk loterije za Ljudski dom v Novem mestu, izžrebanih 13. novembra 1927.

I. 05.880; II. 25.791; III. 11.644; IV. 63.393; V. 35.437; VI. 07.096.

2 po 1000 Din: 16.431 54.062

2 po 750 Din: 16.221 62.073.

4 po 500 Din: 25.806 43.100 52.361 70.774.

5 po 250 Din: 06.403, 42.336, 59.124, 68.601, 73.564.

50 po 100 Din:

02.511 02.616 03.902 05.729 10.117 11.212 11.765 12.567 13.725 14.164 17.709 18.034 19.197 20.592 20.670 25.118 25.913 26.405 27.138 30.829 31.322 31.940 33.915 36.052 36.607 41.980 43.778 45.058 45.382 46.882 47.671 49.722 49.952 53.182 54.665 56.294 57.780 58.310 59.264 59.530 62.604 66.112 66.780 67.711 69.614 70.677 73.355 74.406 74.426 74.481

75 po 50 Din:

00.263 01.892 02.412 03.224 04.349 05.723 06.928 07.360 07.700 08.904 09.244 10.013 12.290 13.885 17.839 18.043 19.307 20.065 20.812 22.033 22.554 22.645 24.511 24.643 25.477 25.610 25.978 27.280 27.789 28.299 28.447 28.978 30.624 31.086 31.227 31.871 35.087 35.546 37.142 40.190 40.271 40.768 40.877 41.979 43.036 43.122 44.430 47.088 51.219 51.604 51.658 52.351 53.351 54.978 55.746 58.143 62.109 63.154 65.507 66.039 67.132 67.142 68.816 69.172 69.200 69.300 69.767 69.923 70.244 71.797 72.005 72.319 72.713 73.232 73.624

100 po 25 Din:

00.692 00.949 01.660 02.005 02.999 03.035 03.216 03.667 03.899 04.024 05.077 05.818 05.875 07.230 08.892 09.665 09.996 10.036 11.112 12.139 12.343 12.972 13.045 13.259 14.849 15.413 16.991 19.122 19.400 19.803 19.899 19.984 20.045 20.330 21.295 21.658 23.219 24.549 25.421 26.046 27.026 27.438 27.795 27.950 29.177 29.320 29.835 30.553 31.547 33.459 35.429 35.485 35.592 36.215 37.207 38.146 38.264 38.266 39.540 40.538 42.486 42.736 42.844 43.506 44.569 46.110 47.663 48.017 48.489 48.610 49.137 50.155 50.748 52.116 52.682 52.877 53.355 53.983 54.096 54.811 57.493 57.681 57.845 58.068 60.544 62.367 62.482 65.511 66.588 66.618 67.745 67.759 69.766 69.827 71.281 71.746 71.820 74.734 74.785 74.946

200 po 20 Din:

00.139 00.195 00.632 00.943 01.190 01.375 02.029 02.428 02.569 02.714 03.001 03.213 03.342 03.684 04.083 04.740 05.585 06.084 06.309 06.671 07.462 08.379 08.516 08.532 08.586 08.651 08.801 09.100 09.935 10.238 10.256 10.297 11.329 12.157 12.533 13.234 13.269 13.569 13.673 14.128 14.633 14.638 14.848 15.955 16.012 16.069 16.428 16.791 16.981 17.508 18.193 18.285 18.736 20.121 22.068 22.234 22.435 22.465 22.523 22.642 23.227 23.308 23.456 23.961 24.039 24.852 25.010 25.457 25.528 26.389 26.541 26.638 26.668 26.699 26.780 27.284 27.561 27.622 27.928 27.963 28.083 28.253 28.424 29.369 29.636 29.665 29.741 30.485 31.594 32.127 32.179 32.438 33.415 33.882 33.994 34.471 34.557 34.938 37.188 37.295 37.541 37.834 38.395 38.564 38.727 38.744 41.103 41.317 41.473 41.621 42.705 43.014 43.311 43.358 43.645 44.446 44.801 45.664 45.748 45.912 46.439 46.612 47.387 47.422 47.465 47.645 47.842 48.108 48.584 48.683 48.817 49.355 49.587 49.638 50.236 50.324 51.725 52.039 52.838 53.352 54.626 54.763 55.127 55.847 56.435 56.616 56.705 57.050 57.065 57.170 58.223 59.307 59.852 59.940 60.625 60.755 60.961 61.546 61.812 62.021 62.112 62.368 62.781 62.878 62.999 63.044 63.242 63.386 63.456 63.810 64.185 64.436 65.473 66.289 66.646 67.412 68.895 69.057 69.168 69.207 69.457 69.606 69.615 69.713 69.819 70.195 70.363 71.003 71.684 71.781 72.475 73.058 73.269 73.340 73.547 73.594 73.874 74.051 74.752 74.845

200 po 15 Din:

00.193 00.260 00.322 00.603 00.690 00.732 00.792 00.878 00968 01.673 01.872 02.489 02.620 03.076 03.436 03.465 04.684 04.913 05.608 05.809 05.851 05.945 06.170 06.216 06.759 06.938 07.134 07.263 07.792 07.798 08.360 08.765 08.852 08.944 09.179 09.266 09.509 09.942 09.948 10.050 10.309 10.964 11.311 11.324 11.379 12.620 13.170 13.185 13.823 13.940 14.178 14.295 14.688 15.292 15.454 15.514 16.357 16.533 16.924 17.225 17.862 18.992 19.251 20.060 20.298 20.325 20.466 20.787 21.014 21.267 22.219 22.265 23.575 23.786 23.956 24.308 24.522 25.070 25.147 26.178 26.454 26.794 27.022 27.245 27.493 27.611 27.729 27.976 28.040 28.312 28.926 29.795 30.442 30.654 30.805 33.261 34.489 35.170 35.177 35.208 35.450 35.504 36.046 36.053 36.710 37.187 37.711 38.600 39.664 41.046 41.545 42.005 42.126 42.473 43.023 43.847 43.851 43.926 44.236 44.256 44.360 45.309 46.306 46.477 47.495 47.745 47.751 47.770 48.148 48.307 48.349 48.676 49.038 49.584 50.482 50.584 50.717 50.753 50.753 50.914 50.990 53.374 53.909 54.357 54.946 55.078 55.093 55.335 56.240 56.608 56.776 56.816 56.846 56.949 57.349 57.671 57.932 58.857 58.941 58.967 59.329 59.496 59.974 60.368 60.863 61.068 61.368 62.453 62.491 62.567 63.261 63.278 64.934 66.123 66.271 67.307 67.460 67.612 68.011 68.050 69.054 69.438 69.485 69.533 69.744 69.745 69.989 70.720 70.766 70.938 71.012 72.282 72.628 72.935 73.054 73.067 73.186 73.263 74.243 74.605 74.609

200 po 10 Din:

00.077 00.086 00.427 00.734 00.974 01.098 01.142 01.195 01.318 01.564 02.023 03.044 03.132 03.493 03.654 03.659 03.700 03.817 04.095 04.171 04.571 05.258 07.084 07.492 07.618 07.773 07.800 08.039 08.373 08.567 08.842 09.314 09.828 10.044 10.052 10.636 12.132 12.660 12.821 12.946 13.436 13.809 14.293 14.351 14.624 14.819 14.824 15.137 15.459 16.522 17.196 17.334 17.927 18.268 19.740 20.087 20.096 20.589 20.700 20.954 21.302 22.069 22.075 23.720 23.781 23.908 24.156 25.535 25.787 25.824 25.957 26.525 26.899 28.567 29.493 29.965 30.267 30.405 31.041 31.200 31.934 32.285 33.044 34.659 34.911 35.166 35.480 35.911 36.440 37.256 37.367 37.519 37.708 37.788 37.970 38.212 38.247 38.318 39.264 39.350 39.420 39.468 39.792 39.808 40.051 40.131 40.670 40.726 41.351 41.360 41.490 41.585 42.310 42.483 42.761 42.855 43.029 43.534 43.687 45.677 45.983 46.202 46.223 46.866 47.427 47.526 48.000 48.356 48.688 49.048 49.321 49.440 49.847 50.195 50.262 50.328 50.584 50.804 50.812 50.949 51.498 52.398 54.189 54.840 55.215 55.677 55.699 55.704 55.821 55.822 55.852 55.920 56.015 56.253 56.404 57.787 57.834 57.842 58.110 58.621 59.225 59.332 59.534 59.933 60.162 60.639 60.819 61.185 61.202 61.221 61.757 62.123 63.267 63.572 64.165 65.545 65.822 66.435 66.462 66.471 66.584 67.058 67.187 67.505 68.021 68.389 68.839 69.073 69.839 70.196 71.304 71.422 71.448 71.635 72.363 72.421 72.678 73.127 73.671 74.616

Dobitki se dobe od 20. novembra do 20. decembra pri podpisanem odboru. Vsak se mora izkazati z izžrebano srečko in potrdilom, da je srečka plačana pred žrebanjem (odrezek poštne položnice ali potrdilo razprodajalca). Kdor hoče, da se mu dobitek pošlje na njegov naslov, mora v naprej poslati denar za zavojnino in poštnino, priložiti pa tudi srečko in potrdilo o plačilu.

Dobitki, ki do 20. decembra 1927 ne bodo dvignjeni, bodo zapadli v korist Ljudskemu domu.

Akcijski odbor za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu.

Seznam

izžrebanih številk loterije dijaškega zavoda »Martinišče« v Murski Soboti dne 13. novembra 1927.

avtomobil 9869 C; voz 2860 B; kolo 6237; šivalni stroj 5596 C; slamoreznica 3004 A.

5 dobitkov po 500 Din:

2353 A; 4897 B; 6803 C; 1170 E; 3600 E.

10 dobitkov po 200 Din:

9477 A; 1113 A; 1362 B; 2585 B; 476 C; 1012 C; 8696 brez črke; 72 E; 5755 E; 7994 E.

50 dobitkov po 100 Din:

A

4357; 7728; 3684; 9695; 4395; 4982; 6265; 8554; 7005; 6212; 4868; 6918; 4462.

B

8160; 7855; 7932; 8117; 1047; 5367.

C

1886; 9250; 4731; 7376; 6165; 4689; 81; 3265; 4073.

Brez črke:

8691; 4285; 6603; 6189; 4976; 4382; 5059; 8610; 6422; 372; 4059.

E

6135; 3551; 1473; 676; 6173; 7316; 6676; 2237; 4189; 3835; 8511.

100 dobitkov po 50 Din:

A

5273 9647 855 8738 4559 2619 4408 8377 9697 7942 1795 5038 3167 5336 7290 4672 9144 4777 6653 1916 5486 8552

B

2267 8898 4200 7055 89 245 2660 2625 1184 5686 3128 1750 5575 8717 7911 1334 3310 304

C

2181 9425 8972 8715 7827 212 628 3272 9219 2155 2514 241 499 263 3071 1794 1987 8586 4567 6990 8850 894 5921 871 2104

Brez črke:

8483 3890 7962 7305 5904 6511 9228 7193 8275 3778 7878 6482 8383 6231 8066 8602 5990 7370 620

E

2021 8123 4132 751 6212 1171 4526 9910 2310 8964 7583 6882 1346 3318 3496 8094

Dobitki po 20 Din:

A

3904 7869 8890 1777 9117 2745 7065 8217 4727 8217 4727 8562 6492 4282 9332 3818 7951 4980 1285 2499 506 4280 9112 9522 4076 5252 6760 68 786 4770 5466 9088 6430 7130 4701 4546 2263 775 9994 3335 9111 8390 986 9019 2116 8882 8726 8570 6658 9782 9808 4353 6551 9188 4812 1868 123 1375 5511 9051 9121 1652 9541 4246 6849 2996 4423 7052 6567 2921 5574 5046 6576 8446 7479 8447 1035 7007 9797 5343 4129 9041 8845 6910 9071 6552 9676 3043 9677 8888 1356 8817 8767 7859 7953 9680 7974 8314 9021 9675 3047 9696 8935 9698

B

4922 9659 1252 3148 2315 1611 5672 2636 8050 8430 8262 5540 2347 2487 221 5068 6971 251 2894 2847 8124 5113 8075 5344 1716 5583 2456 3161 3165 2053 7864 5285 5079 1282 7671 8493 5531 3171 1136 3211 1724 395 1730 2336 3359 1580 7619 5706 3075 243 1153 1287 1722 5188 8826 1586 2434 4147 1727 50 1137 1016 4965 9824 2 5731 269 5692 9029 7876 5761 3206 5554 8583 2152 5840 5058 1785 2109 916 2468 2542 7955 5305 5389 2519 1490 2647 5309 5697 1121 5331 3088 5352 3020 137 338 7576 5097 5530 2001 1781 8067 2030 2413 8035 2688 2441 429 3010 8623 9989 5478 1636 1376 2432 5800 1866 2882 1723 2120 5872 5790 2435 5244 5238 9472 3664

C

7712 2556 2423 6119 1668 7791 6081 3962 8114 5359 6764 8644 1174 8996 495 9787 2409 8068 6907 7792 7734 6312 5064 53 1264 5688 6557 4975 8606 9237 275 420 7386 727 2282 2444 6190 9445 7322 1361 8909 9758 5491 9113 802 762 3064 7488 2737 3391 1422 1368 8544 7545 3558 7598 1823 8819 8845 8829 5935 1245 3024 2741 3837 7655 954 4248 3621 1289 5123 6730 7106 5372 497 2320 4732 994 5143 6528 2400 2315 2335 7908

Brez črke:

7121 5893 8063 9882 2144 4899 6090 2553 4718 1167 538 3747 5643 5702 7710 702 852 590 8155 7778 9848 4850 8463 625 1875 303 5084 6785 8474 1891 5707 2887 7516 8357 4088 1289 6134 6198 2093 6031 5716 1801 9786 4211 6351 1213 4657 8530 6418 1533 9655 4205 8758 7338 6157 8042 6639 9380 3774 3442 8818 1156 6572 8058 5441 7227 9156 4301 4393 6300 3980 8641 6173 6231 4375 6220 1014 8706 4648 8471 6513 4044 8090 7108 9560 5704 8627 8303 6169 4687

Brivni aparat Din 48·—, 18·—, **15·—**
Brivna garnitura Din **180·—**
Manikir garnitura 170·—, 120·—, **65·—**

Britve, Gillette noži, žepni noži, škarje.
Jamči se, da se prodaja blago samo najbolje kakovosti.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje

Nakupu primerno se povrne vožnja.

2874 1022 1002 495 1173 1483 3073 5629 6168 4097 8642 4741 3363

E

9885 366 8003 2173 4411 6834 1345 5885 1144 4827 3171 9672 3714 5201 8713 180 1272 389 2986 6663 1232 537 4354 3046 3339 5925 8067 649 2681 2635 6550 9009 2703 8039 8604 293 6482 608 3923 7563 4424 2629 7349 7204 5534 1568 685 6760 1048 3012 8104 3616 183 1073 8302 8945 2879 8959 2022 8346 1688 294 1128 2048 5112 966 2654 8602 9077 291 7944 7255 6550 6964 6593 1655 4515 2048 8628 222 4585 2863

Za pismeni odgovor je priložiti znamko za 1 Din. Izžrebane srečke se mora pokazati, sicer se dobitek ne izroči.

Velour in pliš
za damske plašče,
velika izbera, nizke cene
R. Miklauc „Pri Škofu"
LJUBLJANA, Lingarjeva ulica

Zimsko perilo

športne telovnike, puloverje, nogavice rokavice, čepice, dokolenice itd. v lepi izbiri in po priznano solidni ceni si nabavite pri P. ŠTERK nasl.

Miloš Karničnik

LUJBLJANA, STARI TRG 18

Vsem, ki so nam ob smrti soproge in mamice kakorkoli izkazali svoje sočutje, se najprisrčneje

ZAHVALJUJEMO.

Posebno se zahvaljujemo g. dr. Blumauerju, ki je iz čistega idealizma vse storil, kar more zdravniška veda, da nam ohrani našo mamo, ali ji pa vsaj zmanjša trpljenje. Zahvaljujemo se čč. bolniškim sestram za angelsko potrpežljivo strežbo, pevsekmu društva »Ljubljana« za milo petje, dalje vsem darovalcem vencev in šopkov, g. vlad. komisarju Ant. Mencingerju, zastopnikom raznih oblasti in korporacij, součenkam novih sirot ter vsem, ki so našo mamo spremili na zadnji poti, — vsem naj povrne dobri Bog. — Maše zadušnice se bodo darovale pri oo. frančiškanih v ponedeljek, dne 21. nov. ob 7 pri velikem oltarju, pri Sv. Krištofu pa v sredo, dne 23. novembra ob pol 7. uri.

DRUŽINA KOŠIRJEVA.

ZAHVALA.

Ob priliki izgube našega preblagega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

Gregorja Polanec

nadučitelja v pok.

izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami. Predvsem se zahvaljujemo čč. oo. frančiškanom, gospodu Simonu Vodeniku za lepe poslovilne besede ter vsem tistim, ki so kljub slabemu vremenu prihiteli, da spremijo blagopokojnika na njegovi poslednji poti.

Žalujoče rodbine:
Polanec, Lamm, Koželj.

„ETOILE" Gorčica (senf) je najboljša, dobi se v vseh delikatesnih in špecerij. trgovinah

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brzojavke: Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457 2548: interurban 2706, 2806

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1·50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

MIZARSKI DELOVODJA absolvent mizar. mojster. šole, z večletno prakso, želi vstopiti kot delovodja ali risar v kako mizar. podjetje v Sloveniji, na Hrvaškem ali pa v Srbiji. Ponudbe na upravo pod: **»Absolvent«** štev. 9208.

DEKLE 18 let s 3 razredi meš. šole, želi mesta učenke v trgovini. Že malo vajena v trgovini. Naslov v upravi lista pod št. 9237.

Trgovski pomočnik mlad, agilen, vesten, izučen v trgovini z mešan. blagom, išče službe. Gre tudi na deželo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod šifro: **»Cena dobra moč«** na upravo lista v MARIBORU.

POTNIK kateri obiskuje vso Slovenijo — prevzame proti proviziji še nekaj predmetov. Ponudbe upravi lista pod številko 9217.

ORGANIST (samski) ki je dovršil orglarsko šolo pred 4 leti z izvrstnim izpitom in obč. tajnik s triletno prakso, i š č e s l u ž b e in želi isto nastopiti po novem letu. — Naslov v upravi: št. 9219.

KROJ. POMOČNIK z dežele, zna dobro šivati, **išče službe.** Nastopi takoj ali pozneje. Naslov v upravi pod štev. 9220.

Pisarn. kapaciteta z lepimi spričevali in z dolgoletno prakso, ž e l i mesta. Zmožna slov., ital. in nemšk. jezika. Ponudbe na upravo pod: **»Tržaška Jugoslovenka«.**

Izurjena ŠIVILJA perila z večletno prakso, i š č e dobrega, stalnega mesta, gre lahko za samostojno moč ali šivat na dom. Nastop takoj. Cenj. ponudbe na upravo pod: **»Večletna praksa«.**

Proste službe

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE za razprodajo sreček na obroke, i š č e **Bančna poslovalnica BEZJAK v Mariboru.** 5512

Hišnik pošten in soliden, oženjen, brez otrok, zmožen sadjereje in oskrbovanja zel. in cvetlič. vrta, se sprejme za posestvo četrt ure od Ljubljane. Ima lahko tudi še drugo službo. — Naslov v upravi **št. 9201.**

Veletrgovina v Ljubljani s p r e j m e za takoj: **Kontoristinjo,** veščo slovenske in nem. koresp. **2 trgov. pomočnika** galanterijske ali mešane stroke. — Pogoj: starost od 23—30 let, ter samski stan. Ponudbe s sliko, referencami in zahtevo plače pod šifro: **»Zavednost do dela«** upravi »Slovenca«.

SLUŽKINJA zanesljiva, poštena, delovna in skromna, zna opravljati vsa hišna dela in tudi kuhati, se sprejme k družini v Ljubljani. — Službo je nastopiti okoli 1. decembra 1927. Naslov v upravi pod štev. 9207.

Učenca poštenih staršev s prim. šolsko izobr., sprejmem takoj za specer. trgovino. Naslov v upravi: 9231.

MIZARSKEGA VAJENCA s hrano in stanovanjem v hiši sprejme **Goljar Ivan, Podgora, St. Vid n. Lj.**

UČENKA se sprejme k šivanju perila. Naučila bi se fine izdelave perila ter vezenje na stroj. Ugodni pogoji. - Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod: **»Učenka 102«.** 9261

Deklica 14 do 15 let, poštena in prijazna, se sprejme takoj k otrokom. **A. Müller Ljubljana VII, Janševa 15**

POTNIKE **in krajevne zastopnike** za dober in brezkonkurenčen predmet, **iščem.** — Pism. ponudbe na upravo pod: **»Provizija« št. 9187.**

Pekov. vajenca poštenega, iščem. Hrana in stanovanje v hiši. — **FILIP PIRC, Sv. Peter v Savinjski dolini.** 9218

Zastopnike **(zastopnice), potnike (-ce)** iščemo za prodajo drž. vredn. papirjev z izvrstn. pogoji v vseh krajih Slovenije. Ponudbe upravi pod: **»Stalna služba«.**

Knjigovodja zmožen amerikansk. knjigovodstva in bilancist — **se sprejme pri izvozni tvrdki na deželi.** Ponudbe z referencami poslati na upravništvo »Slovenca« pod šifro: **»Perfekten štev. 9221«.**

POSLOVODKINJO iščem za mešano trgovino, v starosti od 30 do 40 let, na deželo. - Naslov v upr. lista pod **št. 9083.**

Kroj. pomočnika dobro moč, ter **vajenca** poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo sprejme **Joško Kaltnekar,** modno krojaštvo - **Boh. Bistrica št. 39.** 9157

Učenko sprejmem v trgovino z vso oskrbo. - Ponudbe pod **»Poštena in pridna«** upravi lista.

DOBRA ŠIVILJA se sprejme, katera bi tudi hiš. dela pomagala. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov v upravi »Slovenca« pod **št. 9257.**

Čevljar. VAJENCE in vajenke za prešivalke - sprejme **VOIKA, Krekov trg 10.**

Pošteno DEKLE zdravo in močno, ki bi znala že nekoliko kuhati in šivati, **iščem** k 2 osebama. - Naslov v upravi »Slovenca« pod **št. 9150.**

Pouk

Zaseb. kroj. učilišče, Ljubljana - Stari trg 19. Začetkom decembra pouk za krojače, šivilje in nešivilje v skupnem tečaju. Za dame, ki nimajo časa čez dan, pouk v posebnih popoldanskih ali večernih urah. One, ki **se želijo izobraziti za samouporabo,** specialen znižan honorar. Izdelava krojev. Kroj. pouk s pošto potom učnih zvezkov.

V najem

Pisarniško sobo v visokem pritličju odda takoj **Pokojninski zavod v Ljubljani, Gledališka 8.**

Pisarniške lokale v bližini glav. kolodvora takoj oddam. - Naslov v upravi lista pod **št. 9149.**

I š č e s e v sredini Ljubljane za nekaj let prim. **dvoriščni prostor** kjer bi se dala napraviti krojaška delavnica. Lahko so tudi že obstoječi drugi primerni prostori. — Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod **»Krojaška delavnica«.** 9160

Posestva

Lepa hiša v dobrem stanju (z 2 stanovanji) in lepim vrtom, v **Pobrežju,** Nasipna ul. **št. 21, p. Maribor, poceni** n a p r o d a j. 8968

Hiša z lepim vrtom naprodaj po nizki ceni. **Ivan Fleré, Trbovlje II.**

Stanovanja

Brezplačno sprejemamo prijavo stanovanj ter jih oddajamo najboljšim najemnikom! **»POSREDOVALEC« Sv. Petra cesta štev. 18.**

S 1. decembrom t. l. **ODDAM SOBO** pošten. gospodu ali dijaku po ugodni ceni. **Kodeljevo nabrežje št. 87,** za Mladinskim domom.

PREPROSTO SOBO oddam gospodični 1. decembra, blizu gor. kolodvora. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9209.

LEPO SOBO meblovano, v centru mesta s separatnim vhodom oddam 2 boljšima gospodoma. - Naslov v upravi lista pod številko 9235.

STANOVANJE IŠČE (1 sobo in kuhinjo) zak. par brez otrok v bližini Sv. Petra. Ponudbe upravi pod: **»Nagrada«.**

Soba svetla, zračna, v novi hiši, 5 minut od glav. kolodvora, **se odda** solidni osebi. Vhod poseben. - **Friškovec 6, Ljubljana.** 9259

Čedno, ne drago **sobico** z elektriko - oddam s 1. decembrom solid. gospodu. - **Jurčičev trg št. 2,** I. nadstr., levo. 9256

20.000 Din ali več plača za dosmrtni užitek ene ali več sob s pritiklino v centru mesta Ljubljane solid. drž. uradnik, samec 50tih let. Ponudbe pod: **»Solinden«** na upravo »Slovenca«.

Stanovanje **Dva enosobna,** Kodeljevo, 350 in 400 Din. **Soba s štedilnikom,** center, 300 Din. **Dvosobno,** Glince, 600 D. **Enosobno,** Glince, 400 D. **2 sobi** s štedilnikom, na Glincah, po 200 Din. **Dvosobno,** Podrožnik, 800 dinarjev. **2 dvosobna,** Rožna dolina, 500 in 700 Din. **Dvosobno,** Linhartova ul., balkon, vrt, ev. kopalnica, 1000 Din. **Enosobno,** Mirje, 300 D. **»POSREDOVALEC« Sv. Petra cesta štev. 18.**

Ženitbe

ORGANIST čedne zunanjosti, 24 let star, želi znanja z gospodično čedne zunanjosti in pošten. življenja, v svrho ženitve. Pogoj šivilja z malim premoženjem. — Ponudbe na upravo pod: **»Krščanski par« št. 9200.**

Drž. uradnik I. kat. se želi poročiti s pošteno gospodinjsko izobraženo gospodično z dežele, ki ima primerno premoženje. — Dopise s sliko pod **»Domačija«** na upravo »Slovenca«.

Poizvedbe

Iščejo se očividci ali priče, ki bi lahko izpovedali, kako je neki vojak Ljubljan. strel. polka med svetov. vojno ali ob času koroških bojev snel nekje razpelo in od istega les kuhal v juhi. Vsi stroški se povrnejo in dá se mu nagrada. Sporočilo poslati na upravo »Slovenca« pod **»Ljubljana« številko 9111.**

Inserirajte v „Slovencu"!

Kdo proda?

Vsakovrstno **zlato kupuje** po najvišjih cenah **erne, juvelir.** Ljubljana Wolfova ulica štev.

SREBRNE KRONE kupi **F. Čuden,** Ljubljana, Prešernova 1.

STARE OBLEKE, pohištvo, najbolje plača Ljubljana. Dopisnica zadostuje, pridem na dom! **PREKUH — Stari trg 26,**

Bukove hlode le prvovrstne, od 35 cm debeline naprej, od 3 m dolžine naprej, brez grč in drugih napak, sveže, kupim vsako množino. — Ozira se le na ponudbe z navedbo cene franko vagon nakladal postaja. Plačilo takoj pri prevzemu **Kupim tudi jelševe hlode za žago.** Ponudbe na **IVAN ŠIŠKA,** tovarna parket in parna žaga v Ljubljani, Metelkova ul. 4 Istotam se **prodajajo suha drva in odpadki od žage** po najnižji ceni. 8421

BOROVE brzojav. droge iz sedanje sečnje od 7 m do 12 m dolge, od 14 do 19 cm na vrhu debele, **kupuje** stalno proti najvišji dnevni ceni **DRAGOTIN KOROŠEC, Šmartno ob Paki.**

Kupim 30 do 40 cm starih vlitih **zobčastih cevi** (Rippenröhre). - Ponudbe z zadnjo ceno na Franc IZGORŠEK, Šmartno pri Litiji.

HRASTOVE PRAGE razne dimenzije, kupim. Dobava do 1. julija 1928. Ponudbe: **JOS. OSOLIN, LAŠKO.** 9181

Trgovsko OPRAVO kupim. **Jožef Simončič, Breg, Litija.**

HLODE **smrekove in jelove,** od 20 cm debeline in od 4 m dolžine naprej, suho blago, v s a k o množino, **kupi** proti takojšnjemu plačilu **Fr. Gorianc & Cie., Kranj.**

Pekarno kupim! Tudi na deželi. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod **»Pekarna«.** 9253

Kdo kupi?

Med zdravilni, zajamčeno pristen, iz lastnega čebelnjaka, proda kg po 25 Din čebelar **Peter Pavlin, Jeranova ul. št. 4,** Ljubljana - Trnovo.

Mecesnova drevesa godna za sekanje, naprodaj. - **Poljanska c. 10, Lj.**

Občina Ljutomer proda 50 hektolitrov izbornega ljutomerskega vina lastnega pridelka l. 1927.

Pisalni STROJ malo rabljen, s e c e n o proda. - Naslov v upravi »Slovenca« pod **št. 9196.**

Vodna moč izredno dobra, tik okr. ceste, 20 minut od postaje, **je naprodaj.** - Pojasnila pod šifro **»Tovarna 65«,** Rimske Toplice.

Damski plašč lep, s kožuhovino (Persianer), naprodaj. - Naslov v upr. lista pod **št. 9254.**

Božični prtički s e d o b e najceneje pri **Upravi »Vigredi«, Ljubljana,** Ljudski dom.

OTROŠKI VOZIČEK Brennabor, visok, močan, prodam. **Stara pravda 1,** pritličje. 9195

Čevljarski stroj levoročni, malo rabljen, se proda. - Poizve se v upravi lista pod **št. 9158.**

Lepe konje **na gugalnicah** izdeluje in prodaja po n i z k i ceni **Slavič Franc,** tapetnik, Emonska cesta 10. 9258

Naša obrt

Posredovalnica za službe se priporoča vsem cenj. interesentom z zagotovilom najbolje postrežbe. **Elizabeta Lorber, Maribor, Vetrinjska ulica 5.**

POTREBŠČINE za KROJAČE in ŠIVILJE v modni trgovini **ANTON PAŠ Maribor, Slovenska ul. 4** Nogavice, rokavice, srajce, kravate, jopice, vse damsko, moško in otroško perilo, volnene veste itd., itd. Strogo SOLIDNE CENE!

Kupujte OBLEKE in PERILO pri I. TRPINU MARIBOR Glavni trg štev. 17 ker tam je res najfinejše blago po zmernih cenah!

I. VARDIAN Sisak 53. Hrv.

Cenike pošljem brezplačno

Priporoča svoje najboljše **Tamburice**

Pšenično moko najboljših mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov **A. VOLK, Ljubljana** Resijeva cesta št. 24

ŠTAMPILJE etikete SITAR & SVETEK Ljubljana Sv. Petra c. 13

Dušmani svojih otrok ste Vi, ako otroke zastrupljate s kofeinom. - Dajte otrokom kavo **Hag,** ki je prava in najboljša kava, ampak neškodljiva, ker nima kofeina. 8666

Družabnika za dobičkanosno podjetje sprejmem. Potreben kapital 200—300.000 Din. Ponudbe na upravo pod šifro: **»Sigurnost«** 9234.

A. GASTRAUN TRGOVINA DEŽNIKOV LJUBLJANA PREŠERNOVA UL. ŠT. 42.

»Jol« za odstranitev kurjih očij! **»Jol« - šampon** **za umivanje las.** Pariški prašek za čiščenje **madežev** se dobi v vsaki količini v **Študentovski ulici 11,** I. nadstr. **Prodaja se Pred školijo 16** ob sredah in sobotah.

Din 2000 mesečno in še nekaj provizije plačam osebam za razpečavanje novo iznajdenega predmeta, ki je nujno potreben pri vsaki hiši, pripraven tudi za dame. Ponudbe s prilogo Din 2.— z znamko na poštni predal št. 6 Ptuj.

Perje - puh najceneje **E. Krajec** Pred školijo 20

BLAGO **za obleke in perilo** najboljše kakovosti in po najnižjih cenah n u d i **Srečko Pihlar** manufaktur. trgovina, **MARIBOR** Gosposka ulica štev. 5.

Velika izbira najmodernejših d a m s k i h **KLOBUKOV** po najnižjih cenah n u d i **Frida Novak** **modistinja - Maribor,** Gosposka ulica štev. 28.

K. Gränitz **krznarija v Mariboru,** Gosposka ulica štev. 7. Največja zaloga finih in najcenejših **KOŽ** za kožuhe. Vsa v krznarsko stroko spadajoča dela se izvršujejo promptno in po najnižjih cenah. - **Kupuje** vsakovrstne kože divjih živali, kakor: dihurjev, lisic, kun itd. po najvišjih dnevnih cenah.

Žimnice modroce, postelne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU, tapetniku Krekov trg št. 7** (poleg Mestnega doma).

J. Stjepušin Zagreb, Jurjevska 57 priporoča najboljše tamburice, partiture, strune ole in vse potrebščine za vse glasbila. Odlikovan na pariški razstavi. **Cenik: franko.**

Železnato vino lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne odrasle in otroke.

Volna - bombaž za strojno pletenje in ročna dela, d o b i t e po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.**

ELEKTRO-instalacije izvršuje **ALOJZ ARHAR v Spodnji Šiški,** Celovška cesta 80. Solidno delo, cene zmerne. 8509

Najboljša reklama so oglasi v „Slovencu"!

Kostanjev les in hmeljevke kupuje stalno **Ernest Marinc, Celje** Zrinskega ulica štev. 4.

V veliki izberi **moški štofi, doubli za površnike, klobuki, zimsko triko-perilo, damski in moški puloverji in telovniki, kovtri, barhenti in različna Miklavževa darila — kupite najboljše in najcenejše pri** **Ivanu Krošelj, Ljubljana** **Kette-Murnova (Martinova) cesta št. 15. Izdelujejo se tudi moške obleke po meri.**

Sladko smetano (Centrifugenrahm), in s k u t o stalno kupuje po najvišjih dnevnih cenah **mlekarna ADOLF BERNHARD, Maribor, Aleksandrova cesta št. 51.**

Restavracijo opremljeno, vzamem spomladi v najem, ali pa grem za voditeljico kuhinje v hotel. Pišite na upravo „Slovenca" pod štev. 8930.

Za jugoslovansko podružnico neke inozemske, tudi v Jugoslaviji dobro znane solidne tvrdke **se išče v najem ali nakup** **hiša z lokalom** ali skladišče v izmeri najmanj 100—300 kvadr. metrov v Ljubljani ali na njeni periferiji. — Ponudbe z natančno navedbo objekta naj se pošljejo priporočeno pod šifro **„Ausländische Gesellschaft No. 35—3"** na „Interreklam" d. d. v Zagrebu, Marovska 28.

Otvoritev medičar. obrti Naznanjam cenj. občinstvu otvoritev NOVE MEDIČARSKE OBRTI, **Kolodvorska ulica št. 11, Ljubljana,** ter priporočam cenj. trgovcem, kramarjem in splošnemu občinstvu moje čedno okrašene Miklavževe izdelke kakor tudi okusno m e d e n o pecivo po nizkih cenah. — Z odlič. spoštovanjem BLAŽ GRAH, medičar.

Jaz Ana Čilag

s svojimi 185 cm dolgimi divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste v sled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za podkrepitev razvitka za goste lase in za ojačenje las.

Pospeši pri damah, gospodih in otrocih razvitek gostih in krepkih las in jim da že po kratki uporabi naravni blesk in naravno barvo ter jih varuje pred preranim osivenjem tja do visoke starosti. Čilag-pomada odstrani prhljaj tekom 48 ur. Nobeno drugo sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase, kakor Čilag-pomada, ki je po vsej pravici pridobila si svetovni sloves, ker dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh; izpadanje las izostane popolnoma že po nekaj dneh in pokaže se takoj nova rast. Ta uspeh dokazuje moj 50 letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Čilag-pomade Din 60·—, dvojnemu Din 90·—. K vsakemu lončku je potrebno 1 stekl. Special Shampoo (za 20 kratno izmivanje glave) Din 25·—. — Poštnina posebej. Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu iz tovarne za S. H. S.

Laboratorij „Aurora", Sremska Kamenica št. 7.

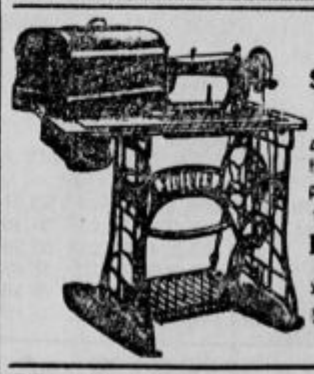

Najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji za šivilje, krojače in čevlarje ter za vsak dom. Preden si nabav. stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki **L. BARAGA** Ljubljana Selenburgova ulica št. 6/I. Brezplačen pouk. 15 i. jams. Telefon štev. 980

Slovensko-srbohrvatski slovar Sestavil dr. Albin Vilhar. V platno vezan Din 70·—.

Srbohrvatsko-slovenski slovar. Sestavil dr. Albin Vilhar. V platno vezan Din 60·—.

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani

„Ljudska samopomoč"

podporno društvo za slučaj smrti v **Mariboru** sprejema vse **zdrave** osebe **nad 50 do 80 let stare** in bivajoče v Sloveniji

samo še do 31. decembra 1927.

Podporna vsota znaša **2000 do 16.000** Din. - Društvo šteje danes že okroglo 1000 članov. — Zahtevajte takoj pristopno izjavo zastonj iz pisarne **»Ljudske samopomoči«** v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 45, II. nadstr.

Dognana je istina, da je jesenska in zimska doba izredno prikladna za oglaševanje v „SLOVENCU", prav posebno pa v njegovi nedeljski izdaji. V teh mesecih se časopis neprimerno pazljiveje prečita. Ne prezre se niti najmanjši oglas. Trgovci, obrtniki in sploh vsi, ki imate kaj naprodaj, izrabite v polni meri to ugodnost ob vsaki dani priliki in oglašujte v „SLOVENCU". Cenik ali proračun zahtevajte od uprave. Uverjeni bodite, da bo s tem dosežen velik uspeh — dosežena

Vaša velika korist!

Lepe božične jaslice so največje veselje cele fare, ako so v cerkvi postavljene o priliki božičnih praznikov. Takšne izdeluje v treh velikostih in razprodaja po ugodnih cenah staroznana tvrdka za cerkveno umetnost.

Stolna ul. 5 A. ZORATTI, MARIBOR Stolna ul 5

KLOBUKI

vsake vrste, lastni izdelki in izdelki najboljših svetovnih tvrdk: I. Huckels, Blum, Ita, Pichler; kakor športne čepice, copate iz klobučevine in blaga, kupite najceneje v klobučarni

ANTON AUER — MARIBOR, Vetrinjska ulica 14.

Posebni oddelek za ženske klobuke z veliko zalogo najnovejših modelov. Predelovanje moških in ženskih klobukov. Solidno delo, brezkonkurenčne cene. — Prodaja se na drobno in debelo.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

Ivan Zakotnik mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrešja hiš, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, tedenice, paviljoni verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov

PARNA ŽAGA TOVARNA FURNIRJA

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru r. z. z o. z.

Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6% na trimesečno odpoved 8%

Pri nabavi novih poslovnih knjig Vam postrežem z brezplačnim proračunom:

ANTON JANEŽIČ

knjigoveznica, črtalnica, industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov

Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

HUMANIK

24-28

110

36-41

145·-

Celje: Aleksandrova cesta 1.
Maribor: Josip Martinz, Gosposka ulica 15.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig
V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Znižane cene pri »TRIBUNA« za Miklavža.

Mamice, ne zamudite ugodne prilike, da si ogledate veliko izbiro vsakovrstnih otroških vozičkov, igralnih vozičkov stolic, holenderjev, malih dvokoles in tricikljev, šivalnih strojev in dvokoles. Posebni oddelek za popravo dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov itd. Emajliranje z ognjem. Kolesa se shranjujejo tudi preko zime. Cenik franko.

„TRIBUNA" T. D. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška 4.

Neljube dlake

po obrazu in životu sploh, odstranjuje v 5 minutah zanesljivo, brez bolečin in posledic

„Depilatorium Venus"

Cena: 1 zavitek Din 20·—

Sol sv. Roka za noge

ozdravlja noge.

Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksigenom, ki čudovito dobro učinkuje na boleče noge in ustavi bolečine, ki so se pojavile vsled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozebline, neznosno srbečico, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost.

Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane Din 16·—. Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji.

Elektrotehnično podjetje

Karol Florjančič

v Celju, Cankarjeva cesta 2

(poleg davčnega urada).

Inštalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncev radioaparatov. Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. V zalogi: lestenci, svetilke, likalniki, motorji, števci, žarnice itd. in ves elektromaterijal. Točna postrežba! Nizke cene! Proračuni brezplačno!

Ceneise kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri

TRPIN, MARIBOR, Glavni trg štev. 17.

Svetovno znane **Prave Original**

Lutz-ove peči

iz Bludenz-a in **emajl-tablice** z napisom ima v zalogi **samo**

Ing. Mate Guzelj, Ljubljana-Šiška,

Jernejeva cesta 5 — blizu stare cerkve na dvorišču pod Celovško cesto štev. 58.

Zaradi pomanjkanja prostora se proda še nova, moderna

črno polit. jedilnica

iz trdega lesa. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod **št. 9135.**

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,

Turjaški trg štev. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak. [68]

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Lenobno minevajo ure. Nekaj časa je že, kar je vrvenje prenehalo, saj so vse galerije že dolgo natrpano polne. Sedaj lahko sedemo, gledamo in premišljujemo, kakor se nam zljubi. Tu in tam in tod vidimo v medlem cerkvenem somraku dele številnih galerij in balkonov, kjer se vse tare ljudstva; druge dele teh galerij in balkonov nam zakrivajo vmes stoječi stebri in drugi deli stavbe. Pred seboj vidimo celo veliko severno cerkveno ladjo; prazna je in čaka, da vzprejme velikaše. Vidimo tudi prostorni vzvišeni prostor, prepežen z bogatimi preprogami, kjer stoji prestol. Prestol zavzema sredino vzvišenega prostora in do njega vodijo štiri stopnice. V sedežu prestola se nahaja groba ploska skala ali kamen, na kateri so že sedeli mnogi škotski kralji, ko so jih kronali; tako je postal sčasoma tako svet, da je služil tudi angleškim vladarjem v podoben namen. Prestol in podnožnik sta pokrita z blagom iz zlata.

Tišina vlada, baklje se pusto blešče, čas počasi poteka. Naposled zavlada dnevna svetloba, baklje ugasnejo in mehka svetloba se razlije po prostorni cerkvi. Vse poteze plemenitega poslopja so sedaj jasne in razločne, toda mehke in sanjave, kajti solnce je rahlo zastrto z oblaki.

Ob sedmih se prvikrat prekine zaspana enoličnost. Ob udarcu te ure vstopi visoka plemkinja v ladjo, oblečena v nedosežen sijaj; visok uradnik, ves v žametu in satinu, jo pelje na določeno mesto, njegov drug pa nabere dolgo vlečko plemkinje, jima sledi, in ko gospa sede, ji uredi vlečko preko naročja. Nato ji postavi podnožnik, kakor ona zaželi, nato pa položi majhno plemiško krono zraven nje, odkoder jo bo lagodno vzela, ko pride čas, da si plemenitaši po starem običaju vsi hkratu denejo krono na glavo.

Sedaj privro v cerkev visoke plemkinje v blestečem sprevodu in v satinu oblečeni dvorniki švigajo lesketajoč se vsepovsod in jih vodijo do določenih sedežev. Ves prizor je jako živahen. Čez nekaj časa zavlada zopet mir; visoke plemkinje so namreč vse dospele in zavzele določene prostore, in tvorijo mogočno gredico človeških cvetic, ki se izpreminja v vseh mogočih barvah in je posuta liki Rimska cesta na nebu z lesketajočimi dijamanti. Vse starosti so zastopane med njimi: nagubane, belolase visoke vdove, ki sega njih mladost daleč nazaj v minule čase in ki se spominjajo kronanja kralja Rikarda III. in burnih časov tiste pozabljene nekdanje dobe; dalje zale dame srednjih let, ljubke, dražestne mlade gospe in mile, mlade krasotice žarečih oči in sveže polti, ki si bodo morebiti malo nerodno dele z dragulji posuto krono na glavo, ko napoči veliki trenutek, saj bo to zanje nekaj docela novega in jih bo tudi vznemirjenost precej ovirala. Vseeno pa je tudi mogoče, da se kaj takega ne godi, kajti lasje vseh teh visokih plemkinj so bili spleteni in urejeni s posebnim ozirom na to, da bodo mogle hitro in dobro položiti krono na svoje mesto, ko pride znamenje.

Videli smo, da je ta velika množica visokih plemkinj uprav posuta z diamanti, tako da nudijo očem v resnici čaroben prizor — ampak nas čaka novo, resno začudenje. Okoli devete ure se oblaki nenadoma razpršijo in svitel solnčni žarek prodre mehko ozračje in plava počasi ob gredici plemkinj. In vendar vrsta te gredice, katere se dotakne žarek, vzplameni v vid jemajočem blesku mnogobarvnega ognja, tako da nas prelestnost vsega prizora prešinja z neverjetnim presenečenjem in novim začudenjem! Zdajci prikoraka z družbo poslanikov tujih držav poseben odposlanec iz daljne Jutrove dežele, sapa mu zastane, ko prestopi svitli pramen solnčnega žarka; blišč in sijaj, ki se razliva, bliska in utripa okoli njega je presilen. Možak je namreč od temena do pete obdan z dragulji in če se le količkaj premakne, se vsipa blesteč žar okoli njega.

*

Počasi je mineval čas — minila je ena ura — dve uri — dve in pol — naenkrat je zamolklo grmenje topov oznanjalo, da je naposled dospel kralj in njegov veličastni sprevod. Čakajoče množice se je polastilo nepopisno veselje. Sicer so vedeli, da bodo morali še nekoliko časa čakati, ker je bilo treba kralja še pripraviti in obleči za svečani obred; ampak to čakanje ni bilo dolgočasno, ker so oči imele dovolj posla, da so občudovale velikaše kraljestva, ki so prihajali s sprevodom in se zbirali v cerkveni ladji. Visoki dvorniki so jih slovesno vodili na določena mesta in jim izročali njihove plemiške krone. Množice na galeriji so bile polne živahnega zanimanja, saj je večina njih prvikrat videla vojvode, grofe in barone, ki so njih imena že stoletja slovela v domači zgodovini. Ko so vsi zavzeli svoje sedeže in posedli, je bil razgled z galerij in drugih razglednih mest popolen; tako sijajen, d ase oči niso mogle obrniti do njega.

Zdajci so se prikazale glave državne cerkve v svečani opravi in z mitro na glavi, se razpostavile po vzvišenem prostoru in zavzele določene prostore. Za njimi je prišel glavni varuh kralja ali regent, vojvoda Somersetski, in drugi visoki uradniki in dvorniki, in za temi je prišel oddelek telesne straže v svitlih oklepih.

Nastal pa je premor čakanja; naenkrat pa so se na dano znamenje oglasili zmagoslavni glasovi godbe in pri vratih se je prikazal Tomažek, oblečen v dolgo oblačilo iz zlatega blaga, ter stopil na vzvišeni prostor. Zbrane množice so se vzdignile s svojih sedežev in pričel se je obred spoznanja.

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23 zvezek. A. Sheehan, Nedlag Povest irskega dekleta, 24 Din, vez. 32 Din. — 24 zvezek: A. Marby, Hanka. Lužiško-srbska povest 22 Din, vez 30 Din. — 25 zvezek Haggard, Hči cesarja Montezume. Din 30, vez. Din 42. — Storžek in njegovo burkasto življenje 14 Din, 14 Din, vez. 22 Din. — 27 zvezek: Pregelj, Otroci solnca Din 24, vez. Din 32.

ORIGINALNE POTREBŠČINE ZA OPALOGRAPH PRESERVAT, FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA ULICA ST. 6/I. TELEFON ST. 2980

ZAKAJ TEČE VES NAROD?

Deca, žene, možje, vsi se udeležujejo nove tekme

ČOKOLADE MILKA SUCHARD

za veliko množino dragocenih nagrad. Samo pokusiti Suchardovo čokolado je že pravi užitek. Bon se dobi v vsaki tablici po 1 in 2 Din.

Najboljši šivalni stroj je edino le **GRITZNER IN ADLER** za dom, obrt in industrijo ter švicarski pletilni stroj **„DUBIED"** Istotam v zalogi pisalni stroji **„URANIA"**

Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika sa vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

Pletilnice

ki imajo najmanj 4 stroje za pletenje in žele biti zaposlene, naj se obrnejo naravnost na tvrdko

Braća Hiršler,
Zagreb, Gajeva ul. 3.

Violine od 95 Din, gramofoni od 345 Din, ročne harmonike od 85 Din, mandoline od 136 Din, citre od 192 Din gitare od 207 Din, lesena in pločevinasta pihala, tamburice i. t. d. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča

8 dni na ogled.

Instrument, ki Vam ne bi ugajal, vzamemo nazaj.

Veliki ilustrovani cenik zastonj.

Zahtevajte ga takoj od tvrdke: Skladišče

MEINEL & HEROLD,
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik,
Maribor štev. 102.

Radi velike zaloge se prodaja ceneje kot bi bila

Razprodaja

razne flanše za damske plašče, double za zimske suknje in raglane, pri manufakt. trgovini ANTON MACUN v MARIBORU, Gosposka ulica štev. 10. Glej spremembe cen v izložbi, katere veljajo samo pri nakupu proti takojšnjemu plačilu.

Duble-štofe, velurje, kamgarne, češke in angleške kvalitete
kupite zanesljivo dobro in po konkurenčnih cenah pri tvrdki
I. PREAC
Maribor, Glavni trg 13.

Žepne svetilke

žepne baterije, žarnice in karbidne svetilke, karnise in vitraže iz medenine, **užigalnike** vseh vrst, ter vse ostale elektrotehnične potrebščine kakor tudi patent. aparate, plombe in signire z ostalimi potrebščinami za paketiranje kupujete najbolje pri tvrdki

S. Bajraktarević, k. d. Meto-Cyklop
Zagreb, Vlaška 40.
Brz. adresa: Metocyklop Zagreb.

Važno za krojače! Izšla je nova, velika

Knjiga krojaštva

za samouke v prikrojevanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. - Dobi se pri

A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7

Zahtevajte opis knjige

Svetovni patent „ZEPHIR"
Lesna trajno gorečo peč z zračno kurjavo

Z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur
„ZEPHIR" tvornica peči, Subotica
Dobi se v Ljubljani pri Breznik & Fritsch

DOL

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako še danes kupite dopisnico za 50 par in pišete takoj po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisanega platna, cefirja, barbenta, flanele in sploh vse manufakture na veletrgovino **R. Stermecki, Celje št. 18,** kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 Din poštnine prosto.

Za grlo za bronhije za pljuča

so izvrstne pastilje

„VALDA"

Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah.

Zahtevajte jih v škatljicah z napisom

„VALDA"

Pristno slivovko

droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, kisa za kumarce dobite po ugodnih cenah v trgovini

Gosposka ulica št. 19

Postrežba točna. — Na drobno in debelo.

Jakob Perhavec, Maribor
tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.

Plevljanska vojaška godba sprejme takoj

2 I^a. vijolinista in 1 čelista

Ponudbe: Lojze Smrekar, vojaški kapelnik, Plevlje.

Portugalko, prima fino, novo pošiljatev
Ormoški mošt, „ „ „ „
Pikerčana, izbornega
Toči po zmernih cenah
„Aškerčeva klet"
nasproti srednje tehnične šole.

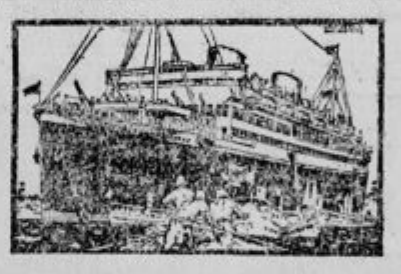

Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Uruguay - Argentinijo in KUBO - CHILE - PERU.
Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA Kolodvorska ulica 26

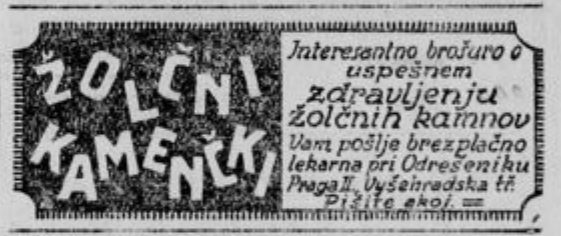

KROJAŠKI ATELJE

za GOSPODE in DAME nudi priznano prvovrstno, solidno izdelovanje in točno postrežbo po zmernih, oziroma konkurenčnih cenah — in se priporoča!

Stanislav Vidovič — Maribor
Gledališka ulica št. 10.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Cankarjeva ulica št. 4
(popreje pri Belem volu)

◆

Obrestuje hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamčijo poleg rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

◆

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52,000.000·-

Dr. Rihard Jug

zopet redno ordinira v vojaški bolnici od 11.—1. ure.

P. n. občinstvu in sl. društvom vljudno naznanjam, da sem poleg svoje staroznane restavracije OTVORILA povsem na novo sezidan

moderni gostilniški salon.

Obseg istega in komfortna oprema nudi priliko za prireditev društvenih veselic, večjih družabnih sestankov, plesnih šol i. t. d.

Izborna vina, priznano okusna kuhinja.

Za obilen poset, zagotavljajoč ob zmernih cenah najsolid. postrežbo se z vsem spoštovanjem priporoča

Antonija Keržič, restavraterka
Ljubljana VII, Frankopanska ul. 1.

PUH — PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

V sredo dne 23. novembra in event. tudi naslednje dni se bo prodajala

na javni dražbi

v trgovskem lokalu — Prešernova ulica 30

zaloga čevljev

spadajoča v konkurz. maso Matije Trebarja
Začetek dražbe ob 9 dopoldne.

„Spectrum" d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
Medvedova ulica 38, telefon 343
Zagreb, Beograd, Osijek. Središnjica: ZAGREB
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med Fina, navadna ogledala.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka **Ljubljana, Miklošičeva cesta 10** Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000·—, vloge nad Din 250,000.000·—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Terseglav.